

การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)

พิชญาภา กล้าวิจารณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวพิชญาภา กล้าวิจารณ์ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขศิลป์ ประสงค์สุข) ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอนก ศิลปินิลมาลย์) กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ โสภากา) กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลดาวลัย วัฒนบุตร) กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ วรกุล)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธิ ตีเมืองชัย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... 22 พ.ย. 2560 พ.ศ.....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. ผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ หลังเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.60)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : Development of the English Speaking Skill of Grade 6 Students, Using the Role Play

AUTHOR : Pitchayapa Klawicharn **DEGREE:** M.A. (Communicative English for Careers)

ADVISORS : Assoc. Prof. Dr. Narongrit Sopa Major Advisor

Asst. Prof. Dr. Ladawan Watanabut Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2017

ABSTRACT

The research aimed to 1) study the efficiency of instructional plans for development of the English speaking skill of grade 6 students, using the role play, to meet the 75/75 efficiency criterion, 2) compare the achievements on English speaking of the grade 6 students before and after using the role play, and 3) study the level of satisfaction of the grade 6 students after using the role play. The sample comprised 35 grade 6 students from the 6/1 class of Watyaipohak School, Pohak Sub-district, Bang Phae District, Ratchaburi Province, Ratchaburi Office of Primary Education Service Area 2, who took the Basic English course in the 2nd semester of the academic year 2014, obtained through purposive sampling. The instruments for data collection were: 1) 8 instructional plans for development of the English speaking skill of grade 6 students, using the role play; each plan took 2 hours, totally 16 hours; 2) a test of the English speaking skill of grade 6 students, using the role play. It was a 4-choice objective test containing 30 questions. The students were given the test before and after learning through the 8 plans; and 3) a satisfaction test containing 20 questions. The statistics employed in the data analysis were mean, standard deviation, and t-test (dependent samples) for hypothesis testing.

The results were as follows:

1. The instructional plans for development of the English speaking skill of grade 6 students, using the role play, had the efficiency of 78.30/76.67, higher than the preset criterion.

2. The achievements on English speaking of the grade 6 students after using the role play was higher than before using the activity with statistical significance at the .01 level.

3. The students' satisfaction of learning activities using the role play, after learning, on the whole, was at the highest level ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.60).

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือ แนะนำ และให้ความรู้ในการจัดทำจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ โสภาก อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลดาวลัย วัฒนบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขศิลป์ ประสงค์สุข ประธานกรรมการสอบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอนก ศิลปนิลมาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ สอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือและให้คำแนะนำในการทำการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดใหญ่โพหัก ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 และคณะครูทุกท่านที่ อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในช่วงที่ทำการวิจัย และขอขอบคุณนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบูรพาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

พิชญานา กล้าวิจารณ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ	8
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	16
ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ	23
เกณฑ์การประเมินทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษ	28
บทบาทสมมติ	33
แผนการจัดการเรียนรู้	43
การหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้	49
ความพึงพอใจในตนเอง	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
กรอบแนวคิดการวิจัย	61
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63

หัวเรื่อง	หน้า
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	73
การวิเคราะห์ข้อมูล	74
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
สัญลักษณ์ที่ใช้ในเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	90
สรุปผลการวิจัย	90
อภิปรายผลการวิจัย	90
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	103
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	122
ภาคผนวก ค วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ	131
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	138
ประวัติผู้วิจัย	143

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	มาตรฐาน ต 1.1	9
2	มาตรฐาน ต 1.2	10
3	มาตรฐาน ต 1.3	10
4	มาตรฐาน ต 2.1	11
5	มาตรฐาน ต 2.2	12
6	มาตรฐาน ต 3.1	12
7	มาตรฐาน ต 4.1	13
8	มาตรฐาน ต 4.2	13
9	การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 16 ชั่วโมง	64
10	เนื้อหา สาระการเรียนรู้ แผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการพูด ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทบาทสมมติ (Role Play)	64
11	รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง	74
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละจากการทดสอบย่อยระหว่างเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)	82
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละจากการทดสอบก่อนเรียนและทดสอบ หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการพูด ภาษาอังกฤษโดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	85
14	ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกทักษะพัฒนา ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play) ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75	87
15	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)	87
16	ผลการวิเคราะห์หาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะพัฒนาทักษะการพูด ภาษาอังกฤษโดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)	88

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 ผลการประเมินกิจกรรมบทบาทสมมติผู้เชี่ยวชาญ	132
2 ผลการประเมินคุณภาพของแผนการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ	134
3 ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยาก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ	137

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยให้ความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง การปกครองได้ดีขึ้น สามารถสื่อสารและเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิถีทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 210) อีกทั้งในโลกแห่งยุคดิจิทัลที่มีการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาที่ภาษาอังกฤษถือเป็นภาษาที่สำคัญอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสารกับคนทั่วโลก เป็นเหตุผลที่สำคัญที่คนทั่วโลกจะต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อติดต่อสื่อสารให้เข้าใจในแนวทางเดียวกันให้ชัดเจนและมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้วิทยาการต่าง ๆ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ติดต่อสื่อสารทางด้านธุรกิจติดต่อค้าขาย ทางด้านเศรษฐกิจ และการทศส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษในการนำเสนอ จึงเป็นเหตุผลให้ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทสำคัญสำหรับสังคมไทยมากขึ้น ในการที่จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่ใช้ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต อีกทั้งมีความสำคัญทางด้านการศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาต่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะโลกปัจจุบันเป็นยุคแห่งสังคมข่าวสารและสารสนเทศ ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญที่เป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อการพัฒนาประเทศและประชากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันและอนาคตให้เจริญรุ่งเรืองเทียบเท่านานาประเทศ และสามารถถ่ายทอดเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยที่ดีงามไปสู่ประชาคมโลก (กรมวิชาการ. 2545 : 5) ถึงแม้ว่าเราไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการแต่ยุคของการเปิดกว้างในทุกด้าน ทุกสังคมวัฒนธรรมจึงสามารถที่จะเชื่อมโยงกันได้โดยที่มีภาษาเป็นสื่อกลาง และภาษาที่ใช้ก็คือ ภาษาอังกฤษ (บุญเอื้อ เดชชัย. 2545 : 1) ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน การติดต่อสื่อสาร สถานที่ต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร โรงพยาบาล หรือสถานที่ต่าง ๆ ล้วนแล้วจะพบแต่ภาษาอังกฤษแทบทั้งสิ้น

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานให้นักเรียนทุกคนต้องได้เรียนรู้ในทุกระดับชั้น ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์ กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียน สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สืบค้น ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ ข้อมูลต่าง ๆ จาก สื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ สามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น และมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 210-216)

การจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้ มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับ ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้ หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทางภาษาและกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วย ตนเองควบคู่ไปด้วย (กรมวิชาการ. 2545 : 2) การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ได้ดีนั้นผู้เรียนต้องมีทักษะในการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2539 : 73) และถึงแม้ผู้เรียนทุกคน จะได้เรียนภาษาอังกฤษใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกระดับชั้น แต่ก็ยังพบว่า นักเรียนไม่สามารถพูดสื่อสารด้วย ภาษาอังกฤษได้ การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น ผู้เรียนต้องทำกิจกรรม การใช้ภาษาในรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย กิจกรรมที่เป็นงานคู่ หรืองานกลุ่ม เช่น การแสดง บทบาทสมมุติ (Role Play) เป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญที่สุดกิจกรรมหนึ่ง (ฐปทอง กว้างสวาสดี. 2549 : 19)

แนวคิดบทบาทสมมุติ (Role Playing) พัฒนาขึ้นโดย Shaftel and Shaftel (ทิตนา แชมมณี. 2553 : 242) ซึ่งให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล บุคคลสามารถเรียนรู้ เกี่ยวกับตนเองได้จากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและความรู้สึกนึกคิดค่านิยมต่างๆของบุคคลก็เป็นผล มาจากที่บุคคลมีการปะทะสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบข้าง และได้สั่งสมไว้ภายในลึกๆโดยที่บุคคล อาจไม่รู้ตัวเลย ช่วยให้ผู้เรียนไม่เพียงเข้าใจในตนเองและยังสามารถเข้าใจในความคิด ค่านิยมและ พฤติกรรมของผู้อื่นผ่านการสวมบทบาทของผู้อื่น เป็นกระบวนการที่ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความ เป็นจริง และแสดงออกมาตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้ง ทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบ นำมาเป็นข้อมูลในการอธิบาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ (ทิตนา แชมมณี. 2553 : 242, 358) การแสดง บทบาทสมมุติเป็นกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทที่สมมติขึ้นจากสถานการณ์ใด

สถานการณ์หนึ่งที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาเป็นเครื่องมือในการสอน โดยมุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามบทบาทที่ตนได้รับ (Social Interactive Activity) ในการให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมตินั้นอาจทำได้โดยผู้สอนกำหนดบทบาทสนทนาและกำหนดบทบาทของแต่ละคน โดยกำหนดว่าผู้เรียน จะแสดงบทบาทอย่างไรในสถานการณ์อะไร แต่สิ่งที่จะพูดผู้เรียนต้องคิดเอง และแสดงพฤติกรรมไปตามความรู้สึก อารมณ์ และเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อบทบาท (อดิศา เบญจรัตน์ นานนท์. 2552 : 183) การนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้ในการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษพบว่า ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายจากการจัดกิจกรรมการเรียน เช่น ได้เรียนรู้หน้าที่และโครงสร้างทางภาษาผู้เรียนมีโอกาสฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ขณะเดียวกันก็ได้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่มกิจกรรมบทบาทสมมติช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาได้หลากหลายรูปแบบและเรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน และยังช่วยสร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียนให้กล้าพูด กล้าแสดงออกและก่อให้เกิดความสนุกสนานในการเรียนด้วย ลักษณะของกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นการนำสถานการณ์ในชีวิตประจำวันมาเป็นสถานการณ์ในห้องเรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจการฝึกคิดเพราะในชีวิตประจำวันหากต้องเผชิญสถานการณ์นั้น ๆ ผู้เรียนต้องหาหนทางแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นเทคนิคการเรียนที่สามารถพัฒนาความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน เพราะผู้เรียนต่างมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน (Ladousse. 1998 : 3) เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อม ได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานที่สำคัญ

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจดำเนินการพัฒนาทักษะการพูด โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อจะได้ทราบพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนกับหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้กิจกรรม บทบาทสมมติ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดใหญ่โพหัก ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 70 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนชุมชนวัดใหญ่โพหัก ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ปีการศึกษา 2557 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดโดยใช้บทบาทสมมติ

2.2 ตัวแปรตาม ทักษะการพูดภาษาอังกฤษและระดับความพึงพอใจของผู้เรียน

3. เนื้อหาสาระหลักของเรื่องที่ศึกษา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเลือกมา 1 หน่วย ประกอบด้วยเนื้อหาย่อย 4 เรื่อง รวมเวลา 16 ชั่วโมง ดังนี้

1. Greeting.	เวลา 4 ชั่วโมง
2. Introducing.	เวลา 4 ชั่วโมง
3. Giving directions.	เวลา 4 ชั่วโมง
4. Describing people.	เวลา 4 ชั่วโมง

4. ระยะเวลาศึกษา

ใช้ระยะเวลาในการทดลอง จำนวน 8 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมจำนวน 16 ชั่วโมง โดยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนาได้ต่อบตามสถานการณ์ที่ครูกำหนดขึ้น โดยให้นักเรียนสามารถแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว มีความมั่นใจในตนเองและพูดได้อย่างราบรื่นและต่อเนื่อง สามารถพูดแสดงความคิดเห็น เลือกใช้ศัพท์สำนวนได้อย่างเหมาะสม พูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ออกเสียงได้อย่างชัดเจน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การใช้บทบาทสมมติ หมายถึง การออกแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยกำหนดบทบาทที่สมมติตามสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาใช้เป็นสื่อ และกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามบทบาทที่ตนได้รับและเป็นการให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถด้านการใช้ไหวพริบของตนในการแก้ปัญหาตามบทบาทของตัวละครที่ถูกสมมติขึ้น โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 6 ขั้นตอนนี้ (ทศนา แชมมณี. 2553 : 359-360)

1. **ขั้นเตรียมการ** หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ปัญหาและบทบาทสมมติ เลือกผู้แสดงโดยผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมกันจัดผู้แสดงที่เหมาะสม รวมถึงการจัดฉากตามความพร้อมและสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ที่เหมาะสม และเตรียมผู้สังเกตการณ์ ในประเด็นที่ต้องการสังเกตและพฤติกรรมการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในบทบาทเนื้อเรื่องให้ผู้เรียนได้แสดงออก
2. **ขั้นแสดง** หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ผู้แสดงนำเสนอตนเองตามกรอบพฤติกรรมสถานการณ์ที่ระบุ หรือนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ปัญหานั้น รวมทั้งช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวหรือเหตุการณ์ ผู้แสดงจะต้องแสดงออกตามบทบาทที่ตนได้รับให้บรรลุผล
3. **ขั้นอภิปรายและประเมินผล** หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ผู้เรียนอภิปรายผลในกลุ่มย่อย การอภิปรายจะเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ การแสดงบทบาทของผู้แสดง และควรเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้ร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย
4. **ขั้นแสดงเพิ่มเติม** หมายถึง ขั้นกิจกรรมสนับสนุนจัดการแสดงเพิ่มเติม ในกรณีที่ผู้สอนเห็นว่ายังมีประเด็นที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้การแสดงบทบาทครั้งนั้นนำผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้เพิ่มขึ้น
5. **ขั้นอภิปรายและประเมินผล** หมายถึง ขั้นกิจกรรมเสนอความคิดเห็นประกอบเหตุการณ์การแสดงบทบาท เพื่อนำไปสู่การสรุปข้อมูลความรู้ตามจุดประสงค์ให้ครอบคลุมและเชื่อมโยงกับสถานการณ์การแสดงบทบาทของผู้เรียนรวมทั้งการอภิปราย เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปผลการแสดงบทบาท

6. **ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปการเรียนรู้** หมายถึง ชั้นกิจกรรมที่แต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายของกลุ่มตน และหาข้อสรุปในการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงผลด้านความรู้สึก ทัศนคติเห็นค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมของผู้เรียน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบและวางแผนรายละเอียดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระภาษาต่างประเทศ ตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติสำหรับนำไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนสื่อการเรียน การวัดประเมินผล และเครื่องมือประเมินผลการเรียนเรียนในแต่ละแผนการเรียนรู้

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ หมายถึง สมรรถนะของแผนการจัดการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play) ในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำไปทดลองและหาประสิทธิภาพ และมีผลเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75

เกณฑ์ 75/75 หมายถึง ระดับคะแนนที่กำหนดขึ้นเพื่อประเมินผลการทดสอบการใช้บทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกำหนดให้ระดับคะแนน ดังนี้

75 ตัวแรก คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ ได้จาก ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อย คะแนนพฤติกรรมแสดงบทบาทสมมติ และคะแนน ระหว่างการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

75 ตัวหลัง คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ได้จาก ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการพูดภาษาอังกฤษหลังจากการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบในการเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนซึ่งนักเรียนได้คาดหวังไว้แล้วได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทำให้เกิดความรู้สึกและทัศนคติที่ดี มีความสุขในการเรียนรู้ โดยวัดได้จากแบบวัดระดับความพึงพอใจของนักเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์เพื่อนำไปจัดกิจกรรมให้แก่ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วมีประสิทธิภาพ
2. ได้แนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูด
3. นักเรียนมีทักษะในการพูดภาษาอังกฤษดีขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

1.3 ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

1.4 เกณฑ์การประเมินทักษะด้านการพูดของนักเรียน

1.5 บทบาทสมมติ (Role Play)

1.6 แผนการจัดการเรียนรู้

1.7 การหาประสิทธิภาพ

1.8 ความพึงพอใจในตนเอง

1.9 แบบประเมินความพึงพอใจในตนเองของนักเรียน

1.10 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยในประเทศ

2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 1 – 37) ได้จัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยมีสาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัดและรายละเอียด ดังนี้

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน
จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจ
ของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ
สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และ

ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

2. ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

สาระการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้รายปีไว้ดังนี้

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

ตารางที่ 1 มาตรฐาน ต 1.1

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ชั้น ป.6	สาระการเรียนรู้ ชั้น ป.6
1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ท่าทาง คำแนะนำ ในสถานศึกษาและสังคมรอบตัว	- ภาษาท่าทาง ประโยค คำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ
2. อ่านออกเสียงคำ กลุ่มคำ และประโยคง่าย ๆ ได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียง	- คำ กลุ่มคำและประโยค - หลักการอ่านออกเสียง
3. เข้าใจประโยคข้อความสั้น ๆ โดยถ่ายโอนเป็นภาพหรือสัญลักษณ์และถ่ายโอนข้อมูลจากภาพ	- ประโยคและข้อความสั้น ๆ - ภาพหรือสัญลักษณ์

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ชั้น ป.6	สาระการเรียนรู้ ชั้น ป.6
หรือสัญลักษณ์เป็นประโยคหรือข้อความสั้น ๆ 4. เข้าใจบทสนทนา เรื่องสั้น ๆ เรื่องเล่าและนิทาน	- บทสนทนา เรื่องสั้น ๆ เรื่องเล่าและนิทาน

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตารางที่ 2 มาตรฐาน ต 1.2

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ชั้น ป.6	สาระการเรียนรู้ ชั้น ป.6
1. ใช้ภาษาง่าย ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยใช้นวัตกรรมง่าย ๆ และสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสถานศึกษา	- ภาษาที่ใช้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
2. ใช้ภาษาง่ายเพื่อแสดงความต้องการของตนเสนอความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	- ภาษาที่ใช้แสดงความต้องการของตนช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
3. ใช้ภาษาง่าย ๆ เพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับบุคคล และสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันและสร้างองค์ความรู้โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่าง ๆ	- ภาษาที่ใช้ในการขอและให้ข้อมูล - ภาษาที่ใช้ในการอธิบายเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งต่าง ๆ
4. ใช้ภาษาง่าย ๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตนและบอกเหตุผลโดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่าง ๆ รวมทั้งเลือกวิธีการเรียนภาษาอังกฤษที่ได้ผล	- วิธีการเรียนภาษาอังกฤษ

มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเรียน การสื่อสารข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

ตารางที่ 3 มาตรฐาน ต 1.3

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ชั้น ป.6	สาระการเรียนรู้ ชั้น ป.6
1. ให้ข้อมูลง่าย ๆ เกี่ยวกับตนเองสิ่งแวดล้อม และสังคมใกล้ตัวด้วยข้อความสั้น ๆ	- ภาษาที่ใช้ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อมและสังคมใกล้ตัว
2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ใกล้ตัว	- ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ใกล้ตัว
3. นำเสนอความคิดที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ที่ใกล้ตัว ได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ	- ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ที่ใกล้ตัว
4. นำเสนอบทเพลงหรือบทกวีที่เป็นที่รู้จักหรือ ข้อมูลจากสื่อประเภทต่าง ๆ ตามความสนใจด้วยความสนุกสนาน	- ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอบทเพลงหรือบทกวี

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ตารางที่ 4 มาตรฐาน ต 2.1

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ชั้น ป.6	สาระการเรียนรู้ ชั้น ป.6
1. เข้าใจรูปแบบ พฤติกรรมและการใช้ถ้อยคำ สำนวนในการติดต่อปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	- รูปแบบพฤติกรรมและการใช้ถ้อยคำสำนวน
2. รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาลงานฉลองในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	- ขนบธรรมเนียม ประเพณี เทศกาลและงานฉลอง

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความต่างระหว่างภาษา และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณ์ญาณ

ตารางที่ 5 มาตรฐาน ต 2.2

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ชั้น ป.6	สาระการเรียนรู้ ชั้น ป.6
1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทยในเรื่องเสียง สระ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่าย ๆ และนำไปใช้อย่างถูกต้อง	- สระ พยัญชนะ และข้อความง่าย ๆ
2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาและนำไปใช้อย่างเหมาะสม	- วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา - วัฒนธรรมของไทย
3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาอังกฤษในการแสวงหาความรู้ความบันเทิง และการเข้าสู่สังคม	- ภาษาที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ ความบันเทิง และการเข้าสู่สังคม
4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม	- กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

ตารางที่ 6 มาตรฐาน ต 3.1

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ชั้น ป.6	สาระการเรียนรู้ ชั้น ป.6
1. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ	- ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
2. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เป็นภาษาอังกฤษ	- เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษาชุมชน และสังคม

ตารางที่ 7 มาตรฐาน ต 4.1

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ชั้น ป.6	สาระการเรียนรู้ ชั้น ป.6
1. ใช้ภาษาอังกฤษตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษาด้วยวิธีการและรูปแบบง่าย ๆ	- ภาษาที่ใช้ตามสถานการณ์ต่าง ๆ
2. ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับบุคคลภายในสถานศึกษา	- ภาษาที่ใช้สื่อสารกับบุคคล

มาตรฐาน ต 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อการประกอบการอาชีพ การสร้างความร่วมมือและการอยู่ร่วมกันในสังคม

ตารางที่ 8 มาตรฐาน ต 4.2

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ชั้น ป.6	สาระการเรียนรู้ ชั้น ป.6
1. ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง	- ภาษาที่ใช้สื่อสารเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ
2. ใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเหมาะสม	- ภาษาที่ใช้ในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น - ภาษาที่ใช้แสดงความคิดเห็น

2. คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงประโยค ข้อความ นิทาน และบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่านเลือก/ระบุประโยคและข้อความตรงตามความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่า

2. พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ พูด/เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่าย ๆ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว พูด/เขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ

3. พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ ที่ฟังและอ่าน พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว

4. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพเหมาะสมตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

5. บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทยเปรียบเทียบความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลองและประเพณีของเจ้าของภาษากับของไทย

6. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน

7. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

8. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

9. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย และลมฟ้าอากาศ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 1,050-1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)

10. ใช้ประโยคเดี่ยวและประโยคผสม (Compound Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ

3. ตัวชีวิตชั้นปี ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ ที่ฟังและอ่าน

2. อ่านออกเสียงข้อความ นิทานและบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตาม หลักการอ่าน

3. เลือก/ระบุประโยคหรือข้อความสั้น ๆ ตรงตามภาพสัญลักษณ์หรือ
เครื่องหมายที่อ่าน

4. บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทาน
ง่าย ๆ และเรื่องเล่า

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

1. พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล
2. ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และให้คำแนะนำ
3. พูด/เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้
ความช่วยเหลือ ในสถานการณ์ง่าย ๆ
4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อนครอบครัว และเรื่อง
ใกล้ตัว

5. พูด/เขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว กิจกรรม
ต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นใน
เรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

1. พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองเพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
 2. เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ฟังหรืออ่าน
 3. พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว
- สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

1. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสมตามมารยาท
สังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
2. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/ชีวิตความเป็นอยู่ของ
เจ้าของภาษา

3. เข้าร่วม กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของ
เจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

1. บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยค ของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

2. เปรียบเทียบความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลองและประเพณีของ เจ้าของภาษากับของไทย

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

1. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

1. ใช้ภาษาสื่อสาร ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลกใช้ภาษา ต่างประเทศในการสืบค้น และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การจัดการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้น กระบวนการเรียนรู้ที่มีการฝึกปฏิบัติ มีการนำภาษาไปใช้ได้จริงตามหน้าที่ของภาษาในการสื่อความหมาย โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริง เหมาะสมกับสภาพสังคม การจัดการกระบวนการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยและระดับขั้นของผู้เรียน กรมวิชาการ (2542 : 27-28) ได้ให้ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารคือ การสอนที่ใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ แบบ ผสมผสานกัน ยึดหลักการสอนเพื่อการสื่อสารเป็นสำคัญ โดยนำการสอนแบบตรง การเลียนแบบ และท่องจำเข้ามาแทรกในการฟัง บทฟัง และพูด นำไวยากรณ์มาแทรกในการสอนมีการสรุปกฎเกณฑ์ เน้นทักษะการใช้ภาษาเป็นสำคัญ แบ่งขั้นตอนในการสอนเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้น Presentation เป็นขั้นตอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยการทำกิจกรรม Warm up กิจกรรมทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว การบอกจุดประสงค์ในการเรียน นำเสนอศัพท์ใหม่

โครงสร้างประโยคหรือการอ่านและเขียน ในขั้นตอนนี้เน้นความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy)

ขั้นที่ 2 ขั้น Practice ขั้นนี้เป็นการฝึกที่อยู่ในความดูแลของครู (Controlled Practice) เมื่อเห็นว่าผู้เรียนเข้าใจแล้ว จึงให้ผู้เรียนจับกลุ่มฝึกกันเอง (Free Practice) ในขั้นนี้ครูไม่ขัดจังหวะการฝึกของผู้เรียน ถึงแม้จะพบว่ามีข้อผิดพลาด แต่เมื่อฝึกแล้วจึงจะแก้ไขภายหลัง เพราะระยะเวลาที่ต้องการความคล่องแคล่วในการพูด (Fluency)

ขั้นที่ 3 ขั้น Production เป็นขั้นตอนที่นำความรู้และทักษะภาษาไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร การเล่นเกม ร้องเพลง และการทำแบบฝึกหัด ในการสอนแต่ละครั้งเน้นการบูรณาการทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน

รูปทอง กว้างสวยดี (2549 : 19) ได้สรุปการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. ประวัติของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้ถูกพัฒนาขึ้นครั้งแรกในแถบอเมริกาเหนือและยุโรป ในช่วงปี 1970 เพราะในช่วงเวลาดังกล่าว มีผู้อพยพเข้าไปอาศัยในทวีปยุโรปเป็นจำนวนมาก สมาพันธ์ยุโรปจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรการสอนภาษาที่สองแบบเน้นหน้าที่และสื่อความหมาย เพื่อช่วยให้ผู้อพยพสามารถใช้ภาษาที่สองในการสื่อสาร ในแถบอเมริกาเหนือใช้คำว่า ภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการปฏิสัมพันธ์

2. แนวคิดพื้นฐานวิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้ มีพื้นฐานมาจากแนวคิดที่ว่า ภาษาคือเครื่องมือในการสื่อสารและเป้าหมายของการสอนภาษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร ใช้ภาษาหรือตีความหมายภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม โดยเป็นความสามารถที่จะรู้ว่าเมื่อไรควรพูด และควรพูดอะไรกับใคร เมื่อไร ที่ไหน และในลักษณะอย่างไร ซึ่งความสามารถในการสื่อสารมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ความสามารถทางด้านไวยากรณ์ หรือโครงสร้าง (Grammatical Competence) หมายถึง ความรู้ทางด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค ตลอดจนการสะกดและการออกเสียง

2.2 ความสามารถด้านสังคม (Sociolinguistic Competence) หมายถึง การใช้คำและโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทางและข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยคคำสั่งต่าง ๆ เป็นต้น

2.3 ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อความหมายในด้านการพูดและเขียน (Discourse Competence) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษากับความหมาย ในการพูดและเขียนตามรูปแบบและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

2.4 ความสามารถในการใช้กลวิธีสื่อความหมาย (Strategic Competence)

หมายถึง การใช้เทคนิคเพื่อให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการสื่อสารด้านการพูด อาจใช้ท่าทางประกอบเพื่อให้การพูดประสบความสำเร็จได้

3. ลักษณะสำคัญการสอนภาษาตามแนวการสอนที่มีลักษณะ ดังนี้

3.1 ต้องให้ผู้เรียนทราบความมุ่งหมายของการเรียนว่าเรียนไปเพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบก่อน หรือฝึกทักษะภาษาไปเพื่ออะไร

3.2 การสอนภาษาโดยแยกเป็นส่วน ๆ ไม่ช่วยให้ผู้เรียนสื่อสารได้ดีเท่ากับการบูรณาการ ควรสอนภาษาในลักษณะบูรณาการ ใช้ทักษะหลาย ๆ อย่างรวมกันไว้ บางครั้งอาศัยกริยาท่าทางประกอบด้วยก็ได้

3.3 ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษา กิจกรรมดังกล่าวควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุดอย่างยิ่ง เพราะผู้เรียนที่ทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงจำเป็นต้องสื่อสารกันเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ กิจกรรมในลักษณะนี้ จึงมีความหมายและใกล้เคียงการสื่อสารในชีวิตจริงมาก นอกจากนี้ในการทำกิจกรรมการใช้ภาษา ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ด้วยนั่นคือ ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้ความหมายของสำนวนภาษาในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

3.4 ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามาก ๆ การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น นอกจากผู้เรียนต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีโอกาสได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วย ดังนั้นนอกจากกิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไปแล้ว กิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นงานคู่ หรืองานกลุ่ม เช่น เกม การแก้ปัญหา (Problem Solving) การแสดงบทบาทสมมุติ (Role Play) ย่อมมีบทบาทสำคัญที่สุด

3.5 ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้คำผิด แนวการสอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) ด้วยเหตุผลนี้ผู้สอนจึงไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง ควรแก้ไขเฉพาะที่จำเป็น เช่น ข้อผิดพลาดที่ทำให้เกิดการเข้าใจผิดพลาดที่เกิดซ้ำบ่อย ๆ มิฉะนั้นอาจทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจและไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) เป็นอันดับแรก ซึ่งภาษาที่ใช้อาจไม่ถูกต้องนักแต่สื่อความหมายได้ ส่วนความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ก็ควรคำนึงถึงด้วยเช่นกัน

4. การออกแบบกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร มีเกณฑ์ในการออกแบบ ดังนี้

4.1 กิจกรรมนั้นส่งเสริมหน้าที่ของภาษา (Functions of Language) หรือไม่

- 4.2 กิจกรรมนั้นได้ใช้สื่อที่เป็นของจริง (Authentic Material) หรือยัง
- 4.3 กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างกว้างขวางเพียงใด
- 4.4 กิจกรรมนั้นมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้รู้อย่างอื่น นอกจากคำศัพท์และหลักไวยากรณ์หรือไม่
- 4.5 กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟังหรือไม่
- 4.6 กิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาหรือไม่
- 4.7 กิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่อยู่บนพื้นฐานของการใช้ภาษา ในชีวิตประจำวันหรือไม่
- 4.8 กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และทัศนะส่วนตัวของนักเรียนหรือไม่
- 4.9 กิจกรรมนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์หรือไม่
- 4.10 กิจกรรมนั้นเสี่ยงภัยต่ำ ปลอดภัยสูงหรือไม่ และต้องสร้างความมั่นใจตลอดจน ลดความวิตกกังวลลงได้หรือไม่
- 4.11 กิจกรรมนั้นสนุกสนานน่าสนใจกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากร่วมกิจกรรม
5. บทบาทของผู้เรียน ครู และสื่อการเรียนการสอน
- 5.1 บทบาทของผู้เรียน ผู้เรียนที่เรียนภาษาตามแนวสื่อสารมีบทบาท ดังนี้
- 5.1.1 ปรีกษาหารือกันในกลุ่ม นักเรียนทุกคนเป็นที่ปรึกษาให้เพื่อน ๆ ได้
- 5.1.2 ช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม
- 5.1.3 เป็นผู้ให้และผู้รับที่ดีในการทำกิจกรรมกลุ่ม
- 5.2 บทบาทของครู ครูที่สอนภาษาตามแนวสื่อสารมีบทบาทที่สำคัญ ดังนี้
- 5.2.1 เป็นผู้ดำเนินการ (Facilitator)
- 5.2.2 เป็นผู้เตรียมและดำเนินการจัดกิจกรรม
- 5.2.3 เป็นผู้วิจัยผู้เรียน
- 5.3 บทบาทของสื่อการเรียนการสอน การสอนตามแนวสื่อสารจำเป็นต้องใช้สื่อที่มีความหลากหลายเพื่อฝึกใช้กิจกรรมทางภาษา สื่อที่สำคัญมีดังนี้
- 5.3.1 เนื้อหา (Text-Based Material) ในปัจจุบันนี้มีตำราเรียนมากมายที่สอดคล้องกับการสอนตามแนวสื่อสาร ตำราที่แต่งจะไม่มีแบบฝึกหัด และไม่เน้นโครงสร้างประโยค แต่จะประกอบไปด้วยข้อมูลต่าง ๆ เช่น การจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมุติหรือกิจกรรมคู่

5.3.2 งานและกิจกรรม (Tasked – Based Material) กิจกรรมตามแนว
 สื่อสารจะประกอบไปด้วย เกมต่าง ๆ บทบาทสมมติ การเลียนแบบ กิจกรรมการแลกเปลี่ยน
 ข้อมูลรวมทั้งกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่ม

5.3.3 สื่อที่เป็นของจริง (Reality) กิจกรรมตามแนวสื่อสารเน้นสื่อที่เป็นของ
 จริง เช่น ป้ายประกาศโฆษณา หนังสือพิมพ์ รูปภาพ แผนที่ เป็นต้น

Bloom (กรมวิชาการ. 2542 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Bloom. 1983 : 58) ได้เสนอ
 ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาไว้ 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอ (Presentation) เป็นการนำเสนอให้นักเรียนได้รับรู้ ไม่ว่าจะ
 ให้นักเรียนฟัง อ่าน หรือเขียน แล้วแต่กรณีตามแบบที่ครูกำหนด นักเรียนรับรู้และสังเกตไปพร้อม
 กับการฟัง อ่าน หรือเขียน ในขั้นนี้นักเรียนจะต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ครูเสนอ ข้อควร
 คำนึงที่ครูต้องคำนึงถึงอย่างมาก คือ การใช้คำพูดพร้อมกับแสดงสิ่งของ หรือกริยาท่าทางให้
 นักเรียนฟัง สังเกต และรับรู้ เข้าใจถูกต้องและชัดเจนที่สุด

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกตามแบบ (Controlled Practice) ครูจะนำเสนอมืออาชีพ อ่าน หรือ
 เขียน แล้วให้นักเรียนทำตาม ถ้าถูกต้อง ต้องชมเชย ถ้าไม่ถูกต้อง ควรแก้ไข

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก โดยไม่มีแบบ (Cues) กิจกรรมขั้นนี้จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบ
 ความถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกกิจกรรมหลากหลาย (Practice and Production) ขั้นนี้มี
 จุดประสงค์เพื่อนำคำหรือประโยคที่ฝึกมาแล้วเข้ามาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้กิจกรรม
 ต่าง ๆ มาช่วยฝึกเพื่อให้นักเรียนเกิดความคล่องแคล่ว (Fluency) ถูกต้อง (Accuracy) กิจกรรม
 ที่ควรจัดในห้องเรียน เช่น

1. แบ่งกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ
2. แบ่งกลุ่มเล่นเกม
3. แสดงท่าทางประกอบเพลง
4. ทำแบบฝึกหัด
5. อื่น ๆ ตามความเหมาะสม

ในการดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นนั้น จะต้องให้นักเรียนเกิดความรู้ ทักษะและเจตคติ
 ตามจุดประสงค์ที่หลักสูตรกำหนด และควรปฏิบัติซ้ำ ๆ ทุกทักษะ จนนักเรียนมีความคล่องแคล่ว
 ในการใช้ภาษา

สมิตรา อังวัฒนกุล (2546 : 112-114) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนการสอนด้วยวิธี
 สอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. ชั้นเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language) เป็นขั้นตอนที่ครูให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้และฝึกใช้ภาษาในลำดับต่อไป ผู้สอนนำเข้าสู่เนื้อหา (Lead in) โดยเสนอปริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียนก่อนโดยอาจใช้รูปภาพการเล่าเรื่องให้ฟัง ฯลฯ จากนั้นจึงเสนอเนื้อหาทางภาษาแก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนฟังหรืออ่าน ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนาแต่ไม่ควรเป็นประโยคเดียว ๆ และเนื้อหานี้นอกจากจะมีคำศัพท์และรูปแบบภาษาที่ต้องการนำมาสอนแล้วก็ควรจะมีคำศัพท์ หรือรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนเคยเรียนรู้มาบ้างแล้ว เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่ฟังหรืออ่านได้บ้าง

2. ชั้นการฝึก (Practice / Controlled Practice) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก ซึ่งในการฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่ก็มีความมุ่งหมายให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น ๆ ด้วยเช่นกัน การฝึกแบบควบคุมนี้ ในขั้นเริ่มแรกมักใช้วิธีการฝึกแบบกลไก (Mechanical Drill) หรือบางครั้งเรียกว่าการฝึกซ้ำ ๆ (Repetition Drill) คือเป็นการให้นักเรียนฝึกซ้ำ ๆ จนกระทั่งสามารถจดจำและใช้รูปแบบภาษานั้นได้ แต่ยังไม่เน้นด้านความหมาย ดังนั้น ในการฝึกแบบนี้ นักเรียนอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจความหมายของรูปแบบภาษาที่ใช้ในการฝึกก็ได้

3. ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production / Free Practice) เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งของการเรียนภาษาต่างประเทศตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษา ในลักษณะนี้มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่า ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงไร ซึ่งการที่จะถือว่านักเรียนได้เรียนรู้แล้วอย่างแท้จริงก็คือการที่นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เองโดยอิสระ ผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนแล้วมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ในการฝึกในขั้นตอนนี้อีกด้วย เพราะผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบ ที่กำหนดมาให้เหมือนดังการฝึกแบบควบคุม ซึ่งการได้เลือกใช้ภาษาเองนี้จะช่วยสร้างความมั่นใจ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี วิธีการฝึกมักฝึกในรูปของการทำกิจกรรมแบบต่าง ๆ โดยผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มหรือจัดการขั้นเริ่มต้นของกิจกรรมให้ เช่น อธิบายวิธีทำกิจกรรม จัดกลุ่มผู้เรียน หลังจากนั้นผู้เรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมเองทั้งหมด ผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม และเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับหรือประเมินผลการทำกิจกรรมในภายหลัง

Johnson (1981 : 59-66) ได้แบ่งขั้นตอนในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นบอกวัตถุประสงค์ (Setting Objective) อาจตั้งวัตถุประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective) และจุดประสงค์นำทาง (Enabling Objective) ในการสอนทักษะเพื่อการสื่อสารนั้น เน้นการสื่อความหมายทางภาษาต้องเหมาะสม

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน (Presentation) ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายในเรื่องที่สอนอย่างชัดเจน โดยการทำความเข้าใจในบริบท (Contextualization) ซึ่งการทำความเข้าใจในบริบทในแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้แตกต่างไปจากแนวการสอนที่เน้นโครงสร้าง กล่าวคือ วิธีสอนเพื่อการสื่อความหมายทางภาษา ผู้สอนจะชี้ให้เห็นว่าประโยคนี้ใครพูดกับใคร พูดเรื่องอะไร พูดเมื่อไร พูดที่ไหน พูดอย่างไร เป็นพิธีการหรือไม่ ถูกต้องเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับในสังคมหรือไม่

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกใช้ภาษา (Practice) เป็นการฝึกเกี่ยวกับตัวภาษาโดยการสร้างสถานการณ์ให้เหมือนจริง ผู้สอนอาจจะช่วยเหลือ แนะนำให้ผู้เรียนจับคู่หรือกลุ่ม โดยผู้สอนทำเป็นแบบคู่กับนักเรียนก่อนแล้วให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในภายหลังการฝึกในลักษณะนี้จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจจริง ๆ ว่าใครจะเป็นผู้ใช้ประโยคเหล่านี้กับใคร เมื่อไร ที่ไหนและอย่างไร ในการฝึกตัวภาษาในขั้นนี้ ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนพูดตามทั้งชั้น หรือเป็นรายบุคคล จับคู่ หรือเป็นกลุ่มใหญ่โดยผลัดกัน ถาม-ตอบ แสดงความคิดเห็น ผู้สอนจะเป็นคนตรวจและแก้ไขให้ผู้เรียนทันทีเมื่อมีความเข้าใจผิดเกิดขึ้น

ขั้นที่ 4 ขั้นถ่ายโอนความรู้ (Transfer) เป็นการเลือกการฝึกการใช้ภาษา โดยมีผู้สอนคอยช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มอาจปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ซึ่งกันและกัน โดยการใช้ภาษาที่เรียนมาแล้วอย่างเสรี และใช้ภาษาในช่วงเวลาที่นานขึ้นกว่าเดิม โดยการสอนบทบาทสมมติหรือเล่นเกมต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาอย่างเต็มที่ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าผู้เรียนสามารถนำภาษาที่เรียนในห้องเรียนออกไปใช้ในสถานการณ์ที่เป็นจริงในชีวิตประจำวันนอกห้องเรียนได้

สรุปได้ว่า การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่มีโอกาสพบได้จริงในชีวิตประจำวัน นำภาษาที่คุ้นเคยนั้นไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา และทำทางตามลักษณะนิสัยของบุคคลต่าง ๆ โดยครูเป็นเพียงผู้แนะนำแนะแนวทางเท่านั้น ผู้วิจัยเห็นว่ากิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาทำทางตามสถานการณ์สมมติ นั้น ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความสามารถด้านการพูด สามารถนำไปปรับใช้ตามความต้องการของตนเอง และสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เอง

อย่างอิสระ ภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ที่พบในชีวิตจริง นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาที่เรียนมาแล้วไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

การพูดเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนการสอนภาษา เป็นเครื่องบ่งชี้ความสามารถในการสื่อสารความหมาย ว่าผู้เรียนใช้ภาษาได้เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือไม่ ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพูดในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ความหมายของการพูด

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการพูดไว้ดังนี้

อ้อม ประนอม (2540 : 1-2) และอวยชัย ผกามาศ (2542 : 1-2) ให้ความหมายของการพูดว่า การพูดคือ การสื่อสารความคิด ประสบการณ์ และความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจโดยอาศัยน้ำเสียง ภาษา และกิริยาท่าทางอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามจรรยาบรรณและประเพณีนิยมของสังคม ให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนอง

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 167) ให้ความหมายของการพูดว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจจุดประสงค์ของผู้พูด โดยใช้กลวิธีในการพูดที่ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก เพราะ ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อนและเกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานาน ไม่ได้เกิดจากความเข้าใจและจดจำ

Paulston (1978 : 56-57) กล่าวว่า ในการพูดสื่อสารมิได้เป็นเพียงปฏิสัมพันธ์ทางภาษาเท่านั้น แต่ถ้าจะสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้พูดจะต้องการแลกเปลี่ยนความหมายของภาษาทางด้านสังคมด้วย นั่นคือ จะต้องใช้ภาษาตามกฎของสังคมนั้น ๆ นอกจากนี้ การพูดสื่อสารยังรวมถึงพฤติกรรมที่มีใช้คำพูดด้วย ดังนั้นองค์ประกอบที่มีใช้คำพูดนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของความสามารถในการสื่อสาร

Widdowson (1983 : 59-60) กล่าวว่า การพูดเป็นการกระทำเพื่อส่งสารในการพูดนั้น จะมีการแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเป็นการสื่อความเข้าใจ การพูดไม่เพียงแต่ใช้อวัยวะในการออกเสียงเท่านั้น แต่ยังใช้ท่าทาง การเคลื่อนไหว การแสดงออกทางใบหน้าและร่างกายผ่านอวัยวะในการรับสาร คือ หู ส่วนการพูดที่ไม่ออกเสียงสามารถสื่อความหมายผ่านทางสายตาให้เป็นที่เข้าใจได้

Celce-Murcia and Olshtain (2000 : 166) กล่าวว่า การพูดเป็นปฏิสัมพันธ์ที่ผู้พูดต้องการสื่อความหมายทางความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ลักษณะนิสัย และแลกเปลี่ยนข้อมูลของตนแก่ผู้ฟังในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยผู้พูดมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจและแปลความหมายได้อย่างถูกต้อง

จากการให้ความหมายของการพูดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การพูดหมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูดโดยอาศัยน้ำเสียง สีหน้าท่าทาง การเคลื่อนไหว การแสดงออกทางใบหน้าและร่างกายที่เหมาะสมกับโอกาสและกาลเทศะ

2. องค์ประกอบในการพูด

องค์ประกอบในการพูดมีหลายประการ ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

Searle (1978 : 85-95) กล่าวว่า องค์ประกอบในการพูดประกอบด้วย

1. การกล่าวถ้อยคำ (Utterance Act) หมายถึง การที่ผู้พูดกล่าวคำหรือประโยคออกมาอย่างมีจุดประสงค์ในการติดต่อสื่อสาร

2. การใช้คำพูดให้บรรลุผลตามสถานการณ์ (Propositionary Act) หมายความว่าผู้พูดใช้คำพูดได้เหมาะสมกับสถานการณ์และตัวบุคคล เช่น การกล่าวคำพูดให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อถือ

3. การแสดงเจตนาในการกล่าวคำพูด (Locutionary Act) หมายถึง การใช้คำพูดซึ่งแสดงความตั้งใจของผู้พูดในการพูดออกมา เช่น การทักทาย การขอร้อง การยอมรับ เป็นต้น

Harris (1988 : 81-82) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบในการพูดเพื่อการสื่อสารว่า ประกอบด้วยความสามารถ ดังต่อไปนี้

1. การออกเสียง (Pronunciation) ผู้พูดต้องออกเสียงพยัญชนะ สระ การเน้นหนักในคำ ประโยค และคำควบกล้ำต่าง ๆ ให้ถูกต้อง
2. ไวยากรณ์ (Grammar) ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
3. คำศัพท์ (Vocabulary) ใช้คำศัพท์ได้หลายหลากและถูกต้อง
4. ความคล่องในการใช้ภาษา (Fluency) ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างคล่องแคล่ว
5. ความสามารถในการจับใจความ (Comprehensibility) สามารถจับใจความของข้อมูลแล้วพูดโต้ตอบให้การสื่อสารดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น

Canale and Swain (อ้างถึงใน Brown. 2001 : 246-247) กล่าวว่า ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย

1. ความสามารถด้านไวยากรณ์ (Grammar Competence) รวมถึงความสามารถในการใช้องค์ประกอบทั้งหมดของภาษา ได้แก่ เสียง ศัพท์ และไวยากรณ์ ซึ่งทำให้ผู้พูดใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามโครงสร้างโดยปราศจากความลังเล

2. ความสามารถในการต่อเนื่องข้อความ (Discourse Competence) การพูดที่มีประสิทธิภาพนั้นผู้พูดต้องมีความสามารถในการเชื่อมโยงข้อความ กล่าวคือ ผู้พูดสามารถเปลี่ยนบทบาทในการพูดเปิดและปิดการสนทนาและเชื่อมโยงให้การสนทนาดำเนินต่อไปอย่างเหมาะสมและราบรื่น

3. ความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) หมายถึง ผู้พูดสามารถใช้คำพูดได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคลในสังคมนอกจากนี้ผู้พูดยังต้องพูดเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในสังคม โดยมีจุดประสงค์เฉพาะที่แตกต่างไปตามสถานการณ์และประเภทของการพูด

4. ความสามารถด้านยุทธวิธีในการสื่อสาร (Strategic Competence) หมายถึง ผู้พูดสามารถแก้ปัญหาในระหว่างการสื่อสารด้วยกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายได้

Underhill (2000 : 2) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการพูดเพื่อการสื่อสารว่ามีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1. ผู้พูด (Speaker) หมายถึง บุคคลซึ่งพูดสื่อสาร หรือส่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ไปยังผู้ฟัง
2. ข้อความ (Message) หมายถึง สารหรือข้อมูลข่าวสารที่ผู้พูดส่งไปยังผู้ฟัง
3. ผู้ฟัง (Listener) หมายถึง บุคคลที่รับข้อความหรือข้อมูลที่ส่งมาจากผู้พูด

จากองค์ประกอบของการพูด กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพูดประกอบด้วย ผู้ส่งสารหรือผู้พูดเนื้อหาสาระหรือข้อมูล และผู้ฟัง การพูดที่ดีนั้นผู้พูดต้องสามารถเชื่อมโยงให้การสนทนาดำเนินต่อไปอย่างราบรื่น ถูกต้องตามหลักภาษา ใช้น้ำเสียง กริยาท่าทาง และคำศัพท์ที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และโอกาส

3. กิจกรรมการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

กิจกรรมและการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษนั้นมีหลายรูปแบบและขั้นตอนที่แตกต่างกัน ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนะลักษณะกิจกรรม ดังนี้

Moorwood. (1998 : 8) กล่าวถึงกิจกรรมการสนทนา (Dialogue) ว่าเป็นกิจกรรมการฝึกทักษะฟังและพูดโดยเริ่มจากการเลียนแบบตัวอย่างสนทนา จนสามารถดำเนินการสนทนาได้ด้วยตนเอง การสนทนาช่วยให้ผู้เรียนสามารถฟัง และใช้คำศัพท์หรือรูปแบบประโยคใหม่ ๆ

อย่างมีความหมายในบริบทต่าง ๆ บทสนทนาที่ให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่างนั้น จึงควรเป็นบทสนทนาที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งได้บันทึกเทปไว้ และบทสนทนาที่ผู้สอนมีจุดมุ่งหมายในการสอน คำศัพท์ หรือ รูปแบบประโยคอย่างใดอย่างหนึ่ง

Finochiaro and Brumfit (1986 : 141) กล่าวว่า กิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนทักษะการพูด ซึ่งผู้สอนอาจเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับ มีดังต่อไปนี้

1. ให้ตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง
3. ให้ถามหรือตอบคำถามของเพื่อนในชั้นเกี่ยวกับชั้นเรียน หรือประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน

4. ให้บอกลักษณะวัตถุ สิ่งของต่าง ๆ จากภาพ
5. ให้เล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนเองโดยครูอาจให้คำสำคัญต่าง ๆ
6. ให้อ่านหรือเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่กำหนดหัวข้อให้
7. ครูจัดสถานการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียน ให้นักเรียนใช้บทสนทนาต่าง ๆ กัน
8. ให้เล่นเกมต่าง ๆ ทางภาษา
9. ให้ได้วาทะ อภิปราย แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ
10. ให้ฝึกสนทนาทางโทรศัพท์
11. ให้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยแล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ
12. ให้แสดงบทบาทสมมติ

Harmer (1992 : 92-112) ได้เสนอกิจกรรมการสอนทักษะพูด ดังนี้

1. การอภิปรายหาข้อตกลง (Researching a consensus) นักเรียนอภิปรายและหาข้อตกลงร่วมกันในกลุ่ม ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างเป็นตัวของตัวเองโดยที่ไม่มีการวางแผนมาก่อน

2. การส่งต่อคำแนะนำ (Relaying instruction)
3. เกมสำหรับการสื่อสาร (Communicative game) ได้แก่
 - 3.1 การหาความแตกต่างของรูปภาพ
 - 3.2 การบรรยายและเรียงลำดับภาพ
 - 3.3 การเรียงลำดับภาพใหม่
4. การแก้ปัญหา (Problem-solving)
5. การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคล (Interpersonal exchange)
6. สถานการณ์จำลอง (Simulation)

Weir (1990 : 74-80) ได้เสนอกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดไว้ดังนี้

1. การพูดบรรยาย
2. การพูดหน้าห้อง
3. การสัมภาษณ์
4. การแลกเปลี่ยนข้อมูลจากภาพที่กำหนดให้
5. การแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยตอบคำถามจากภาพ
6. การแสดงบทบาทสมมติ

สรุปได้ว่ากิจกรรมการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ มีความสำคัญในการพัฒนาความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ครูสามารถสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้นักเรียนเกิดความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนในการเรียนรู้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติอีกด้วย

4. หลักการสอนทักษะการพูด

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอหลักการสอนทักษะการพูดที่จะทำให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

Bygate (1995 : 5) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะพูดว่า

1. เป็นการสอนทักษะในการใช้กลไกทางภาษา โดยหมายถึงการพูดในสถานการณ์ที่กำหนดให้ ตลอดจนการออกเสียง การใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์ เพื่อสื่อความหมายที่ถูกต้อง
2. เป็นการสอนทักษะภาษาเพื่อปฏิสัมพันธ์ หมายถึงทักษะในการถ่ายโอนและใช้กลไกภาษาในสถานการณ์ได้ ซึ่งเป็นทักษะในการนำความรู้และทักษะในการใช้กลไกทางภาษามาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร

Lynch (1996 : 121) กล่าวว่า หลักการสอนการพูดที่ดีนั้นครูควรสอนให้นักเรียนมีการพูดแบบปฏิสัมพันธ์ที่ต่อบทบาท เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ความคิดริเริ่มได้อย่างมีขอบเขตที่กว้างขึ้น สิ่งสำคัญคือ นักเรียนควรมีโอกาสได้ฝึกแสดงความคิดเห็นจากการที่ได้ฝึกกลวิธีต่าง ๆ ที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้ในการแก้ปัญหาในการสื่อสารในชีวิตจริง เพื่อให้นักเรียนได้ประสบการณ์ในการวิเคราะห์ และได้รับข้อมูลย้อนกลับในสิ่งที่เกิดขึ้นว่าควรปรับปรุงแก้ไขในการพูดสถานการณ์นั้น ๆ อย่างไร

Brown (2001 : 275-276) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดไว้ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่สนองความต้องการของนักเรียน โดยมุ่งไปที่การทำกิจกรรมของนักเรียนการสื่อความหมาย และการใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่ว

2. เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน

3. เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกพูดใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง

4. หลังจากนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ควรให้มีข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนด้วย

5. เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกทั้งทักษะการฟังและทักษะการพูดไปพร้อมกัน
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ออกแบบกิจกรรมเองบ้าง
7. ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนายุทธวิธีในการพูด

Richards and Rodgers (2002: 172) ได้กล่าวถึงหลักการสอนภาษาที่ดีว่า ควรพิจารณากระบวนการเรียนรู้ตามสถานการณ์ที่หลากหลาย มากกว่าระเบียบวิธีการที่มีแบบแผนตายตัว ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ภาษาผ่านขั้นตอนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
2. การสื่อสารตามสภาพจริงและการสื่อสารอย่างมีความหมายเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
3. ความคล่องในการใช้ภาษาเป็นสิ่งสำคัญของการพูดเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนต้องสามารถสื่อสารด้วยความคล่องแคล่ว
4. การพูดเพื่อการสื่อสารสามารถที่จะบูรณาการไปสู่ทักษะทางภาษาที่แตกต่างกันได้
5. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนต้องลองผิดลองถูกเพื่อเป็นการประยุกต์ใช้ภาษาได้อย่างสร้างสรรค์

สรุปว่าหลักในการสอนทักษะการพูดที่ดีนั้น ต้องคำนึงว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงความรู้สึกของผู้พูดไปสู่ผู้ฟังเพื่อให้การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพ จึงต้องให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางการพูดอย่างเต็มความสามารถ ไม่ถูกปิดกั้นความคิด มีอิสระในการตัดสินใจที่จะพูด เพื่อแสดงบทบาทของตนเองอย่างเต็มความสามารถ โดยควรมีข้อมูลย้อนกลับเพื่อทราบพัฒนาการของตนเอง

5. เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

การวัดและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษ สามารถดำเนินการก่อนการเรียนระหว่างเรียน และหลังเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถของนักเรียนว่า

ประสบความสำเร็จหรือบรรลุจุดประสงค์เพียงใด นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงเกณฑ์การวัด และประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ดังต่อไปนี้

อัจฉรา วงศ์โสธร (2539 : 80) กล่าวถึงหลักการประเมินผลการพูดภาษาอังกฤษว่า จะต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ คือ

1. การออกเสียงชัดเจน รวมทั้งความถูกต้องในการลงเสียงหนักเบา การใช้เสียง ขึ้นลงการเว้นจังหวะในการพูด

2. ท่วงที สีหน้า การสบตากับผู้ฟังว่าสอดคล้องเหมาะสมกับการแสดงออกทางการพูดและผู้พูดสามารถพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ศัพท์สำนวนที่ใช้เหมาะสมและความหมายถูกต้อง

4. โครงสร้างประโยคที่ใช้ถูกต้อง

5. การพูดต้องมีใจความสำคัญที่จะสื่อความหมาย

6. การพูดมีรายละเอียดสนับสนุนหรือโต้แย้งพร้อมทั้งการให้เหตุผล

7. การสรุปประเด็นที่พูดสามารถสื่อความหมายได้

8. การรักษาสัมพันธภาพกับผู้ฟังด้วยการใช้ปฏิสัมพันธ์ทางภาษาที่เหมาะสม เช่นวิธีการสอดแทรกคำพูดของผู้อื่น การนำเข้าสู่การพูดของตนเองอย่างราบรื่นไม่ห้วนพูดภาษาที่สุภาพ มีการพูดขึ้นต้นและลงท้ายอย่างเหมาะสม

ละเอียต จุฑานันท์ (2543: 183-184) ได้อธิบายเกี่ยวกับการทดสอบทักษะการพูดไว้ ดังนี้

1. การพูดที่มีการควบคุม สามารถทดสอบได้โดย

1.1 การให้ตัวชี้แนะ ที่สามารถมองเห็นได้ ผู้เรียนพูดประโยคโดยมีรูปภาพเป็นสื่อผู้เรียนควรมีความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์ที่ใช้เสียก่อน

1.2 การให้ตัวชี้แนะที่เป็นคำพูด คำแนะนำสำหรับการทดสอบ อาจใช้ภาษาแม่ หรือภาษาที่เรียน หรือในบางครั้งอาจเป็นการเขียนก็ได้

2. การพูดโดยอิสระในสถานการณ์การสื่อสารอย่างแท้จริง มีวิธีการทดสอบดังนี้

2.1 ให้ผู้เรียนบรรยายเหตุการณ์ในภาพพูด ถ้าเป็นระดับเริ่มเรียนอาจให้คำสั่งเป็นภาษาแม่

2.2 ให้ผู้เรียนพูดตามหัวข้อที่กำหนดให้ ผู้สอนควรให้หลาย ๆ หัวข้อ เพราะผู้เรียนอาจจะคล่องในหัวข้อหนึ่งมากกว่าอีกหัวข้อหนึ่งก็เป็นได้

2.3 ผู้เรียนบรรยายวัตถุอย่างหนึ่งโดยใช้ภาษาที่เรียน

2.4 การสนทนาและสัมภาษณ์ เป็นวิธีการทดสอบทักษะการพูดที่เหมาะสมนิยมใช้และเป็นธรรมชาติมากที่สุด แบบทดสอบสมรรถภาพทางการพูดจะเป็นแบบสอบวัด

ความสามารถในการใช้ภาษาตามหน้าที่หรือความสามารถในการสื่อสารได้ก็ต่อเมื่อแบบทดสอบนั้นให้โอกาสแก่ผู้เข้าสอบในการแสดงความสามารถที่จะเรียบเรียงส่วนประกอบต่าง ๆ ของคำพูดให้สอดคล้องกันอย่างเหมาะสม

อัจฉรา วงศ์โสธร (2544 : 242-243) ได้กำหนดระดับการประเมินการใช้ภาษา ดังนี้

ระดับ 9 ระดับผู้เชี่ยวชาญในการใช้ภาษา คือ ใช้ภาษาเหมือนเจ้าของภาษา มีความถูกต้อง และมีลีลาภาษา ใช้สำนวนได้เหมือนภาษาของตนเอง

ระดับ 8 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ดีมาก คือ พูดได้ชัดเจนและมีเหตุผลด้วยลีลาและตัวชี้ที่ที่เหมาะสม มีความสามารถทัดเทียมกับบุคคลที่พูดได้สองภาษา

ระดับ 7 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ดี คือ สามารถเข้าใจสถานการณ์ส่วนใหญ่ในสิ่งแวดล้อมที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นประจำ มีความไม่เข้าใจหรือข้อจำกัดทางภาษาเป็นครั้งคราว แต่ไม่เป็นอุปสรรคในการสื่อสาร

ระดับ 6 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ คือ สามารถเข้าใจสถานการณ์ส่วนใหญ่ได้ แต่ยังคงขาดความคล่องแคล่ว และความถูกต้อง บางครั้งเข้าใจผิด หรือมีข้อผิดพลาดทางภาษาที่สำคัญ

ระดับ 5 ระดับผู้ใช้ภาษาได้พอประมาณ คือ สามารถติดต่อสื่อสารทั่วไปได้ แต่มักใช้ภาษาไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม

ระดับ 4 ระดับผู้ใช้ภาษาได้น้อย คือ ขาดลีลา ความคล่องแคล่ว และความถูกต้องสื่อสารได้ยากลำบาก บางครั้งเข้าใจผิดเนื่องจากสำเนียง และไวยากรณ์ แต่ไม่ถึงกับล้มเลิกเสียกลางคัน

ระดับ 3 ระดับผู้ใช้ภาษาได้จำกัดมาก คือ มีความรู้ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันดีกว่าระดับเริ่มเรียน แต่ไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างต่อเนื่องได้

ระดับ 2 ระดับผู้ใช้ภาษาได้เล็กน้อย คือ ใช้ภาษาได้ต่ำกว่าระดับที่สื่อสารในชีวิตประจำวัน พูดได้เป็นคำ ๆ

ระดับ 1-0 ระดับไม่สามารถพูดให้เข้าใจได้

Heaton (1988 : 98) ได้จัดระดับความสามารถในการพูดไว้ 6 ระดับ ดังนี้

1. ระดับใช้ภาษาไม่ได้ คือ พูดแล้วผู้ฟังไม่เข้าใจ หรือผู้พูดไม่สามารถพูดภาษาได้เลย

2. ระดับใช้ภาษาได้เล็กน้อย คือ พูดเนื้อหาได้เพียงเล็กน้อยในหัวข้อง่าย ๆ ที่ใช้สื่อสารทุกวันผู้พูดจะพูดตะกุกตะกัก เข้าใจผิดบ่อย ๆ เข้าใจบทสนทนาได้บางส่วน จับรายละเอียดไม่ค่อยได้

3. ระดับใช้ภาษาเกือบน่าพอใจ คือ สามารถพูดสนทนาโต้ตอบได้บ้าง แต่ขาดความคล่องแคล่วและความถูกต้อง การสนทนายังไม่ค่อยต่อเนื่อง บางครั้งพูดซ้ำคำ วลี และประโยค

4. ระดับใช้ภาษาได้ค่อนข้างดี คือ ผู้พูดสามารถพูดคุยในหัวข้อที่ต้องการได้ ติดตามเรื่องได้หยุดหรือพูดตะกุกตะกักเป็นครั้งคราว

5. ระดับใช้ภาษาได้ดี คือ ผู้พูดสามารถเล่าเรื่องได้ชัดเจนถูกต้อง มีเหตุผล สามารถสนทนาได้เป็นเรื่องราว สามารถติดตามเรื่องที่พูดได้ โต้ตอบได้

6. ระดับใช้ภาษาได้ยอดเยี่ยม คือ ผู้พูดสามารถพูด อภิปราย โต้ตอบอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำการสนทนา ดำเนินเรื่องต่อไป และขยายความเรื่องได้ มีการโต้ตอบด้วยท่าทางและน้ำเสียงที่เหมาะสม

Hilsdon (1991 : 190-191) ได้เสนอวิธีการวัดและประเมินผลการพูดว่า ควรให้ผู้ให้คะแนน 2 คน จากนั้นนำคะแนนมารวมกัน การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 (ดีเยี่ยม) หมายถึง สามารถสนทนาได้คล่อง พูดผิดหลักไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย

ระดับ 4 (ดีมาก) หมายถึง สามารถสนทนาได้คล่องแม้ว่าจะพูดผิดหลักไวยากรณ์ก็ตาม

ระดับ 3 (พอใช้) หมายถึง สามารถสนทนาได้ดีพอสมควร แต่มีความยุ่งยากในการพูดบ่อยครั้ง

ระดับ 2 (ผ่าน) หมายถึง สนทนาได้แต่ไม่คล่อง

ระดับ 1 (อ่อนมาก) หมายถึง ไม่สามารถสนทนาให้เข้าใจได้

ระดับ 0 (ใช้ไม่ได้) หมายถึง ไม่สามารถสื่อสารได้เลย

Weir (1993: 43-44) ได้จัดระดับความสามารถในการพูดออกเป็น 4 ส่วน โดยได้กำหนดรายละเอียดในการประเมินของแต่ละระดับ ไว้ดังนี้

1. ระดับความเหมาะสมของการใช้ภาษา

ระดับ 0 หมายความว่า ไม่สามารถพูดสื่อสารได้

ระดับ 1 หมายความว่า สามารถพูดสื่อสารได้ในวงจำกัดมาก ลักษณะการใช้คำพูดในทางสังคมยังไม่เหมาะสม

ระดับ 2 หมายความว่า มีความพยายามที่จะพูดโต้ตอบ แต่มีความเข้าใจผิดเกิดขึ้นบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ภาษาในทางสังคม

ระดับ 3 หมายความว่า ความผิดพลาดในการพูดสื่อสารมีน้อย ไม่เป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่เข้าใจเรื่องราวได้ สื่อสารได้ดี

2. ระดับความสามารถในการใช้คำศัพท์

ระดับ 0 หมายความว่า ใช้คำศัพท์ในการพูดได้เพียงพื้นฐานง่าย ๆ เบื้องต้น

ระดับ 1 หมายความว่า ใช้คำศัพท์ได้ในวงจำกัด สามารถใช้คำศัพท์อยู่ในหัวข้อที่จำกัด ใช้คำไม่ค่อยถูกต้อง หรือใช้คำซ้ำ ๆ

ระดับ 2 หมายความว่า ใช้คำไม่ถูกต้องตรงประเด็น บางครั้งทำให้เกิดความเข้าใจผิด มีความลังเล และใช้คำอธิบายวกวน

ระดับ 3 หมายความว่า สามารถใช้คำศัพท์ในการสื่อสารได้มาก และถูกต้องไม่วกวน สามารถเข้าใจได้เป็นอย่างดี

3. ระดับความสามารถในการใช้ไวยากรณ์

ระดับ 0 หมายความว่า ไม่สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

ระดับ 1 หมายความว่า สามารถพูดได้เป็นคำ ๆ ไม่เป็นประโยค เรียงประโยคไม่ถูกต้อง ใช้โครงสร้างประโยคสับสน

ระดับ 2 หมายความว่า ใช้ภาษาผิดหลักไวยากรณ์บ้าง มีการพัฒนารูปแบบการใช้ภาษามากขึ้น แต่บางครั้ง ไม่สามารถพูดเชื่อมโยงเหตุการณ์และใช้ประโยคให้สัมพันธ์กันได้

ระดับ 3 หมายความว่า ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ผิดพลาดน้อยมาก

4. ระดับความสามารถในการใช้ภาษาที่เข้าใจได้

ระดับ 0 ไม่สามารถพูดให้เข้าใจได้ เพราะไม่มีจังหวะในการพูด ไม่มีระดับเสียงสูงต่ำ และไม่มีการเน้นเสียงหนักเบาของคำ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดความไม่เข้าใจในเรื่องที่จะพูด

ระดับ 1 หมายความว่า มีสำเนียงภาษาแม่เข้ามาแทรกในขณะพูด ทำให้เข้าใจยากบางครั้งต้องขอให้พูดซ้ำบ่อย ๆ จึงจะเข้าใจ

ระดับ 2 หมายความว่า สามารถพูดให้เข้าใจได้บ้าง แต่มีการพูดผิดจังหวะ เน้นเสียงผิดที่ หรือใช้ระดับเสียงผิดบ้าง

ระดับ 3 หมายความว่า สามารถใช้ภาษาได้คล่อง สื่อความหมายให้เข้าใจได้เป็นอย่างดี แม้ว่าจะมีสำเนียงผิดเพี้ยนบ้างไม่เหมือนเจ้าของภาษา แต่ไม่มีปัญหาในการสื่อสาร

5. ระดับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา

ระดับ 0 หมายความว่า หยุดพูดนาน ๆ คำพูดไม่ได้ใจความหรือไม่พูด

ระดับ 1 หมายความว่า หยุดพูดบ่อย ๆ ตะกุกตะกัก แต่สามารถพูดซ้ำและพูดต่อเนื่องไปได้ในวลีสั้น ๆ

ระดับ 2 หมายความว่า พูดต่อเนื่องเป็นธรรมชาติในความยาวระดับหนึ่ง มีคำเชื่อมแต่มีการหยุดชะงักบ้าง บางครั้งล้มหรือหยุดเว้นช่วงจังหวะการพูดในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม

ระดับ 3 หมายความว่า พูดได้อย่างต่อเนื่องเป็นธรรมชาติ ใช้คำเชื่อมเหมาะสมแทบไม่มีการล้ม หรือหยุดเว้นช่วงการพูด

6. ระดับความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องของเนื้อหา

ระดับ 0 หมายความว่า ได้ตอบด้วยภาษา หรือคำพูดที่ไม่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์

ระดับ 1 หมายความว่า ได้ตอบด้วยภาษา หรือคำพูดที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องในวงจำกัด

ระดับ 2 หมายความว่า ได้ตอบได้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ แต่ยังมีช่องว่าง หรือความซ้ำซ้อน

ระดับ 3 หมายความว่า ได้ตอบได้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ทุกประการ Richards (1998 : 6) กล่าวว่า การแบ่งระดับความสามารถในการพูดประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. บุคลิกภาพ (Personality) การนำเสนอ (Presentation) สีสันท่าทางทั่ว ๆ ไป
2. เสียงที่ได้ยิน (Audibility) ความสามารถในการแปลงเสียงสูง ต่ำ
3. ความเร็ว (Speed) และความชัดเจน (Clarity) ของเสียง การใช้คำศัพท์ (Diction)

สรุปได้ว่า การประเมินระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ สามารถวัดได้จากพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของผู้พูด ได้แก่ ความคล่องแคล่ว ความเข้าใจ ไวยากรณ์และคำศัพท์ ความถูกต้องของภาษาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา

บทบาทสมมติ

บทบาทสมมติเป็นเทคนิคหรือกิจกรรมการสอนที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทสมมติในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของบทบาทสมมติ

บทบาทสมมติเป็นวิธีการหนึ่งของกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) ซึ่งไม่ใช่ของใหม่ พบว่ามีการใช้กันมาเป็นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1900 ในรูปของการแสดงละคร (Drama) ต่อมาผู้นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกมนุษยสัมพันธ์ ใช้เป็นวิธีในการศึกษาและในวงการแพทย์

หรือการบำบัดผู้ป่วยทางจิตในวงการจิตวิทยา ผู้ที่นำบทบาทสมมติมาใช้เป็นคนแรกคือ ดร. จา คอบ แอล โมเร โน (Dr. Jacob L. Moreno) จิตแพทย์ชาวออสเตรีย เขาได้ประยุกต์การแสดง ละครมาใช้ในกระบวนการบำบัดทางจิต (Therapy) หลังจากนั้นมีการค้นพบว่า บทบาทสมมติ สามารถในการวิเคราะห์ที่ใช้ทางสังคมวิทยาได้ด้วย โดยเรียกว่า ไฮโคดรามา (Psychodrama) และโซซิโอดรามา (Socio drama) ซึ่งเป็นการแสดงบทบาทที่มุ่งแก้ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับความ ร่วมมือของเอกัตบุคคลในกลุ่มนักจิตวิทยา สมัยต่อมาได้เห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับ จากการสร้างสถานการณ์ นำมาใช้ในการบำบัดรักษาคนไข้ทางจิต ทำให้มีการนำวิธีการมาใช้กัน อย่างแพร่หลาย จากหลักการดังกล่าวนี้เองทำให้นักการศึกษาสนใจและได้นำบทบาทสมมติเข้ามา ใช้ในวงการศึกษ Fanny R. Shaftel และ George ได้ทำการวิจัยการใช้บทบาทสมมติในการ เรียนการสอน ซึ่งนับว่าเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้บทบาทสมมติในวงการศึกษารุ่นแรก หลังจาก ที่ได้ทดลองวิธีการนี้มาเป็นเวลามากกว่า 20 ปี เขาทั้งสองร่วมมือกันเขียนหนังสือ Role Playing for Social Values : Decision-Making in the Social Studies และตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1967 ซึ่ง เป็นจุดเริ่มต้นของการใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอนอย่างกว้างขวาง (ทิศนา แคมมณี. 2545 : 41)

2. ความหมายของบทบาทสมมติ

สมาคมสร้างสรรค์ไทย (2548 : 16) ได้ให้ความหมายของบทบาทสมมติ หมายถึง เทคนิคการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจะได้ใช้จินตนาการ และการคิดวิเคราะห์ แล้วสมมติบทบาท ของตนเองในสถานการณ์ที่กำหนดให้ มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง ผู้ชมคือผู้ที่อยู่ใน ห้องเรียน มักเน้นที่สาระที่ต้องการจะสื่อ และการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนที่แสดงออกซึ่ง ความนึกคิดของตนผ่านบทบาทนั้น ๆ โดยอาจจะมีหรือไม่มีการซ้อมและเตรียมตัวมาก่อน ล่วงหน้าก็ได้และจัดเป็นเครื่องมือหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจบุคคล สถานการณ์ เจตคติ หรือ อคติ ซึ่งซ่อนอยู่ในส่วนลึกของผู้แสดงออกมา เป็นข้อมูลในการเรียนรู้ หรืออาจเป็นบทบาทที่ ผู้เรียนได้จินตนาการ คิดวิเคราะห์ถึงอนาคต เหตุการณ์สร้างประวัติศาสตร์ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และอาจเป็นบทบาทที่แสดงรายบุคคล หรือแสดงเป็นกลุ่ม มีการเตรียมบทพูด หรือใช้บทพูดแบบต้นสดก็ได้ และเมื่อจบการแสดงก็จะร่วมกันอภิปรายข้อมูลที่เกิดขึ้น

สุวิทย์ และอรทัย มูลคำ (2551 : 53) ได้ให้ความหมายของบทบาทสมมติ หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่องปัญหา หรือ สร้างสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพ ความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาท หรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกนึกคิดและ ประสบการณ์ของผู้เรียนที่คาดว่าควรจะเป็น ภายหลังของการแสดงบทบาทสมมติจะต้องมีการ

อภิปรายเกี่ยวกับการแสดงออกทั้งด้านความรู้ และพฤติกรรมของผู้แสดงเพื่อการเรียนรู้ตาม วัตถุประสงค์

ทิสนา แคมมณี (2554 : 358) ได้ให้ความหมายบทบาทสมมติว่า หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตาม ความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบ มาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553 : 142) ได้ให้ความหมายบทบาทสมมติว่า หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตาม ความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบ มาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ คือ มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดความเข้าใจใน ความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่น หรือเกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับ บทบาทสมมติที่ตนแสดง

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 12) กล่าวถึงบทบาทสมมติว่าเป็นกิจกรรมการสอน ภาษาอังกฤษ โดยใช้บทบาทที่สมมติขึ้นจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง มาเป็นเครื่องมือการสอนโดยให้ผู้เรียนสวมบทบาทนั้นและแสดงพฤติกรรมไปตาม ความรู้สึก อารมณ์ และเจตคติของผู้แสดงที่มีต่อบทบาท การแสดงบทบาทสมมติเป็น กิจกรรมที่ เอื้อต่อผู้เรียนให้ได้ใช้ทักษะทางภาษาเพราะการสร้างสถานการณ์สมมติและให้ผู้เรียนสวมบทบาท ต่าง ๆ ในสถานการณ์ที่กำหนดไว้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการและแรงบันดาลใจ ที่จะนำ ทักษะทางภาษาที่ได้เรียนรู้มาใช้ในการสื่อสาร

ความหมายของบทบาทสมมติข้างต้น ผู้ศึกษาค้นคว้าสรุปได้ว่า บทบาทสมมุติ หมายถึง การสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นมาที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาและท่าทางทั้งในและนอกห้องเรียน โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ แสดงบทบาทสมมตินั้น ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออก ทางด้านความรู้ ความคิด ที่คิดว่าตนควรจะเป็น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเองและ กล้าแสดงออกมากขึ้น

3. องค์ประกอบของบทบาทสมมติ

ทศนา แคมมณี (2554 : 358) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของวิธีสอนบทบาทสมมติ มีดังนี้

1. มีผู้สอนและผู้เรียน
2. มีสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
3. มีการแสดงบทบาทสมมติ
4. มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553 : 142) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของบทบาทสมมติ ดังนี้

1. มีสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
2. มีการแสดงบทบาทสมมติ
3. มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

สมาคมสร้างสรรค์ไทย (2548 : 18) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของบทบาทสมมติ ในการสร้างเสริมจินตนาการของเด็ก มีดังนี้

1. ฉาก (Props) เป็นวัตถุอุปกรณ์ที่นำมาใช้ประกอบการเล่นบทบาทสมมติ เช่น ถ้วยชา กาแฟ หรือเครื่องครัวต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งอาจเป็นการแสดงท่าทางการหยิบจับ โดยไม่มีของจริง เป็นต้น
- 2.เค้าโครงเรื่อง (Plot) เป็นเค้าโครงเรื่องอย่างง่าย ที่มักจะเป็นการเลียนแบบชีวิตประจำวันของเด็ก ๆ พบเห็นอยู่ หรือจากหนังสือที่อ่านหรือละครโทรทัศน์ที่ดู เป็นต้น
3. บทบาท (Role) เป็นตัวละครในเรื่องที่มีลักษณะหรือบุคลิกเลียนแบบของจริง เช่น บุคคลในอาชีพต่าง ๆ การจินตนาการเป็นการตุ๋นหรือตัวสัตว์ในนิทาน เป็นต้น

ผู้วิจัย สรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของบทบาทสมมติ ประกอบด้วย

1. สถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ ซึ่งประกอบด้วยฉาก (Props) เป็นวัตถุอุปกรณ์ที่นำมาใช้ประกอบการเล่นบทบาทสมมติ เค้าโครงเรื่อง (Plot) เป็นเค้าโครงเรื่องอย่างง่าย ที่มักจะเป็นการเลียนแบบชีวิตประจำวันของเด็ก ๆ พบเห็นอยู่ หรือจากหนังสือที่อ่านหรือละครโทรทัศน์ที่ดู บทบาท (Role) เป็นบทบาทของตัวละครในเรื่องที่มีลักษณะหรือบุคลิกเลียนแบบของจริง

2. การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

4. เทคนิคและขั้นตอนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

ทศนา แคมมณี (2554 : 358) ได้อธิบายถึงขั้นตอนของการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ ดังนี้

1. ผู้สอน/ผู้เรียน นำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
2. ผู้สอน/ผู้เรียน เลือกผู้แสดงบทบาทสมมติ
3. ผู้สอนเตรียมผู้สังเกตการณ์
4. ผู้เรียนแสดงบทบาท และสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง
5. ผู้สอนและผู้เรียน อภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม

ที่แสดงออกของผู้แสดง

6. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ
7. ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551 : 54-57) ได้ให้ขั้นตอนการสอนบทบาทสมมติ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้สอนควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน สร้างสถานการณ์และกำหนดบทบาทสมมติ ซึ่งบทบาทสมมติที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนอยู่ในปัจจุบันแยกออกเป็น 3 วิธี ดังนี้

1.1 การแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเตรียมไว้ ซึ่งผู้แสดงไม่จำเป็นต้องฝึกซ้อมก่อนแสดง เมื่อเรียนถึงตอนใดตอนหนึ่งก็แสดงได้ทันที โดยแสดงไปตามความรู้สึกนึกคิดของตน

1.2 การแสดงบทบาทสมมติแบบมีบทเตรียมไว้พร้อมแล้ว ผู้สอนจะเตรียมบทไว้ล่วงหน้า บอกความคิดรวบยอดและบทบาทให้ผู้แสดงทราบ ซึ่งผู้แสดงอาจแสดงตามบทที่กำหนดบ้าง หรืออาจคิดบทบาทขึ้นเองตามความคิดของตน แต่ต้องตรงกับเนื้อหาที่กำหนดให้

1.3 การแสดงบทบาทสมมติแบบละคร ผู้สอนกำหนดบทบาทไว้แล้ว ผู้แสดงจะต้องฝึกซ้อมการแสดง และพูดตามบทที่ผู้สอนกำหนดขึ้น

2. ขั้นเริ่มบทเรียน ควรกระตุ้นความสนใจผู้เรียนให้คิด และอยากติดตามเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี เช่น

- 2.1 การเชื่อมโยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียน
- 2.2 การเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับในอดีต

- 2.3 การเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติที่เตรียมมาแล้วทั้งทำด้วยปัญหา
- 2.4 การชี้แจงให้เห็นประโยชน์จากการเข้าร่วมแสดงและร่วมกันคิดแก้ปัญหา
- 2.5 การใช้คำถามซึ่งเป็นคำถามหลักในประเด็นที่ต้องการกระตุ้นให้เกิดการ

คิด ฯลฯ

3. ชั้นเลือกผู้แสดง การเลือกผู้แสดงขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน และควรให้ออกาสผู้เรียนอาสาสมัครแสดงบทบาทด้วยความเต็มใจ เมื่อเลือกแสดงครบถ้วนด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งแล้ว ควรให้เวลาในการเตรียมการแสดงและการฝึกซ้อมพอสมควร เช่น

- 3.1 เลือกผู้แสดงที่เหมาะสมกับบทบาท เพื่อให้การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่นตามวัตถุประสงค์
- 3.2 เลือกผู้แสดงที่มีลักษณะตรงข้ามกับบทบาทที่กำหนดให้ เพื่อให้ผู้เรียนคนนั้นได้รับประสบการณ์ใหม่ เกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากตน
- 3.3 เลือกผู้แสดงจากอาสาสมัครหรือความสมัครใจที่ผู้แสดงแต่ละคนสนใจ
- 3.4 เลือกผู้แสดงแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้บุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ ได้ข้อคิดจากบทบาทที่ได้รับ

4. ชั้นกำหนดตัวผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม ผู้สอนควรสอบถามความเข้าใจกับผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ว่า การแสดงบทบาทสมมติที่จัดขึ้นนี้ มิได้มุ่งนำเสนอเพื่อความสนุกสนาน ความบันเทิง แต่ที่จริงแล้ว จุดประสงค์สำคัญมุ่งให้เกิดการเรียนรู้กับผู้แสดงหรือผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ ดังนั้น ผู้ชมควรสังเกต เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน

5. ชั้นแสดง การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการแสดง ควรใช้เศษวัสดุโดยการใช้ซ้ำ (Reuse) การหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) หรือซ่อมแซมใช้ (Recycle) เพื่อเป็นการประหยัดและปลูกจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า จัดเป็นฉากการแสดงให้ดูสมจริง เมื่อทุกฝ่ายพร้อมแล้วให้เริ่มแสดงตามเวลาที่กำหนด

6. ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เทคนิคที่จำเป็น คือ การสัมภาษณ์ความรู้สึกของผู้แสดงและการจดบันทึก ต่อจากนั้นจึงสัมภาษณ์ผู้ชม/ผู้สังเกตการณ์ต่าง ๆ จากข้อมูลที่บันทึกไว้ เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาเป็นประเด็นในการอภิปรายสะท้อนความคิดเห็น และสรุปประเด็นสำคัญในการเรียนรู้

7. ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

สมาคมสร้างสรรค์ไทย (2548 : 21-23) ได้จัดขั้นตอนหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อนำมากำหนดเป้าหมายจุดประสงค์ในการเรียนรู้และแผนการสอน
2. เริ่มกิจกรรมเตรียมความพร้อม (Warm-up) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสงบ มีสมาธิ ร่างกาย สมอง และอารมณ์ พร้อมที่จะเรียนรู้ต่อไป
3. การใช้กิจกรรมจูงใจ (Motivation) เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยการใช้คำถามหรือสื่อประเภทต่าง ๆ ที่เป็นการนำเสนอข้อมูลที่จำเป็นต่อการแสดง เช่น เกม นิทาน บทกวี บทเพลง วัสดุทัศน บทสัมภาษณ์ ข่าวสาร ภาพจำลอง แผนผัง เป็นต้น ตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการปูพื้นฐานและการแสวงหาคำตอบของผู้เรียนให้มากที่สุด
4. วางแผนและออกแบบการแสดง ได้แก่
 - 4.1 เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ที่เน้นความเรียบง่ายและใช้ความคิดสร้างสรรค์มากที่สุด
 - 4.2 ตกลงกติกาในการแสดงร่วมกัน
 - 4.3 จัดลำดับกลุ่มการแสดงพร้อมทั้งคัดเลือกผู้แสดง
 - 4.4 แบ่งและมอบหมายหน้าที่ให้แก่สมาชิกในกลุ่ม
 - 4.5 ทดลองแสดงหรือฝึกซ้อม
5. แสดงบทบาทสมมติตามที่วางแผนไว้ โดยไม่ต้องกังวลกับความสมบูรณ์ของการแสดง ซึ่งควรเป็นโครงเรื่องที่ง่าย บทบาทไม่ซับซ้อน
6. อภิปรายสรุปและประเมินผล เป็นการแสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับครูต่อการแสดง เนื้อหาหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการแสดงนั้น ๆ ซึ่งเป็นการอภิปรายหรือวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ด้วยวาจา ด้วยเสียงปรบมือ เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่ผู้เรียนหรือผู้แสดง และประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการ โดยผู้สอนควรพิจารณาว่า ผลที่เกิดขึ้นทั้งหมด ตรงกับเป้าหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งอาจใช้คำถามเพื่อนำไปสู่ข้อสรุป

Ments (1986 :16) ได้เสนอแนะขั้นตอนเสนอการนำบทบาทสมมติไปใช้ไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ตั้งจุดประสงค์และพิจารณาวิธีการใช้กิจกรรมในการสอน การตั้งจุดประสงค์สามารถเขียนเป็นข้อความที่บอกประโยชน์ หรือข้อความที่เป็นปัญหาที่จะนำมาสู่การพิจารณาวางแผน
2. พิจารณาข้อจำกัดภายนอก การพิจารณาถึงปัจจัยที่จะยับยั้งการดำเนินกิจกรรมบทบาทสมมติเบื้องต้นสิ่งที่เป็นประโยชน์ ข้อที่ควรพิจารณาในเบื้องต้นคือ ห้องที่มีที่ว่าง

ในการทำกิจกรรมที่เหมาะสม และควรเป็นห้องเก็บเสียง มีโต๊ะ เก้าอี้ในห้องหลายแบบและสามารถเคลื่อนไหวได้ เวลา ควรมีเวลาพอเพียงในการนำเข้าสู่กิจกรรม การให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่นักเรียน การดำเนินการแสดง การอภิปราย หลังจากพิจารณาข้อจำกัดแล้วกลับไปทบทวนวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสิ่งที่สามารถทำได้

3. รวบรวมปัจจัยสำคัญแห่งปัญหา การที่ให้ปัญหาหรือสถานการณ์ชัดเจน จะต้องมองที่ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ จากนั้นร่างรายการของบทบาทที่เป็นไปได้ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นขอบเขตทั้งหมดของกิจกรรม และบทบาทที่เลือกไว้

4. เลือกแบบ หรือเขียนบทบาทโดยสรุป ในทางปฏิบัติ กิจกรรมบทบาทสมมุติหนึ่ง ๆ จะเขียนขึ้นเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่าง ซึ่งการเขียนกิจกรรมบทบาทสมมุติไม่ใช่เรื่องยาก อย่างไรก็ตาม การปรับจากบทบาทที่มีผู้เขียนไว้ หรือเขียนขึ้นมาใหม่ด้วยตนเองจะดีกว่าการตัดสินใจเลือกจากบทบาทสมมุติที่มีผู้เขียนไว้

5. ดำเนินกิจกรรม หลังจากสิ่งต่าง ๆ ได้เตรียมไว้เรียบร้อยแล้วจึงปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนกิจกรรมบทบาทสมมุติ

6. อภิปราย การอภิปรายมีประโยชน์ต่อครูผู้สอน เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนได้เรียนบทเรียนที่ถูกต้องแล้ว และนักเรียนได้ป้อนข้อมูลนั้นกลับมาสู่ครู การอภิปรายควรเป็นสะท้อนความคิดของรายบุคคลมากกว่ากลุ่ม ข้อผิดพลาด หรือความเข้าใจผิดต่าง ๆ สามารถนำมาอภิปรายได้ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการอภิปราย คือการนำอภิปรายที่ดี

7. ติดตามผลการแสดงบทบาทสมมุติ นั้น ๆ จนกระทั่งบรรลุระดับความสามารถ นับว่าเป็นเหตุผลที่ดี ถ้ากิจกรรมบทบาทสมมุติ นั้นใช้เพื่อสอน หรือชักจูงสถานการณ์ใหม่ ๆ แต่ถ้าเป็นการยกประเด็นปัญหาให้แสดงกิจกรรมบทบาทสมมุติ ควรมีกิจกรรมติดตามผล หากใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติเพื่อกระตุ้นความตระหนักของปัญหา ควรมีการอภิปรายเป็นกลุ่มไม่ว่ากิจกรรมบทบาทสมมุติ นั้นจะจัดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด สิ่งที่ควรพิจารณา คือ การโยงสู่กิจกรรมต่อไปเช่น การเขียนเรียงความ การอ่าน การแสดงบทบาทสมมุติหรือสถานการณ์จำลองต่อไป หรือแม้กระทั่งการฝึกฝนสิ่งที่เรียนไปแล้ว

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนในการทำกิจกรรมบทบาทสมมุติมาใช้ มีขั้นตอนต่าง ๆ ที่ผู้สอนอาจเลือกและประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นตอนแสดงขั้นวิเคราะห์หรืออภิปราย และขั้นสรุป ผู้สอนสามารถเพิ่ม หรือรวมบางขั้นตอนไว้ด้วยได้ตามสถานการณ์ของผู้เรียน การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ปรับขั้นตอนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติมาใช้ ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการ ผู้สอนกำหนดสถานการณ์และเขียนบทบาทสมมุติ

2. **ขั้นแสดง** ประกอบด้วย การเตรียมผู้เรียนในด้านภาษา การนำเข้าสู่บทเรียน การเลือกผู้แสดง ผู้สอนเสนอสถานการณ์แก่ผู้เรียนโดยตรงแล้วให้ผู้เรียนเลือกบทบาทที่จะแสดง และเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง นอกจากนี้ครูมอบหมายให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเตรียมคำถาม หรือข้อเสนอแนะสำหรับการอภิปรายหลังจากที่นักเรียนได้แสดงและชมการแสดงของกลุ่มอื่น ๆ

3. **ขั้นอภิปรายผล** ผู้เรียนและผู้สอนสรุปเรื่องราว แลกเปลี่ยนประสบการณ์ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์แสดงความรู้สึก และอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์สมมุติ นั้น ผู้สอนอธิบายและแก้ไขถ้อยคำสำนวนของผู้แสดง

สรุปขั้นตอนในการนำกิจกรรมบทบาทสมมุติมาใช้ มีขั้นตอนต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงเลือกและประยุกต์ใช้แนวคิดของการทำกิจกรรมบทบาทสมมุติที่ประกอบไปด้วย ขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง ขั้นวิเคราะห์หรืออภิปรายผล และขั้นสรุป มาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

5. ทักษะที่จำเป็นสำหรับการแสดงบทบาทสมมุติ

การใช้บทบาทสมมุติในการจัดการเรียนการสอน เป็นการฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องเข้าใจถึงทักษะที่จำเป็นในการแสดงบทบาทสมมุติ เพื่อที่จะนำมาปรับใช้ในการฝึกผู้เรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งบทบาทสมมุติเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะของมนุษย์ 7 ด้าน (สมาคมสร้างสรรค์ไทย. 2548 : 16) ดังนี้

1. สมาธิ (Concentration)
2. ประสาทสัมผัส (Senses)
3. จินตนาการ (Imagination)
4. กายภาพ (Physical Self)
5. การพูด (Speech)
6. อารมณ์ (Emotion)
7. สติปัญญา (Intellect)

6. ประโยชน์ของบทบาทสมมุติ

การใช้บทบาทสมมุติในการจัดการเรียนการสอน นอกจากจะเป็นเทคนิคหนึ่งในการนำเสนอการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชาอย่างสนุกสนานแล้ว ยังเป็นเทคนิคก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ดังนี้ (สมาคมสร้างสรรค์ไทย. 2548 : 18-19)

1. การใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ การใช้กระบวนการคิด ที่มาจาก การถามคำถามอย่างสร้างสรรค์ของผู้สอน ชวนให้คิด และหาคำตอบ คิดวางแผน นำเสนอละคร หรือบทบาท
2. การสื่อสารกับผู้อื่น จากการใช้ทักษะการพูด การอ่าน การเคลื่อนไหวในการ แสดงเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกับที่ตนเองต้องการจะสื่อ
3. ทักษะทางสังคม จากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การประสานกับผู้อื่นทำให้ครู และเพื่อนร่วมชั้นได้เห็นความสามารถและตัวตนของผู้เรียน
4. ความสัมพันธ์ของการใช้ทักษะทางภาษาพูดและร่างกายให้เกิดความชำนาญ โดยการฝึกพูดปากเปล่า หรือต้นสด และได้แสดงความสามารถของตนเอง กล้าแสดงออก
5. การมองคุณค่าในเชิงบวกในตนเอง (Self esteem) และเสริมสร้างบุคลิกภาพ ของตนเอง
6. การรับรู้และการสร้างความเข้าใจสภาพความเป็นจริงในสังคม ตระหนักถึง ปัญหาที่มีอยู่ในสังคม สะท้อนผ่านการแสดงบทบาทโดยเข้าไปอยู่ในประสบการณ์ของตัวละคร

7. ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

ทิศนา แคมมณี (2554 : 361) ได้ให้ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการสอนโดยใช้บทบาท สมมติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อดี

1. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่น ได้เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง
2. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติและ พฤติกรรมของตน
3. เป็นวิธีสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะในการเผชิญสถานการณ์ ตัดสินใจและแก้ปัญหา
4. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีความใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง
5. เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมาก ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างสนุกสนาน และการเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียน เพราะข้อมูลมาจากผู้เรียนโดยตรง

ข้อจำกัด

1. เป็นวิธีสอนที่ใช้เวลามากพอสมควร เป็นวิธีสอนที่ต้องอาศัยการเตรียมการและ การจัดการอย่างรัดกุม หากจัดการไม่ดีพอ อาจเกิดความยุ่งยากสับสนขึ้นได้

2. เป็นวิธีสอนที่ต้องอาศัยความไวในการรับรู้ (sensitivity) ของผู้สอน หากผู้สอนขาดคุณสมบัตินี้ ไม่รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนบางคน และไม่ได้แก้ปัญหาแต่ต้น อาจเกิดเป็นปัญหาต่อเนื่องไปได้

3. เป็นการสอนที่ต้องอาศัยความสามารถของครูในการแก้ปัญหา เนื่องจากการแสดงของผู้เรียนอาจไม่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้สอน ผู้สอนจะต้องสามารถแก้ปัญหาหรือปรับสถานการณ์และประเด็นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ เป็นการจัดกิจกรรมการสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นมาที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงบทบาทสมมติ นั้น ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ มีขั้นตอนการเตรียมความพร้อมสถานการณ์และบทบาทสมมติ เตรียมความพร้อมทางด้านภาษา ฉาก บทบาท โครงเรื่อง ผู้แสดง ผู้สังเกตการณ์และฝึกซ้อมการแสดงหรือการแสดงโดยฉับพลัน มีการแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิด การสรุปและประเมินผลการแสดง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางด้านความรู้ความคิดจินตนาการ ทักษะทางสังคม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออกมากขึ้น และมองคุณค่าในเชิงบวกในตนเอง (Self esteem)

แผนการจัดการเรียนรู้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2546 : 10) ได้กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การนำวิชาหรือกลุ่มวิชาที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การสอนและการวัดผลประเมินผลสำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์ และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น ซึ่งถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่ง แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า หรือคือ บันทึกการสอนตามปกตินั่นเอง

รุจิรี ภูสาระ (2545 : 159) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นเครื่องมือแนวทางในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 1) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนไว้ว่า หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง

เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ไปสู่จุดประสงค์และจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นิคม ชมภูหลง (2545 : 180) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนหรือโครงงานที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนที่มีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมาย

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ (2545 : 20) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าหมายถึง การเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในรายวิชาใดวิชาหนึ่งให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด

ชัยชาญ วงศ์สามัญญ (2543 : 40) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า คือแบบบันทึกที่บรรจุข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้สำหรับสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2545 : 2) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าคือแนวดำเนินการและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งมีส่วนสำคัญประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา (สาระการเรียนรู้) วิธีการจัดกิจกรรม (กระบวนการเรียนรู้) สื่อการเรียนรู้ (แหล่งการเรียนรู้) และการประเมินผลการเรียนรู้ (กระบวนการวัดและประเมินผล)

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการหรือโครงสร้างที่จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อการปฏิบัติการสอนในวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ถือว่าเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ครูนำพาผู้เรียนไปจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ ถ้าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีก็จะนำพาผู้เรียนสู่จุดประสงค์ได้ง่ายขึ้น แต่ถ้าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ดี องค์ประกอบไม่ครบถ้วน ก็อาจนำพาผู้เรียนจุดประสงค์ได้ช้า หรือไม่ครบถ้วนได้ ดังนั้น ผู้รู้จึงเสนอแนะเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้หลายท่าน ดังนี้

สงบ ลักษณะ (2534 : 20) ได้อธิบายถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ว่า

1. เป็นแผนการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุดโดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้กิจกรรมดำเนินไปตามความมุ่งหมาย

2. เป็นแผนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบ มาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง

3. เป็นแผนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง

4. เป็นแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูป ราคาสูง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540 : 219) ได้อธิบายเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ว่า

1. สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวการสอนของกรมวิชาการ
2. นำไปใช้สอนได้จริงและมีประสิทธิภาพ
3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด
4. มีความกระจ่างชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจตรงกัน
5. มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้
6. ทุกหัวข้อในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2545 : 3) ได้อธิบายถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีว่า

1. เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุดโดยครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการไปตามความมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการสอนที่เปิดให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นการคอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาหรือแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เป็นแผนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง

4. เป็นแผนการสอนที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้อุปกรณ์สำเร็จรูปราคาสูง

สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงสร้างที่จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อการปฏิบัติการสอนในวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการเรียนรู้นั้น ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องพัฒนาขึ้นมา เพื่อพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ แผนการจัดการเรียนรู้จึงถือเป็นสิ่งที่มีประโยชน์สำหรับครูผู้สอน ซึ่งมีผู้อธิบายถึงประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้หลายท่าน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546 : 134) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ครูรู้วัตถุประสงค์ของการสอน
2. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความมั่นใจ
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเจตนาของหลักสูตร
5. ถ้าครูประจำชั้นไม่ได้สอน ครูที่มาสอนแทนสามารถสอนแทนได้ตาม

จุดประสงค์ที่กำหนด

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540 : 203) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของแผนการสอน ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีการสอนวิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
2. ช่วยให้ครูมีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ทำให้สอนได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตร และสอนให้ทันเวลา
3. เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้
4. ช่วยให้สะดวกแก่ครูผู้สอนแทนในกรณีครูผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542 : 2) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมตัวล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิควิธีการสอน การจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยี และจิตวิทยาการสอน มาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและประเมินผล ตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. เป็นเครื่องมือการสอนสำหรับครูผู้สอนและครูที่สอนแทน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้อย่างมั่นใจ
3. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครั้งต่อไป

4. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการได้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2545 : 2-3) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของแผนการสอนว่า

1. ทำให้ครูผู้สอนเกิดความมั่นใจในการสอนมากขึ้น
2. ทำให้การสอนของครูต่อเนื่อง
3. ทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาในตัวครู
4. ทำให้บทเรียนมีประโยชน์และมีความหมายต่อชีวิตจริงของผู้เรียน
5. เป็นแนวทางการสอนสำหรับผู้อื่นที่จำเป็นต้องสอนแทน
6. เป็นหลักฐานในการวัดผลของนักเรียน
7. เป็นผลงานแสดงให้เห็นว่างานการสอนเป็นวิชาชีพที่จะต้องได้รับการฝึกฝนมี

ลักษณะเฉพาะของวิชาชีพครู มิใช่ใครก็ทำได้

4. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

การทำแผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอน ดังนี้ (สุนันทา สุนทรประเสริฐ. 2545 : 9-12)

1. ศึกษาหลักสูตร ต้องศึกษาหลักสูตรอย่างกว้างขวางและอย่างลึกในวิชาและรายวิชาที่สอน เช่น ศึกษาโครงสร้างของวิชา จุดประสงค์ของวิชา สื่อการเรียนการสอนที่กำหนดในรายวิชา คำอธิบายรายวิชา และธรรมชาติของวิชา เป็นต้น

2. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา และกิจกรรม วิเคราะห์ได้จากคำอธิบายรายวิชา โดยให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของวิชา และจุดประสงค์ของหลักสูตร

3. หากวิธีสอน กลวิธีสอนจะต้องสอดคล้องกับหลักสูตร โดยใช้ทักษะกระบวนการ และทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดทั้งประสมประสานระหว่างประสบการณ์และจินตนาการของผู้สอนเองคงจะไม่มีวิธีสอนใดวิเศษสุดในโลก แต่วิธีการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้มากที่สุด จะต้องยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติให้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ให้รู้จักการวางแผนและฝึกทักษะเป็นกลุ่มและรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนได้เป็นผู้คิดเป็นทำเป็น และเห็นช่องทางในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. จัดทำสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งอาจจะเป็นสื่อที่ใช้อยู่แล้ว หรือสื่อที่คิดขึ้นใหม่ก็ได้ แต่ต้องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาด้วย

5. จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเครื่องมือนี้จะต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้าน

พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ตลอดทั้งครอบคลุมถึงกระบวนการวางแผนของนักเรียน ทั้งจากสถานการณ์จริงและสถานการณ์จำลองด้วย

6. กำหนดโครงสร้างสำหรับ 1 รายวิชา การกำหนดโครงสร้างสำหรับหนึ่งรายวิชาสามารถปฏิบัติได้ 2 ลักษณะ กล่าวคือ โครงสร้างอย่างสังเขป และโครงสร้างอย่างละเอียด โครงสร้างอย่างละเอียด เป็นการวางโครงสร้างโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา เวลากระบวนการ สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลให้เห็นภาพรวมตลอดใน 1 รายวิชา ส่วนโครงสร้างอย่างสังเขปเป็นการวางโครงสร้างโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและเวลา เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมดใน 1 รายวิชา

7. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ขยายจากโครงสร้าง เป็นการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้ในแต่ละคาบ/ชั่วโมงอย่างละเอียดและปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้โดยมีส่วนประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยให้การดำเนินการสอนบรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งมีมากมายหลากหลายข้อแตกต่างกันไป แต่ส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้จะต้องมีในแผนการจัดการเรียนรู้ คือ

7.1 สารระสำคัญ

7.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

7.3 กิจกรรมการเรียนการสอน

7.4 สื่อการเรียนการสอน

7.5 การวัดและประเมินผล

ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำเสนอ ได้แนวคิดจากการดำเนินการสอนของกรมวิชาการก็จะเพิ่มกิจกรรมเสนอแนะเข้าเพิ่มอีกด้วย

8. รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) ประกอบด้วย หัวข้อสำคัญ 9 หัวข้อ โดยการบูรณาการของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 7 หัวข้อเพิ่มเติม ของคณะกรรมการข้าราชการครู 9 หัวข้อ ดังนี้

8.1 สารสำคัญ (Concept) เป็นความคิดรวบยอดหรือหลักการของเรื่องหนึ่งที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว

8.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว

8.3 เนื้อหา (Content) เป็นเนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

8.4 กิจกรรมการเรียนการสอน (Instructional Activities) เป็นการเสนอขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนดไว้

8.5 สื่อและอุปกรณ์ (Instructional Media) เป็นสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

8.6 การวัดผลประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดผลประเมินผลว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามกำหนดในกิจกรรมการเรียนการสอนแยกประเมินผลเป็นประเมินผลก่อนสอน ขณะสอน และหลังการสอน

8.7 กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมการบันทึกการสอนก่อนนำไปใช้สอน

8.8 ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา เป็นการบันทึกการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสนอแนะหลังจากได้ตรวจสอบความถูกต้อง การกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ ในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เช่น การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและการวัดผลประเมินผลให้มีความสอดคล้อง ส่งเสริมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน

8.9 บันทึกการสอน เป็นการบันทึกของผู้สอน บันทึกหลังจากนำแผนการใช้สื่อและการวัดผลประเมินผลไปใช้แล้วเพื่อนำแผนไปปรับปรุงและใช้สอนในคราวต่อไป

8.9.1 ผลการเรียนรู้ เป็นการบันทึกผลการเรียนรู้และด้านคุณภาพ และปริมาณ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย ด้านจิตพิสัย ซึ่งได้กำหนดในขั้นกิจกรรมการเรียนการสอนและประเมินผล

8.9.2 ปัญหาและอุปสรรค เป็นการบันทึกปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในขณะที่สอนก่อนสอน และหลังทำการสอน

8.9.3 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข เป็นการบันทึกเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนที่หลักสูตรกำหนด

การหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้

การวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น หลังจากผ่านกระบวนการและขั้นตอนของการจัดทำเครื่องมือแล้ว จากนั้นเป็นขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพและดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอน ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (Try Out) คือ นำไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ แล้วนำผลมาปรับปรุง

แก้ไข และนำไปทดลองจริง (Trial Run) เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สินสกุล. 2537 : 134-143)

1.1 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หากแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพถึงระดับแล้ว แผนการจัดการเรียนรู้ชิ้นนั้นมีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พิจารณาจากผลระหว่างดำเนินการ และผลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ ใช้ในกรณีที่มีการสอนหลายครั้ง มีเนื้อหาสาระมาก มีการวัดผลระหว่างเรียน (Formative) หลายครั้ง

เกณฑ์ประสิทธิภาพมีหลายเกณฑ์ เช่น 75/75, 80/80, 85/85, 90/90 จากการทดลองพบว่า เกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับวิชาที่ใช้ความรู้ความจำ คือ 85 วิชาทักษะทางภาษา คือ 80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523 : 67) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ตัวอย่าง เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 หมายความว่า

80 ตัวแรก เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เกิดจากการนำคะแนนที่สอบได้ระหว่างดำเนินการ คือ คะแนนระหว่างเรียนหรือระหว่างทดลองมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง เป็นประสิทธิภาพของผลรวมโดยรวม (E_2) เกิดจากการนำคะแนนจากการวัดโดยรวมเมื่อสิ้นสุดการสอนหรือสิ้นสุดการทดลองมาหาค่าเฉลี่ย แล้วเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ประสิทธิภาพจึงเป็นร้อยละของค่าเฉลี่ย เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มซึ่งต้องมีค่าสูงจึงจะชี้ถึงประสิทธิภาพได้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 154)

ประสิทธิภาพของสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน จะมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ E_1 และ E_2 เป็นตัวเลขตัวแรก และตัวหลังตามลำดับ ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มากเท่าไรยิ่งถือว่ามีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาการรับรองประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน ส่วนแนวคิดในการหาประสิทธิภาพที่ควรคำนึง มีดังนี้ (เผชญิ กิจระการ. 2544 : 51)

1. สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นต้องมีการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและสามารถวัดได้
2. เนื้อหาของบทเรียนที่สร้างขึ้นต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอน
3. แบบฝึกหัดและแบบทดสอบต้องมีความเที่ยงตรงของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการสอนที่ได้วิเคราะห์ไว้ ส่วนความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบฝึกหัดและแบบทดสอบควรมีการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนในแต่ละข้อคำถาม

4. จำนวนแบบฝึกหัดต้องสอดคล้องกับจำนวนของวัตถุประสงค์ และต้องมีแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบครอบคลุมทุกจุดประสงค์ของการสอน จำนวนแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบ ไม่ควรน้อยกว่าจำนวนวัตถุประสงค์

1.2 ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปเพื่อหาประสิทธิภาพ มีดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 155)

1.2.1 ทดลองกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทั้งกับเด็กอ่อนปานกลางและเก่งนำผลที่ได้คำนวณหาประสิทธิภาพ เสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น ปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองนี้จะมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาก

1.2.2 ทดลองสนาม คือ ทดลองกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นักเรียน 40-100 คน นำผลการทดลองที่ได้คำนวณหาประสิทธิภาพแล้ว ปรับปรุงให้สมบูรณ์อีกครั้ง ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าไม่เกินร้อยละ 2.5 ก็ยอมรับ แต่ถ้าหากต่างกันมาก ต้องปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ต่อไป

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจในตนเอง

ความพึงพอใจ (Satisfaction) ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายความหมาย ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า พึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ และพึงใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

ประสาท อิศรปริดา (2546: 108) ได้สรุปไว้ว่า ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน คือ ความรู้สึกชอบ ยินดี เต็มใจ หรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่องานที่เขาปฏิบัติ ความพึงพอใจเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการ ทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

อารี พันธุ์ณี (2546: 12) ได้สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลได้รับในสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือเป็นไปตามที่ ตนเองต้องการ ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลได้รับในสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือเป็นไป ตามที่ตนเองต้องการ และความรู้สึกดังกล่าวนี้จะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น ถ้าหากความต้องการหรือ เป้าหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งระดับความพึงพอใจจะแตกต่างกัน ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ของการบริการ

พรรณี ชูทัย เจนจิต (2550: 14) ได้สรุปไว้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกในทางบวก

ความรู้สึกที่ดี ที่ประทับใจต่อสิ่งเร้าต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าและบริการ ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด

จากเนื้อหาข้างต้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของบุคคล ซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ ก็เกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ตรงกันข้ามหากความต้องการของตนไม่ได้รับการตอบสนองความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

2. ความสำคัญของความความพึงพอใจในตนเอง

ได้มีผู้ให้ความสำคัญของความพึงพอใจในตนเอง ไว้หลายทัศนะ ดังนี้

Kotler and Armstrong (2002) รายงานว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (Motive) หรือแรงขับเคลื่อน (Drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา (Biological) เกิดขึ้นจากสภาวะตึงเครียด เช่น ความหิวกระหายหรือความลำบากบางอย่าง เป็นความต้องการทางจิตวิทยา (Psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (Recognition) การยกย่อง (Esteem) หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (Belonging) ความต้องการส่วนใหญ่อาจไม่มากพอที่จะจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลานั้น ความต้องการกลายเป็นสิ่งจูงใจ เมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอจนเกิดความตึงเครียด โดยทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด มี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ และทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory motivation)

Maslow ค้นหาวิธีที่จะอธิบายว่าทำไมคนจึงถูกผลักดันโดยความต้องการบางอย่าง ณ เวลานั้น ทำไมคนหนึ่งจึงทุ่มเทเวลาและพลังงานอย่างมากเพื่อให้ได้มาซึ่งความปลอดภัยของตนเองแต่อีกคนหนึ่งกลับทำสิ่งเหล่านั้น เพื่อให้ได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น คำตอบของมาสโลว์ คือ ความต้องการของมนุษย์จะถูกระเบียงตามลำดับจากสิ่งที่กดดันมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุด ทฤษฎีของมาสโลว์ได้จัดลำดับความต้องการตามความสำคัญ คือ

11 ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐาน คือ อาหาร ที่พัก อากาศ ยารักษาโรค

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการเพื่อความอยู่รอด เป็นความต้องการในด้านความปลอดภัยจากอันตราย

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs)เป็นการต้องการการยอมรับจากเพื่อน

4. ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว ความนับถือและสถานะทางสังคม

5. ความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ (Self – Actualization Needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ความต้องการทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จบุคคลพยายามที่สร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรกก่อนเมื่อความต้องการนั้นได้รับความพึงพอใจ ความต้องการนั้นก็จะหมดลงและเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดลำดับต่อไป ตัวอย่าง เช่น คนที่อดอยาก (ความต้องการทางกาย) จะไม่สนใจต่องานศิลปะชั้นล่าสุด (ความต้องการสูงสุด) หรือไม่ต้องการยกย่องจากผู้อื่น หรือไม่ต้องการแม่แต่อากาศที่บริสุทธิ์ (ความปลอดภัย) แต่เมื่อความต้องการแต่ละขั้นได้รับความพึงพอใจแล้วก็จะมีความต้องการในขั้นลำดับต่อไป

ทฤษฎีแรงจูงใจของฟรอยด์

Freud ตั้งสมมุติฐานว่าบุคคลมักไม่รู้ตัวมากนักว่าพลังทางจิตวิทยามีส่วนช่วยสร้างให้เกิดพฤติกรรม ฟรอยด์พบว่าบุคคลเพิ่มและควบคุมสิ่งเร้าหลายอย่าง สิ่งเร้าเหล่านี้อยู่นอกเหนือการควบคุมอย่างสิ้นเชิง บุคคลจึงมีความฝัน พูดคำที่ไม่ตั้งใจพูด มีอารมณ์อยู่เหนือเหตุผลและมีพฤติกรรมหลอกหลอนหรือเกิดอาการวิตกกังวลอย่างมากขณะที่ ชริณี เดชจินดา (2535 : 12) ได้เสนอทฤษฎีการแสวงหาความพึงพอใจไว้ว่า บุคคลพอใจจะกระทำการใด ๆ ที่ให้มีความสุขและจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำในสิ่งที่เขาจะได้รับความทุกข์หรือความยากลำบาก โดยอาจแบ่งประเภทความพอใจกรณีนี้ได้ 3 ประเภท คือ

1. ความพอใจด้านจิตวิทยา (Psychological Hedonism) เป็นทรศณะของความพึงพอใจว่ามนุษย์โดยธรรมชาติจะมีความสุขแสวงหาความสุขส่วนตัวหรือหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ใด ๆ

2. ความพอใจเกี่ยวกับตนเอง (Egoistic Hedonism) เป็นทรศณะของความพอใจว่ามนุษย์จะพยายามแสวงหาความสุขส่วนตัว แต่ไม่จำเป็นว่าการแสวงหาความสุขต้องเป็นธรรมชาติของมนุษย์เสมอไป

3. ความพอใจเกี่ยวกับจริยธรรม (Ethical Hedonism) ทรศณะนี้ถือว่ามนุษย์แสวงหาความสุขเพื่อผลประโยชน์ของมวลมนุษย์หรือสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่และเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ผู้หนึ่งด้วย

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจในตนเองเป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต เพราะเป็นตัวชี้้นำความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เพราะบุคคลที่มีความพึงพอใจในตนเอง จะมีความกล้าในการคิดและการกระทำ มองเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ทำให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ความพึงพอใจใน

ตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งประการหนึ่งที่จะต้องได้รับการปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อจะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าในสังคมต่อไป

3. ลักษณะผู้ที่มีความพึงพอใจในตนเอง

ลักษณะของผู้ที่มีความพึงพอใจในตนเอง เป็นสิ่งที่ผู้ใกล้ชิดควรรู้และสังเกตจากบุคลิกภาพนั้น เนื่องจากไม่มีทฤษฎีความพึงพอใจ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ เพื่อให้ เกิดความเข้าใจถึงความต้องการของบุคคลและปัจจัยที่มีผลกับความพึงพอใจของบุคคล ซึ่งพอจะรวบรวม ได้ดังนี้

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542 : 117) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของมาสโลว์ ว่ามาสโลว์ได้ทำการแยกแยะความต้องการของ มนุษย์ออกเป็นลำดับขั้นโดยตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการไว้ 3 ประการ คือ

1. มนุษย์ทุกคนมีความต้องการ ความต้องการจะมีอยู่ตลอดเวลาและจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมของบุคคลอีกต่อไป ความต้องการที่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต้องเป็นความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง
3. ความต้องการของบุคคลเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูง ในขณะที่ความต้องการลำดับขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการลำดับขั้นที่สูงขึ้นขึ้นไปก็จะตามมาแต่หากบุคคลรู้สึกว่าความต้องการในลำดับ ขั้นต่ำที่ได้รับการตอบสนองไปแล้วนั้นถูกกระทบกระเทือนก็จะหันกลับมาคิดถึงความต้องการในลำดับขั้นนั้นอีก

ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ (2528 : 54-55) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความต้องการของวอลเตอร์ แลงเยอร์ ว่า ความต้องการของมนุษย์ มี 3 ประเภทดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย เป็นความต้องการอาหาร น้ำอากาศ การหลับนอน การขับถ่าย และ สิ่งต่าง ๆ เพื่อความอยู่รอดของชีวิต
2. ความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ต้องการความรัก ทั้งที่เป็นผู้ให้ความรักและผู้ถูกรัก
3. ความต้องการเกี่ยวกับตนเอง เป็นความต้องการทางสังคมในแง่ที่เกี่ยวกับตนเองทั้งสิ้น เช่น ความต้องการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ความต้องการความสนใจ ความต้องการยกย่อง

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า ในการส่งเสริมความพึงพอใจในตนเองให้กับเด็กนั้น ต้องอาศัยประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก โดยเริ่มจากครอบครัวเป็นอันดับแรก เมื่อเด็กโต

โรงเรียนเป็นสังคมที่กว้างขึ้นสำหรับเด็ก ซึ่งมีผลทำให้เด็กเกิดประสบการณ์ ประสบการณ์ที่เด็กได้รับนั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กมีความพึงพอใจในตนเอง ดังนั้น ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ควรพยายามสร้างและจัดประสบการณ์ที่ดีที่สุดให้เด็กที่กำลังเจริญเติบโตขึ้นให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

4. การประเมินผลความพึงพอใจในตนเอง

กรมวิชาการ (2542 : 74-81) การประเมินพัฒนาการ หมายถึง กระบวนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะทำกิจกรรมแล้วจดบันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนสร้างขึ้นหรือกำหนดอย่างต่อเนื่องและเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของของกิจกรรมปกติตามตารางกิจกรรมและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้ในการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์พัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน การประเมินพัฒนาการอาจทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่ง่ายต่อการปฏิบัติและนิยมใช้กันมาก คือ การสังเกต ซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่องและบันทึกไว้เป็นหลักฐานอย่างสม่ำเสมอ อาจกล่าวได้ว่าผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. หลักการประเมินพัฒนาการของเด็ก

- 1.1 ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก
- 1.2 ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
- 1.3 สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
- 1.4 ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจดบันทึกไว้

เป็นหลักฐาน

- 1.5 ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะกับเด็ก รวมใช้ข้อมูล

หลาย ๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดลอง

2. ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการ

- 2.1 ศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุทุกด้าน
- 2.2 วางแผนเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมในการประเมิน
- 2.3 ดำเนินการประเมินและบันทึกพัฒนาการ
- 2.4 ประเมินและสรุป
- 2.5 รายงานผล
- 2.6 การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน

3. วิธีการและเครื่องมือในการประเมินพัฒนาการเด็ก

- 3.1 การสังเกตและการบันทึก

3.2 การสนทนา

3.3 การสัมภาษณ์

3.4 การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็ก เป็นรายบุคคลโดยจัดเก็บไว้ในแฟ้มผลงาน (Portfolio)

3.5 ประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

สรุปได้ว่า การประเมินผลความพึงพอใจในตนเอง มีเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการประเมินคือ แบบสังเกตพฤติกรรมความพึงพอใจในตนเอง ซึ่งในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้กำหนดวิธีการวัดความพึงพอใจในตนเองของนักเรียนโดยการสังเกต ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับการศึกษาความพึงพอใจในตนเองที่เป็นพฤติกรรมด้านอารมณ์ จิตใจและด้านสังคมของนักเรียน และได้ศึกษาแบบสังเกตพฤติกรรมความพึงพอใจในตนเองจากงานวิจัยของหลายท่าน มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความพึงพอใจในตนเองของนักเรียนโดยศึกษาพฤติกรรมความพึงพอใจในตนเอง 3 ด้าน คือ ด้านการกล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมด้านการเป็นตัวของตัวเอง ภูมิใจในตนเอง โดยกำหนดเกณฑ์ในการวัดความพึงพอใจเป็นตัวเลข 3 ระดับ คือ ระดับคะแนน 2, 1 และ 0 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมออกเป็น 3 ระดับ (Numerical Rating Scales) ดังนี้

2 หมายถึง กล้าตัดสินใจทันทีที่เมื่อมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง

1 หมายถึง ตัดสินใจช้า แสดงความไม่คอยมั่นใจ มีเชื่อมั่นในตนเองปานกลาง

0 หมายถึง ไม่กล้าตัดสินใจ ไม่กล้าทำ มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เกศสุดา ปงลังกา (2550 : 85) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ กิจกรรมบทบาทสมมติของผู้เรียน สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง และมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

วันเพ็ญ ไชลายหงส์ (2551 : 95) ได้พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏดังนี้ ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่สร้างขึ้น มี

ประสิทธิภาพเท่ากับ 70.82/71.38 ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.56 แสดงว่าจากการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้า ร้อยละ 56

บวรจิต พลจันทร์ (2551 : 78-79) ได้พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถานการณ์จำลองมีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.23/79.66 แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 มีดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.66 แสดงว่า นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยร้อยละ 66 นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฤทัยพัฒน์ พุดลา (2553 : 125) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โปรรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมีค่าประสิทธิภาพ 80.75/84.20 ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนศึกษาก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับมากที่สุด

กรรณิการ์ กาญจันดา (2553 : 56-61) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษและแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 60 หลังการเรียนโดยกิจกรรมบทบาทสมมติตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และยังพบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจเพิ่มขึ้นหลังการเรียนโดยกิจกรรมบทบาทสมมติตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ปารีชาติ เตชะ (2553. 66-69) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติ ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของผู้เรียนมีคะแนนระหว่างเรียนทักษะการฟังและการพูดมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.95 และ 86.65 ตามลำดับ และจากการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.00 และ 80.25 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 70.00

ศศิภา ไชยวงศ์ (2553 : 74-78) ได้ศึกษาความวิตกกังวลของนักเรียนชมรมมัคคุเทศก์น้อย โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 25 คน โรงเรียนบ้านเมืองกีด

อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าร่วมชมรมมัคคุเทศก์น้อยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนสนุกสนานในการเรียนและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นคุณค่าของการเรียนภาษามากยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นอยากจะเรียนรู้และอยากทำกิจกรรมมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็วและมีพัฒนาการด้านทักษะภาษาสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

สุวัฒน์ชัย ฤณาพรรณ (2555 : 91) ได้พัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.05/78.92 ความสามารถด้านการพูดของนักเรียนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นจากการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมบทบาทสมมติ จะเห็นได้ว่า บทบาทสมมติ (Role play) เป็นเทคนิคทางด้านการละครประเภทหนึ่งที่ยิมนำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษา เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้บุคลิกภาพของตนเองในการเรียนภาษาด้วยการเลียนแบบและแสดงท่าทาง จินตนาการ รวมทั้งความจำ การสอนภาษาอังกฤษ นิยมนำบทบาทสมมติมาใช้ในการสอนทักษะการฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารมากกว่าด้านความรู้ด้านไวยากรณ์ และด้านโครงสร้าง เน้นการใช้ภาษาในการสื่อความหมายในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

Hatcher-Keene (2009 : unpagged) ได้วิจัยเพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนแบบบทบาทสมมติกับนักเรียนกลุ่มย่อยที่มีผลต่อการเรียนภาษาสเปนและทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งการเขียนและการพูด ผลปรากฏว่า นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการพูดจาก 50% เป็น 100% รวมถึงความเชื่อมั่นในการพูดทั้งตัวต่อตัวและหน้าชั้นเรียน และยังช่วยพัฒนาทักษะการเขียนและการพูดโดยวัดจากตารางรูบรีค 1-4 จากระดับ 2.4 เป็น 3.3 รวมทั้งความแม่นยำในการใช้ไวยากรณ์ด้วย

Cheng, Han-Yin (2008 : DAI) ได้สำรวจทฤษฎีของรูปแบบการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ผลการวิจัยพบว่าการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติจะช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทักษะทางสังคมและสมรรถนะทางการพูดผลการวิจัยเหล่านี้เป็นหลักฐานสนับสนุนการพัฒนาการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศของ

นักเรียนชาวไต้หวัน ผลกระทบของรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติต่อทัศนคติการเรียนรู้ ทักษะทางสังคมและสมรรถนะทางการพูดของนักเรียนชาวไต้หวันต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ

Su, Pi-Chong (1990 : DAI) ได้ศึกษาผลกระทบของกิจกรรมบทบาทสมมติต่อการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศโดยนักศึกษามหาวิทยาลัยของประเทศจีน ผลการวิจัยพบว่าหลังจากมีส่วนร่วมในกิจกรรมบทบาทสมมติ กลุ่มทดลอง: (a) มีพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น เช่น การพูดคุยกับเพื่อนร่วมห้องในภาษาอังกฤษเพื่อฝึกภาษาอังกฤษ การคาดเดาใจความสำคัญและการตอบคำถามเพื่อขอความช่วยเหลือในการแสดงความคิดเห็น (b) มีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้นและลดตัวกีดกันน้อยลง รวมทั้ง(c) มีความก้าวหน้าในการใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะความสามารถในการพูด

สรุปได้ว่าบทบาทสมมติมีผลต่อการปลดปล่อยนักศึกษาจีนเหล่านี้จากความกลัวทางจิตวิทยาบางอย่าง ช่วยพัฒนาพฤติกรรมการเรียนภาษามากที่สุด รวมถึงส่งผลให้ความสามารถในการสื่อสารเพิ่มขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะทักษะในการพูด

Tran, Hung Ngoc (2016 : DAI) ได้ศึกษามุมมองของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศและครูที่สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ เกี่ยวกับการใช้บทบาทสมมติในการสอนภาษาอังกฤษของตามบริบทประเทศเวียดนาม .ผลการศึกษาพบว่า (1) ครูที่สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเห็นพ้องกันว่าบทบาทสมมติทำให้เกิดผลดีต่อการสอนภาษาอังกฤษ พวกเขาเชื่อว่าบทบาทสมมติที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจและเหมาะสมกับความรู้พื้นฐานของนักเรียนจะกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นมากขึ้น (2) ครูทุกคนใช้บทบาทสมมติในชั้นเรียนภาษาอังกฤษแต่ไม่ค่อยบ่อยนัก กิจกรรมนี้ถูกนำมาใช้บ่อยครั้งคือในบทเรียนการพูด เวลาที่เหมาะสมสำหรับการจัดวางบทบาทสมมติในชั้นเรียนขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความรู้ของนักเรียน แต่ส่วนใหญ่จะใช้เวลาเพียง 15 นาที ครูส่วนใหญ่ นำเอาการเขียนหรือการควบคุมบทละครมาใช้ ในขณะที่กำลังเล่นบทบาทสมมติอยู่ ครูเลือกวิธีการให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปรอบ ๆ โดยการสังเกตอย่างระมัดระวังว่านักเรียนทำอะไรและให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น นักเรียนจะรวบรวมข้อผิดพลาดและแก้ไขเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม (3) เสียง, ความวุ่นวายทางอารมณ์และทัศนคติเชิงลบของนักเรียนต่อกิจกรรมเป็นข้อเสียที่ใหญ่ที่สุดในการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ (4) นักเรียนยอมรับว่าบทบาทสมมติช่วยให้ปรับปรุงความสามารถในการพูดของพวกเขา ได้รับคำศัพท์ใหม่และฝึกพูดในสถานการณ์จริง นักเรียนชอบการฝึกกิจกรรมบทบาทสมมติโดยการควบคุมผ่านบทสนทนา และยังต้องการให้ข้อผิดพลาดของพวกเขาได้รับการแก้ไขในตอนท้ายของกิจกรรม ความขาดแคลนคำศัพท์และแนวคิดคือปัญหาที่ใหญ่ที่สุดของนักเรียนในขณะที่ทำกิจกรรมนี้ ครูเห็นว่าบทบาทที่เหมาะสมกับ

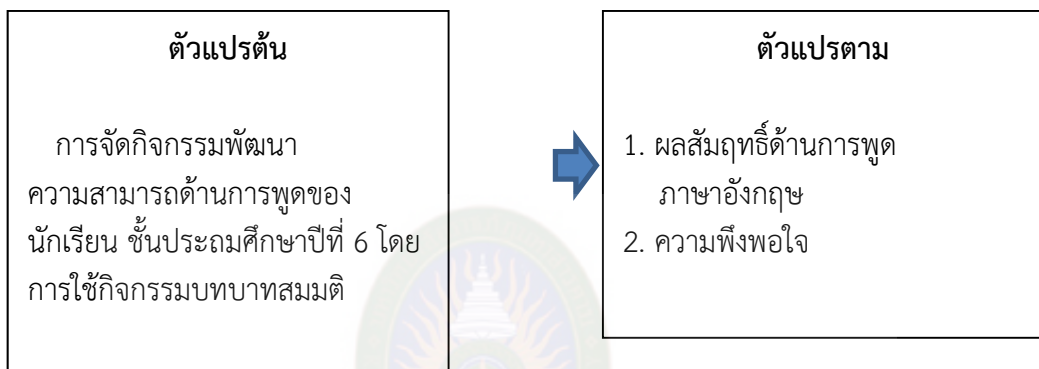
ความสามารถของนักเรียนจะกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ท้ายที่สุดกลุ่มตัวอย่างก็ยอมรับว่าพวกเขาเกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น เมื่อครูใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในชั้นเรียนของและแนะนำว่าควรใช้กิจกรรมนี้บ่อยๆ

Zhou, Yanling (2012 : DAI) ได้ศึกษาการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ภาษาศาสตร์และการอ่านในเด็กที่เรียนภาษาจีนเป็นภาษาแรกและภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการศึกษาว่าเด็กที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่อาศัยทักษะการมองเห็นและความรู้เกี่ยวกับพินอินในการอ่านคำภาษาจีน ในขณะที่เด็กพูดภาษาศาสตร์พึ่งพาทักษะการรับรู้ทางเสียง และทักษะการมองเห็นในการเรียนรู้ที่จะอ่านภาษาจีน งานวิจัยนี้ได้ยืนยันทฤษฎีที่ว่า การเรียนรู้การอ่านแบบจีนมีทักษะความรู้ความเข้าใจและทักษะทางด้านภาษาศาสตร์แตกต่างกันมากกว่าการเรียนรู้ที่จะอ่านภาษาอังกฤษ งานวิจัยชิ้นนี้มีความหมายอย่างมากต่อการสอนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง เด็กที่มีพื้นฐานภาษาเป็นตัวอักษรจะต้องพึ่งพาการเรียนภาษาจีนเป็นครั้งแรก การวิจัยในคราวต่อไปจำเป็นต้องศึกษาเด็กกลุ่มนี้

จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยข้างต้นผู้วิจัยได้แนวคิดในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติของนักเรียนว่าควรจัดให้มีกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่มีโอกาสพบได้จริงในชีวิตประจำวัน และกิจกรรมที่สมมติขึ้นมา เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพในสภาวะต่าง ๆ กิจกรรมบทบาทสมมุติยังช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและกล้าแสดงออกมากขึ้นอีกด้วยดังนั้นหากมีการนำกิจกรรมบทบาทสมมุติมาใช้ในการสอนการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ผู้วิจัยเชื่อว่าจะสามารถทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถด้านการพูดของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการพูดอย่างมีขั้นตอนและจับใจความสิ่งที่อ่านได้ สามารถพัฒนาการเรียนให้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสรุปกรอบแนวคิดได้ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชน วัดใหญ่โพหัก ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 70 คน นักเรียนแต่ละห้องจัดละความสามารรถและมีความสามารถใกล้เคียงกัน ใช้หลักสูตรเดียวกัน มีการจัดการเรียนการสอนเหมือนกัน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ชุมชนวัดใหญ่โพหัก ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 35 คน เป็น กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ชนิด ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 8 แผน ใช้เวลาแผนการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยทำการวัดทักษะการพูดก่อนเรียนและหลังจากเรียนจบแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 แผน
3. แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
4. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน
5. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 20 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ทราบสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณภาพผู้เรียน คำอธิบายรายวิชา และจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1-208)

1.2 เลือกสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์ตัวชี้วัด

1.3 กำหนดหน่วยการเรียนรู้ จากคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ได้หน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย จำนวน 16 ชั่วโมง ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 16 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	Greeting	4
2	Introducing	4
3	Giving directions	4
4	Describing people	4
รวม		16

1.4 กำหนดการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในหน่วยที่ 1-4 และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหา / สาระที่กำหนด ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยได้แบ่งเนื้อหา / สาระ ออกเป็น 8 แผน รวมใช้เวลาทั้งหมด 16 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 เนื้อหา/สาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการพูดภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทบาทสมมติ (Role Play)

แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระ	เวลา (ชั่วโมง)
1	Greeting. (Greeting) Good morning/afternoon/evening. เป็นคำทักทายที่เป็นทางการ มักใช้กับผู้ที่เราไม่คุ้นเคย หรือใช้กับผู้ใหญ่ เช่น นักเรียนใช้กับครู เป็นต้น - Good morning. ใช้เมื่อเริ่มวันใหม่ ตั้งแต่ 6 โมงเช้าถึงเที่ยงวัน - Good afternoon. ใช้ตั้งแต่เที่ยงวันถึง 6 โมงเย็น - Good evening. ใช้ตั้งแต่ 6 โมงเย็นถึงก่อนเที่ยงคืน - Good night. ใช้กล่าวลาเพื่อไปนอนเท่านั้น	2
2	(Leave taking) Goodbye. ลาก่อน Goodnight. ราตรีสวัสดิ์ Bye - bye. ลาก่อน	2

แผนการจัดการ เรียนรู้	เนื้อหา/สาระ	เวลา (ชั่วโมง)
3	<p>See you later. แล้วพบกันใหม่</p> <p>See you again. พบกันอีกครั้ง</p> <p>So long. ลาก่อน</p> <p>See you soon. พบกันเร็วๆนี้</p> <p>Introducing.</p> <p>(Introducing) Nice to meet you. ใช้กล่าวแสดงความยินดีเมื่อได้รับการแนะนำให้รู้จัก ซึ่งผู้ฟังจะกล่าวตอบในทำนองเดียวกันว่า Nice to meet you, too.</p>	2
4	<p>(Introducing)</p> <p>Mr. (mister) ใช้สำหรับผู้ชาย นำหน้านามสกุลเท่านั้น เช่น Jim Smith = Mr. Smith</p> <p>Mrs. (misses) ใช้นำหน้านามสกุลผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว เช่น Julie Brown = Mrs. Brown</p> <p>Miss (miss) ใช้นำหน้านามสกุลผู้หญิงที่ยังไม่แต่งงาน เช่น Ms. (miss) สันนิษฐานว่าอาจจะมาจากคำว่า Mrs. + Miss ใช้นำหน้านามสกุลของผู้หญิงที่แต่งงานแล้วหรือยังไม่แต่งงานก็ได้</p> <p>ปกติถ้าเราไม่รู้สถานภาพของผู้หญิงคนนั้นควรใช้คำว่า Ms. นำหน้านามสกุล</p>	2
5	<p>Giving directions.</p> <p>Giving direction เลือกใช้ศัพท์ สำนวนและ Imperative Verb ที่ใช้ในการอธิบายเส้นทางหรือวิธีการเดินทางได้ถูกต้องเหมาะสม</p> <p>Turn right / left at the corner.</p> <p>Turn right / left into Rama Road.</p> <p>Take the first turning right / left.</p> <p>Go up this street and turn right / left.</p> <p>Drive down Highway.</p> <p>Go east / west / north / south on Highway Road.</p> <p>Walk along the road to the traffic light</p>	2

แผนการจัดการ เรียนรู้	เนื้อหา/สาระ	เวลา (ชั่วโมง)
6	<p>Useful expression. พูดสนทนาสอบถามและตอบข้อสอบถามเกี่ยวกับเส้นทาง วิธีการเดินทางได้ถูกต้อง</p> <p>It's not very far.</p> <p>It's about ten minutes' walk.</p> <p>It's about two blocks.</p> <p>You can't miss it.</p> <p>Yes, there's one on.....</p> <p>Yes, you'll find it on.....</p> <p>Certainly, it's not far.</p> <p>I'm sorry. I have no idea.</p>	2
7	<p>Describing people.</p> <p>(Asking Information) สอบถามข้อมูลบุคคลได้ถูกต้อง</p> <p>What's your name ?</p> <p>What's your nickname ?</p> <p>Where are you from ?</p> <p>What school are you in ?</p> <p>What grade are you in ?</p> <p>What is your favorite subject ?</p> <p>Who is your English teacher ?</p> <p>What is she like ?</p> <p>What is your hobby ?</p> <p>What would you like to be in the future ?</p>	2
8	<p>(Giving Information) ให้ข้อมูลตัวเองหรือบุคคลอื่นได้ถูกต้อง</p> <p>My name is.....</p> <p>I'm</p> <p>You can call me</p> <p>I'm from Ratchaburi.</p>	2

แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระ	เวลา (ชั่วโมง)
	I study at school. I'm in grade I like English.	
รวม		16

1.5 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play) จำนวน 8 แผน แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนประกอบด้วย แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ แบบ ประเมินพฤติกรรมการเรียน และ แบบทดสอบย่อย ดังนี้

1.5.1 แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ใช้รายละเอียดเนื้อหาและ พฤติกรรมที่จะสังเกต 5 ระดับ รวม 10 คะแนน ดังนี้

ดีมาก	9-10	พูดคล่องได้ทุกเรื่อง ถึงแม้ยังไม่ราบรื่นในการพูด พูดและออกเสียงถูกต้องเข้าใจได้ทั้งหมดใช้ศัพท์และ ไวยากรณ์ถูกต้อง
ดี	7-8	พูดช้าไม่คล่องในบางครั้ง ต้องพูดซ้ำใหม่พูดและออกเสียง ผิดน้อยมาก ผู้ฟังเข้าใจได้เป็นส่วนใหญ่ใช้ศัพท์และ ไวยากรณ์ผิดน้อยมาก
พอใช้	5-6	พูดช้าและไม่คล่องบ่อยครั้ง บางประโยคพูดได้ไม่จบ พูดและออกเสียงผิดในบางครั้ง แต่สื่อให้ผู้ฟังพอเข้าใจได้ ใช้ศัพท์และไวยากรณ์ผิดในบางครั้ง
เกือบพอใช้	3-4	พูดช้ามากและตะกุกตะกักพูดและออกเสียงผิดบ่อยครั้ง สื่อให้ผู้ฟังพอเข้าใจได้เล็กน้อยใช้ศัพท์และไวยากรณ์ ผิดบ่อยครั้ง
อ่อน	1-2	พูดตะกุกตะกักและไม่ปะติดปะต่อ จนพูดคุยกันไม่รู้เรื่อง เกือบทั้งหมดพูดและออกเสียงผิดมาก ไม่สามารถสื่อให้ ผู้ฟังเข้าใจได้เลย ใช้ศัพท์และไวยากรณ์ผิดมาก

1.5.2 ทดสอบย่อย โดยใช้รายละเอียดเนื้อหาและจุดประสงค์เป็นตัวกำหนดการ ทดสอบย่อย ชุดละ 10 คะแนน รวม 80 คะแนน ดังนี้

- 1) แบบทดสอบย่อย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 จำนวน 10 คะแนน
- 2) แบบทดสอบย่อย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 จำนวน 10 คะแนน
- 3) แบบทดสอบย่อย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 จำนวน 10 คะแนน
- 4) แบบทดสอบย่อย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 จำนวน 10 คะแนน
- 5) แบบทดสอบย่อย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 จำนวน 10 คะแนน
- 6) แบบทดสอบย่อย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 จำนวน 10 คะแนน
- 7) แบบทดสอบย่อย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7 จำนวน 10 คะแนน
- 8) แบบทดสอบย่อย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8 จำนวน 10 คะแนน

1.6 ศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนสอนของ ทิศนา แจมณี (2554 : 358-362) สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551 : 54-57) สมาคมสร้างสรรค์ไทย (2548 : 21-23) กรมวิชาการ (2542 : 27-28) Ments (1986 :16) และศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และหลักการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และปรับขั้นตอนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ ดังนี้

1.6.1 ขั้นเตรียมการ หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ปัญหาและบทบาทสมมติ เลือกผู้แสดงโดยผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมกันจัดผู้แสดงที่เหมาะสม รวมถึงการจัดฉากตามความพร้อมและสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ที่เหมาะสม และเตรียมผู้สังเกตการณ์ ในประเด็นที่ต้องการสังเกตและพฤติกรรมการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในบทบาทเนื้อเรื่องให้ผู้เรียนได้แสดงออก

1.6.2 ขั้นแสดง หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ผู้แสดงนำเสนอตนเองตามกรอบพฤติกรรมสถานการณ์ที่ระบุ หรือนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ปัญหานั้น รวมทั้งช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวหรือเหตุการณ์ ผู้แสดงจะต้องแสดงออกตามบทบาทที่ตนได้รับให้บรรลุผล

1.6.3 ขั้นอภิปรายและประเมินผล หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ผู้เรียนอภิปรายผลในกลุ่มย่อย การอภิปรายจะเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ การแสดงบทบาทของผู้แสดง และควรเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้ร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย

1.6.4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม หมายถึง ขั้นกิจกรรมสนับสนุนจัดการแสดงเพิ่มเติม ในกรณีที่ผู้สอนเห็นว่ายังมีประเด็นที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้การแสดงบทบาทครั้งนั้น นำผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้เพิ่มขึ้น

1.6.5 ขั้นอภิปรายและประเมินผล หมายถึง ขั้นกิจกรรมเสนอความคิดเห็นประกอบเหตุการณ์การแสดงบทบาท เพื่อนำไปสู่การสรุปข้อมูลความรู้ตามจุดประสงค์ให้ครอบคลุมและเชื่อมโยงกับสถานการณ์การแสดงบทบาทของผู้เรียนรวมทั้งการอภิปราย เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปผลการแสดงบทบาท

1.6.6 ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปการเรียนรู้ หมายถึง ชั้นกิจกรรมที่แต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายของกลุ่มตน และหาข้อสรุปในการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงผลด้านความรู้สึก ความคิดเห็นค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมของผู้เรียน

1.7 ศีรษะวิธีเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จากเอกสาร ตำรา มาปรับเป็นรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบและขั้นตอน ดังนี้

- 1) สาระสำคัญ
- 2) มาตรฐานการเรียนรู้
- 3) ตัวชี้วัด
- 4) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 5) สาระการเรียนรู้
- 6) สมรรถนะหลัก
- 7) คุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 8) ผลงานที่ต้องการ
- 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้
- 10) การวัดและประเมินผล
- 11) กระบวนการเรียนรู้

11.1) ช้่นนำ (Warm up)

11.2) ช้่นสอน (Presentation and Practice) ประกอบด้วย ช้่นเตรียมการ ช้่นแสดง ช้่นอภิปรายและประเมินผล ช้่นแสดงเพิ่มเติม ช้่นอภิปรายและประเมินผล ช้่นแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และสรุปการเรียนรู้

3) ช้่นสรุป (Wrap up)

1.8 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้และนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของสาระ การเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาและหลักสูตร 1 คน และผู้เชี่ยวชาญการวิจัย 1 คน ผู้เชี่ยวชาญการวัดผล 1 คน เพื่อ ตรวจสอบรูปแบบการเขียนแผน ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ การวัด และประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.9.1 นายวีระศักดิ์ ดอนละคร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล บ้านแมต วุฒิ (กศ.ม.) การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลทางการศึกษา เชี่ยวชาญด้านสถิติ และการวิจัย

1.9.2 ดร. ปิณณพงค์ ฤณาพรรณ ครูเชี่ยวชาญ (ภาษาไทย) โรงเรียนท่าขอนยาง พิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม วุฒิ (ปร.ด.) สาขาวัฒนธรรมศาสตร์ (ศศ.ม.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ภาษา

1.9.3 นายมณฑล อินทรสันติ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนวัดใหญ่ โพนหัก ตำบลโพนหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 วุฒิ (ค.ม.) สาขาวิชาบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา หลักสูตร

เกณฑ์ในการวัดและประเมินผล โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของ ลิเคิร์ต (Likert) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 162) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51-5.00	หมายถึงเหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึงเหมาะสมมาก
2.51-3.50	หมายถึงเหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึงเหมาะสมน้อย
1.00-1.50	หมายถึงเหมาะสมน้อยที่สุด

1.10 นำแผนการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชานประเมินแล้วหาค่าเฉลี่ย โดยยึดเกณฑ์การตัดสินคือ ถ้าได้ค่าเฉลี่ย 3.50-5.00 ซึ่งมีความเหมาะสมระดับมากถึงมากที่สุด ถือว่าเป็นแผนการเรียนรู้ที่ใช้ได้ ผลการประเมินพบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.38

1.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนชุมชนวัดใหญ่โพนหัก ตำบลโพนหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน

1.12 นำแผนแผนการจัดการเรียนรู้ที่พบข้อบกพร่องมาปรับปรุงแล้วจัดพิมพ์เพื่อเตรียมนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการพูด

การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการพูด ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดเลือกตอบจากเอกสารตำรา (ชวลิต ชูกำแพง. 2552 : 67-98)

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษ จากหนังสือแนวทางการสร้างแบบทดสอบทางภาษา และวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษ โดยให้ครอบคลุม สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทดลอง (Oller. 1979 : 320-323 ; อ้างถึงใน อัจฉราวงศ์โสธร. 2538 : 84-100)

2.3 กำหนดจำนวนข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 45 ข้อ ที่เขียนทั้งหมด และต้องการใช้จริง จำนวน 30 ข้อ

2.4 จัดทำตาราง IOC ซึ่งเป็นตารางหาค่าความสอดคล้องระหว่างคำถาม เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (Validity)

2.5 นำตาราง IOC เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อความคำถามและภาษาที่ใช้

2.6 นำตาราง IOC (Index of Item Objective Congruence) ให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมพิจารณาจำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้อง โดยพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กับข้อสอบที่ต้องการวัดแล้วนำไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องจาก 0.67 – 1.00

ผู้วิจัยนำมาคัดเลือกและปรับปรุงเพื่อนำไปใช้สอนกับกลุ่มทดลองเพื่อหาคุณภาพต่อไป

2.7 พิมพ์แบบทดสอบเป็นฉบับจริงเพื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่เคยเรียนเนื้อหาเหล่านี้แล้ว

2.8 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนดังนี้ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด ตอบเกินไป หนึ่งข้อและไม่ตอบ ให้ 0

2.9 นำข้อสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยวิธีการแบรนแนน (B) ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .30 – 0.90 และหาค่าความยากง่าย ได้ค่าความยาก ตั้งแต่ .27-.77

2.10 คัดเลือกข้อความไว้ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .27-.77 แล้วหาความเชื่อมั่นของการทดสอบทั้งฉบับ ตามวิธีของ Lovett ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.81

2.11 เลือกข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์จำนวน 30 ข้อจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง เพื่อเตรียมนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษและการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ

3.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

3.3 ศึกษาสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.4 สร้างแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษระหว่างเรียน

3.5 นำแบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดระหว่างเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบและแก้ไข

3.6 นำแบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดระหว่างเรียนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขแล้วมาปรับปรุงให้ถูกต้องและเหมาะสม

3.7 นำแบบประเมินความสามารถด้านการพูดระหว่างเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ประเมินความสามารถด้านการพูดระหว่างเรียนของนักเรียนควบคู่กับการใช้แผนการเรียนรู้จนครบทั้ง 8 แผน

4. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาหนังสือการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของสมนึก ภัทธิยธนี (2546) และหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของบุญชม ศรีสะอาด (2553)

4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 30 ข้อ

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6/2 โรงเรียนชุมชนวัดใหญ่โพหัก ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

4.5 วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ โดยคำนวณ หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r_{xy}) โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับ คะแนน (Item – total Correlation) ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจ ในการเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือได้ใช้ จำนวน 20 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .50 ถึง .89

4.6 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ความพึงพอใจในการเรียนรู้ทั้งฉบับเท่ากับ .91

4.7 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริงในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติ จำนวน 16 ชั่วโมง ตามขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi- experimental Research) แบบ Pretest Posttest Design (สมนึก ภัททิยธนี และคณะ. 2548 : 39) ดังตัวอย่าง

ตารางที่ 11 รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

เมื่อ T₁ แทน การทดสอบก่อนเรียน

X แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 8 แผน

T₂ แทน การทดสอบหลังเรียน

2. ระยะเวลาในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2557- ธันวาคม 2557

3. วิธีดำเนินการทดลอง

3.1 ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอน และวิธีปฏิบัติในการเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลอง

3.2 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และแบบวัดความพึงพอใจในการเรียน แล้วเก็บบันทึกคะแนนไว้

3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้แผนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สาระวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เก็บคะแนนระหว่างเรียน ได้แก่ การประเมินความสามารถด้านการพูด พฤติกรรมการเรียน การทดสอบย่อย เก็บบันทึกคะแนนจนครบทุกแผน

3.4 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบวัดความสามารถด้านทักษะการพูดชุดเดิม และเก็บบันทึกคะแนนไว้

3.5 สอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ

3.5 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองกับนักเรียน ไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปผลการทดลอง ตามจุดประสงค์ของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 75/75 ดังนี้

การหาเกณฑ์ 75 ตัวแรก ดำเนินการโดยรวมคะแนนการทดสอบประเมินความสามารถ ด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ และแบบทดสอบย่อย ของ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การหาเกณฑ์ 75 ตัวหลัง ดำเนินการโดยรวมคะแนนของการทดสอบวัดความสามารถ ด้านการพูด โดย หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบหลังเรียน และค่าร้อยละ ของคะแนน ทดสอบหลังเรียน

2. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยการใช้กิจกรรมบทบาท สมมติ ก่อนเรียนและหลังเรียน นำผลการวัดก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ ค่าสถิติ ที (t-test) แบบ Dependent Samples

3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียน นำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) เชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถ ด้านการพูด แต่ละข้อ โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-objective Congruence) (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 167) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์

R แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูด แบบ อิงเกณฑ์โดยวิธีของ Brennan (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 106)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก

U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
n ₁	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
n ₂	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

1.3 หาค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูด โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 84) ดังนี้

$$p = \frac{R_u + R_l}{2f}$$

เมื่อ	p	แทน	ระดับความยาก
	R _u	แทน	จำนวนคนกลุ่มสูงที่ตอบถูก
	R _l	แทน	จำนวนคนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
	f	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือต่ำซึ่งเท่ากัน

1.4 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีของ Lovett โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum x_i - \sum x_i^2}{(K-1) \sum (x_i - C)^2}$$

เมื่อ	r _{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	K	แทน	จำนวนข้อสอบแบบทดสอบทั้งฉบับ
	X ₁	แทน	คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนจุดตัด

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

2.1 วิเคราะห์หาค่าความตรงตามเนื้อหา IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาในการสอบถาม โดยใช้สูตรเดียวกันกับข้อ 1.1

2.2 วิเคราะห์หาค่าคุณภาพรายข้อ โดยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson s Product – Moment Correlation) ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item – total Correlation) โดยใช้สูตรดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\Sigma XY - (\Sigma X)(\Sigma Y)}{\sqrt{[N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2][N\Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม

ΣX แทน ผลรวมของคะแนน X

ΣY แทน ผลรวมของคะแนน Y

N แทน จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

ΣXY แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่าง X กับ Y

ΣX^2 แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของ X

ΣY^2 แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของ Y

2.3 หาคุณภาพแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สถิติพื้นฐาน

3.1.1 ค่าร้อยละ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ f แทน ค่าความถี่

n แทน จำนวนทั้งหมด

3.1.2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกตัวในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

3.1.3 วิเคราะห์หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma (X - \bar{X})^2}{(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

3.1.4 เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) โดยวิธีของกูดแมน เฟรทเชอร์และชไนเดอร์

(Goodman , Fretcher and Schneider. 1980 : 30 - 34)

$$E_1 = \frac{\Sigma X}{A} \times 100 \text{ หรือ } E_1 = \frac{\bar{X}}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\Sigma Y}{B} \times 100 \text{ หรือ } E_2 = \frac{\bar{Y}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนนักเรียนที่ได้จากการวัดระหว่างเรียน
	ΣY	แทน	ผลรวมของคะแนนนักเรียนที่ได้จากการวัดหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของคะแนนระหว่างเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของคะแนนจากการวัดหลังเรียน

3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการทดสอบที (t – test Dependent Sample)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}, \quad df = n - 1$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติจากการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

D แทน ผลต่างระหว่างคู่คะแนน

n แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ t – test
E_1	แทน	การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	การหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์
df	แทน	ชั้นของความอิสระ
**	แทน	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ผู้วิจัยวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จากคะแนนการทดสอบย่อยระหว่างเรียนกับการทดสอบวัดทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนดังตารางที่ 12

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละจากการทดสอบก่อนเรียนการทดสอบย่อยระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)

คนที่	คะแนนจากการประเมินพฤติกรรม และทดสอบย่อยระหว่างเรียน																รวม
	แผนที่ 1		แผนที่ 2		แผนที่ 3		แผนที่ 4		แผนที่ 5		แผนที่ 6		แผนที่ 7		แผนที่ 8		
	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	
คะแนนเต็ม	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	160
1	8	8	9	8	8	8	7	7	9	8	8	8	9	8	10	7	130
2	7	7	9	7	7	8	8	8	7	7	9	7	7	8	8	8	122
3	8	8	8	8	9	8	9	8	8	8	8	8	8	7	7	7	127
4	8	8	9	8	7	8	7	8	7	8	8	8	7	8	8	8	125
5	7	9	7	7	9	9	7	8	7	8	8	9	8	7	8	7	125
6	8	9	8	8	9	8	9	7	8	8	8	7	7	8	9	8	129
7	8	8	8	8	8	8	8	7	8	8	9	8	9	8	8	7	129
8	7	7	8	8	9	7	8	8	8	8	7	7	8	8	8	8	124
9	8	7	9	8	8	8	8	8	7	8	8	8	8	8	8	7	126
10	8	7	7	8	9	8	9	8	7	9	8	8	9	8	9	8	130
11	7	8	8	7	8	9	9	8	8	7	7	7	7	9	7	8	124
12	8	8	8	7	8	8	9	7	7	8	8	8	9	8	9	8	128
13	8	8	8	6	7	8	8	7	8	7	8	6	9	8	7	7	120

คนที่	คะแนนจากการประเมินพฤติกรรม และทดสอบย่อยระหว่างเรียน																รวม
	แผนที่ 1		แผนที่ 2		แผนที่ 3		แผนที่ 4		แผนที่ 5		แผนที่ 6		แผนที่ 7		แผนที่ 8		
	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	
14	7	8	7	8	9	7	9	8	8	9	8	8	9	9	8	8	130
15	8	7	7	8	8	8	8	8	8	8	7	8	9	8	7	8	125
16	7	8	9	9	8	9	8	8	7	8	8	9	7	9	7	8	129
17	7	7	8	8	8	8	7	7	7	8	9	7	7	8	7	8	121
18	7	8	7	7	7	8	7	9	9	8	9	8	7	7	8	7	123
19	7	8	9	8	9	8	8	8	8	7	7	8	8	8	8	8	127
20	8	8	7	7	9	7	7	7	7	8	8	7	7	7	7	7	118
21	7	6	8	7	8	7	9	7	8	7	8	8	8	7	8	7	120
22	7	7	7	8	9	8	9	7	8	8	8	8	7	7	9	8	125
23	7	8	7	7	8	7	8	8	8	8	7	7	7	8	7	8	120
24	7	8	9	8	7	8	7	8	8	8	8	8	7	8	8	7	124
25	7	7	7	7	8	8	8	8	7	7	8	8	8	7	8	8	121
26	7	7	7	8	7	9	9	8	8	8	8	7	7	7	7	8	122
27	8	8	8	7	7	7	7	8	8	8	8	8	8	8	8	7	123
28	9	7	8	8	7	8	7	8	8	8	8	8	7	7	9	8	125
29	9	7	8	8	8	7	8	8	8	8	8	9	7	8	8	8	127

คนที่	คะแนนจากการประเมินพฤติกรรม และทดสอบย่อยระหว่างเรียน																รวม	
	แผนที่ 1		แผนที่ 2		แผนที่ 3		แผนที่ 4		แผนที่ 5		แผนที่ 6		แผนที่ 7		แผนที่ 8			
	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย	ประเมิน	สอบย่อย		
30	8	8	9	9	8	8	9	8	8	8	8	8	8	9	8	8	8	132
31	8	8	8	7	9	8	9	7	8	8	9	7	9	8	8	8	8	129
32	7	8	8	8	9	7	9	8	8	7	8	8	8	7	8	8	8	126
33	7	8	8	7	7	8	8	7	8	8	8	9	8	8	9	7	7	125
34	9	6	8	6	8	8	8	7	8	7	8	6	9	8	8	8	8	122
35	8	8	8	8	9	8	9	7	9	8	9	8	9	7	8	9	9	132
\bar{X}	7.60	7.63	7.94	7.60	8.09	7.89	8.11	7.66	7.80	7.83	8.03	7.74	7.91	7.83	7.94	7.69	7.69	125.29
S.D.	0.65	0.69	0.73	0.69	0.78	0.58	0.80	0.54	0.58	0.51	0.57	0.74	0.85	0.62	0.76	0.53	0.53	3.64
%	76.00	76.29	79.43	76.00	80.86	78.86	81.14	76.57	78.00	78.29	80.29	77.43	79.14	78.29	79.43	76.86	76.86	78.30

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลรวมของคะแนนจากการทดสอบย่อย 8 ครั้ง และประเมิน
พฤติกรรมการพูดระหว่างเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 125.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.64
จากคะแนนเต็ม 160 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.30

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละจากการทดสอบก่อนเรียนและทดสอบ
หลังเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

คนที่ คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง	ผลต่างกำลังสอง
	30	30		
1	10	23	13	169
2	12	24	12	144
3	13	24	11	121
4	12	25	13	169
5	10	22	12	144
6	13	25	12	144
7	15	22	7	49
8	12	23	11	121
9	9	20	11	121
10	12	23	11	121
11	11	24	13	169
12	12	23	11	121
13	14	24	10	100
14	12	22	10	100
15	11	23	12	144
16	10	22	12	144
17	10	21	11	121
18	16	25	9	81
19	13	23	10	100
20	12	22	10	100
21	12	23	11	121

คนที่ คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง	ผลต่างกำลังสอง
	30	30		
22	11	23	12	144
23	12	24	12	144
24	13	23	10	100
25	12	25	13	169
26	10	24	14	196
27	13	25	12	144
28	15	26	11	121
29	12	23	11	121
30	9	21	12	144
31	12	23	11	121
32	10	24	14	196
33	12	25	13	169
34	13	23	10	100
35	12	25	13	169
\bar{X}	11.95	23.00	400	4642
S.D.	1.76	1.34		
%	39.83	76.67		

จากตารางที่ 13 พบว่า การทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.76 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 39.83 หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.34 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.67

ตารางที่ 14 ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

กิจกรรม	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ
1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ ได้จากการทดสอบย่อย และคะแนนพฤติกรรมการเรียน (E ₁)	160	125.29	3.64	78.30
2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ได้จากการทดสอบวัดทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียน (E ₂)	30	23.30	1.34	76.67

จากตารางที่ 14 พบว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.30/76.67

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ตารางที่ 15 วิเคราะห์คะแนนความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	35	30	11.95	1.76	46.93**
หลังเรียน	35	30	23.30	1.34	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 15 พบว่า คะแนนจากการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผลปรากฏดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)

ความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ข้าพเจ้าชอบวิธีการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพราะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดีขึ้น	4.85	0.36	มากที่สุด
2. หลังจากที่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแล้วข้าพเจ้ารู้สึกอยากพูดภาษาอังกฤษมากขึ้นกว่าเดิม	4.55	0.50	มากที่สุด
3. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในความรู้ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของตัวเองที่ได้จากกิจกรรมบทบาทสมมติของครูผู้สอน	4.48	0.72	มาก
4. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นอยากรู้คำศัพท์และสำนวนภาษาอังกฤษ	4.18	0.45	มาก
5. ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษจัดกิจกรรมบทบาทสมมติที่ทำให้ผู้เรียนฝึกพูดภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม	4.58	0.68	มากที่สุด
6. หลังจากที่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแล้วข้าพเจ้าอยากฝึกฝนการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้นกว่าเดิม	4.70	0.52	มากที่สุด
7. หลังจากที่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแล้วข้าพเจ้ารู้สึกว่า การพูดภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์และน่าฝึกฝนต่อไป	4.45	0.71	มาก
8. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการทำการบ้านหรืองานในวิชาภาษาอังกฤษที่ครูผู้สอนสั่ง	4.43	0.64	มาก
9. ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหาหรือติดขัดเมื่อใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เป็นอย่างดี	4.23	0.77	มาก
10. ข้าพเจ้าตั้งใจจะหาโอกาสฝึกพูดภาษาอังกฤษให้มากขึ้นหลังจากได้เรียนกิจกรรมบทบาทสมมติ	4.40	0.67	มาก

ความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
11. ในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษครูผู้สอนมักเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ	4.05	0.60	มาก
12. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานกับการเรียนเมื่อได้ปฏิบัติกิจกรรมบทบาทสมมติ	4.83	0.38	มากที่สุด
13. กิจกรรมบทบาทสมมติส่งเสริมให้ข้าพเจ้าได้ฝึกแสดงออกท่าทางและสีหน้าในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.50	มากที่สุด
14. การทำงานกลุ่มในกิจกรรมบทบาทสมมติทำให้ข้าพเจ้ามีความมั่นใจและรู้สึกปลอดภัยในการเรียน	4.43	0.71	มาก
15. การปฏิสัมพันธ์ และความร่วมมือกันระหว่างกลุ่มเพื่อนช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเนื้อหาการเรียน	4.23	0.48	มาก
16. ข้าพเจ้าสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่วและมีความถูกต้องเมื่อเรียนโดยกิจกรรมบทบาทสมมติ	4.48	0.72	มาก
17. ข้าพเจ้าคิดว่า การนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้ในการเรียนทำให้ข้าพเจ้าพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ	4.63	0.59	มากที่สุด
18. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในการพูด และกล้าสื่อสารกับชาวต่างชาติเมื่อเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	4.43	0.71	มาก
19. ข้าพเจ้าสามารถเลือกใช้คำพูดได้เหมาะกับบุคคลและสถานการณ์ได้ดีขึ้น เมื่อเรียนโดยกิจกรรมบทบาทสมมติ	4.40	0.63	มาก
20. กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจเนื่องจากได้แสดงความสามารถในการพูดอย่างแท้จริง	4.15	0.77	มาก
รวม	4.54	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่า ความพึงพอใจในการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ และ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 13 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ชอบวิธีการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพราะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.85$) รู้สึกสนุกสนานกับการเรียนเมื่อได้ปฏิบัติกิจกรรมบทบาทสมมติ ($\bar{X} = 4.83$) และหลังจากที่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแล้วข้าพเจ้าอยากฝึกฝนการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้นกว่าเดิม ($\bar{X} = 4.70$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สรุปผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.30/76.67
2. ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนมีความสามารถสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$; S.D. = 0.60)

อภิปรายผล

การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ที่มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพ 78.30/76.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด การที่ประสิทธิภาพกระบวนการ (ตัวแรก) มีค่าสูงกว่าประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ (ตัวหลัง) เนื่องจากประสิทธิภาพตัวแรกมาจากการทดสอบระหว่างเรียน เป็นการทดสอบหลังจากการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เสร็จแล้วจึงทำให้นักเรียนมีระบบการจำความรู้ที่สัมผัส คือ ความคงทนอยู่ของความรู้ที่สัมผัสหลังจากเสนอสิ่งเร้าได้สิ้นสุดลง จึงมีความจำที่ยังไม่สูญเนื่องจากการสัมผัส ประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ (ตัวหลัง) เป็นการทดสอบหลังจากการเรียนรู้ไปแล้วเป็นเวลานาน จึงทำให้นักเรียนมีความจำที่สูญเนื่องจากการลืม หรือมีความจำที่เหลืออยู่น้อยกว่าสอดคล้องกับ ประสาท อิศรปรีดา (2542 : 13) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการลืมไว้ว่าการลืม

เกี่ยวข้องกับเวลาที่ผ่านมา ทั้งนี้เป็นเพราะแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ คู่มือการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรมวิชาการกระทรวง ศึกษาธิการ หนังสือเรียน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อหาเนื้อหาที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ศึกษาวิธีการสร้างความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ และการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เขียนแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อันซึ่งขึ้นการจัดการจัดการเรียนการสอน 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมการ ขั้นเริ่มบทเรียน ขั้นเลือกผู้แสดงขั้นกำหนดตัวผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม ขั้นแสดง ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง และขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป นำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อันสร้างขึ้นได้ผ่านการหาคุณภาพอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บวรจิต พลจันทร์ (2551 : 79-80) ที่พบว่า แผนการจัดการจัดการเรียนรู้อันซึ่งขึ้นภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถานการณ์จำลองมีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.23/79.66 และผลการศึกษาของ วันเพ็ญ ไชยลาหงส์ (2551 : 62) ที่พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้อันซึ่งขึ้นการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ระดับประกาศนียบัตรชั้นปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 70.82/71.38 สอดคล้องกับสุวัฒน์ชัย ภูนาพรรณ (2555 : 91) ที่ได้พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.68/81.54 และสอดคล้องกับกรรณิกา สร้อยบุตตา. 2553 : 56) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนา ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.30/77.16

2. ทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะกิจกรรมบทบาทสมมติ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน สามารถเรียกได้ว่าเป็นเทคนิคการสอนแบบเล่นปนเรียน เป็นลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน เป็นการเรียนรู้ที่มีสภาพใกล้เคียงกับความจริงมาก ผู้เรียนสามารถสัมผัสได้ ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความคิดความรู้สึกของผู้อื่น และสามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมของผู้เรียนได้ สุวิทย์ มูลคำและ อรทัย มูลคำ (2545 : 58) สอดคล้องกับแนวคิดของทิตินา แชนมณี (2553 : 358) ที่กล่าวว่า การนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ได้เรียนรู้หน้าที่และโครงสร้างทางภาษาผู้เรียนมีโอกาสฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ขณะเดียวกันก็ได้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่มกิจกรรมบทบาทสมมติช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาได้หลากหลายรูปแบบและเรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน และยังช่วยสร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียนให้กล้าพูด กล้าแสดงออกและก่อให้เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ ลักษณะของกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นการนำสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน มาเป็นสถานการณ์ในห้องเรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจการฝึกคิด เพราะในชีวิตประจำวันหากต้องเผชิญสถานการณ์นั้นๆ ผู้เรียนต้องหาหนทางแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นเทคนิคการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาความคล่องแคล่ว ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน เพราะผู้เรียนต่างมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน Ladousse (1998 : 3) จากที่กล่าวมาข้างต้น กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์การจริง มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อม ได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานที่สำคัญ ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง แม้การสร้างแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้จะผ่านกระบวนการต่างๆ เช่นเดียวกับการจัดกิจกรรมการใช้บทบาทสมมติ แต่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง มีสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดแก้ปัญหา ก็จริง แต่บางครั้งผู้เรียนไม่ได้ทำการแสดง เพื่อถ่ายทอดถึงอารมณ์ความรู้สึก จึงเป็นผลให้ผู้เรียนไม่เข้าใจในตัวสถานการณ์เท่าที่ควร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวัฒน์ชัย ฤนาพรณ์ (2555 : 93) ที่ได้พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นจากก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับกรณีศึกษา สร้อยบุตตา (2553 : 58) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ หลังเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.60) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติได้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกิจกรรมที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีลักษณะเหมือนชีวิตประจำวันมากที่สุด นั่นคือ ผู้เรียนต้องสื่อสารกันถึงจะได้ข้อมูลที่ต้องการจากอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นการเน้นให้นักเรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตจริง ในสถานการณ์จริงได้ เมื่อผู้เรียนได้แสดงเป็นบุคคลอื่นหรือเป็นตัวของตัวเอง บทบาทเหล่านี้ต่างก็ทำ

ให้ผู้แสดงลดความกังวลไปได้ ซึ่งคล้ายกับการเล่น หรือการแสดงบทบาททั่ว ๆ ไป โดยการแสดงเหล่านั้นดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติในสถานการณ์ที่เลือกไว้ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงเป็นหมอบ เป็นพยาบาล หรือ เป็นครู การเล่นสอนหนังสือ ซึ่งการแสดงบทบาทเหล่านี้ผู้แสดงจะไม่ต้องกลัวว่าใช้ภาษาผิด เพราะอาศัยท่าทางประกอบเพื่อให้การสื่อสารเข้าใจกันได้ ช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษามากขึ้น เมื่อนักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารกันได้มากขึ้น จะทำให้เห็นความก้าวหน้าและความสำเร็จของตนเองซึ่งเป็นไปตามหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารคือ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร เป้าหมายสูงสุดคือสามารถสื่อสารกับผู้อื่น ประสบผลสำเร็จ เมื่อนักเรียนเห็นความก้าวหน้าและมีความสำเร็จในการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ และนักเรียนเห็นว่าการพูดภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่มีความหมายและมีประโยชน์ จึงทำให้เกิดความพึงพอใจ ความสนใจ ความตั้งใจ และความต้องการที่จะฝึกฝนพูดภาษาอังกฤษต่อไป สอดคล้องกับ Ladousse (1998 : 3) ว่า กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อม บทบาทที่นักเรียนได้แสดงทำให้ผู้แสดงลดความกังวลไปได้ คล้ายกับการเล่นหรือการแสดงของเด็ก ๆ โดยที่การแสดงเหล่านั้นดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติในสถานการณ์ที่เลือกไว้ ซึ่งผู้แสดงจะไม่ต้องกลัวว่า จะใช้ภาษาผิด เพราะได้ใช้กริยาท่าทางประกอบเพื่อการสื่อสารเข้าใจกันได้ ช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษามากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวัฒน์ชัย ฤนาพรณ์ (2555 : 95) ที่ได้พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.45 และสอดคล้องกับกรณีศึกษา สร้อยบุตตา (2553 : 60) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาท สมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับมาก

จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถด้านการพูดสูงขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สูงขึ้น ดังนั้นจึงสามารถนำวิธีสอนนี้ไปใช้ประกอบการสอนต่อไปและควรมีการนำไปพัฒนาในรายวิชาอื่น ๆ ด้วย

1.2 เพื่อเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนและเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมกลุ่มที่ควรปรับปรุง ควรหาวิธีกระตุ้นนักเรียนที่ยังไม่กล้าแสดงออก สร้างบรรยากาศให้เกิดความคุ้นเคยสมาชิกในกลุ่ม ครูควรให้คำชมเชยหรือรางวัล

1.3 การจัดกลุ่มนักเรียนควรเป็นกลุ่มคละความสามารถ มีทั้งเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนที่อ่อนจะได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ ส่วนนักเรียนที่เก่งจะได้เพิ่มทักษะในการอธิบายหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเพื่อนในกลุ่ม

1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ ประกอบด้วยสื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย อาจต้องใช้เวลาานกว่าที่กำหนดไว้ ดังนั้น ครูผู้สอนอาจจะยืดหยุ่นเวลาที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมให้มีความเหมาะสม

1.5 ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงและความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนเพราะการใช้บทเรียนจำเป็นต้องใช้สภาพแวดล้อมรอบๆ ห้องเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศให้เสมือนจริง

1.6 ครูควรมีการกระตุ้นให้นักเรียน กล้าแสดงความคิดเห็นถึงแม้เป็นความคิดเห็นที่แตกต่าง หรือไม่ถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การอภิปรายและสรุปที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยวิธีจัดการเรียนรู้แบบใช้บทบาทสมมติกับเทคนิคอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถด้านการพูด และเจตคติที่เป็นผลจากวิธีการสอนต่าง ๆ

2.2 ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบตัวแปรอื่นในการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้สองวิธีดังกล่าวเพิ่มเติม เช่น ความฉลาดทางอารมณ์ การคิดวิเคราะห์ หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542). แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิกา สร้อยบุตตา. (2553). การจัดกิจกรรมการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาท สมมติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). สารและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- เกศสุดา ปงลังกา. (2550). การศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2552). การประเมินการเรียนรู้ Learning Assessment. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชรีณี เดชจินดา. (2535). ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อศูนย์กำจัดกากอุตสาหกรรม แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสังแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล. .
- ชัยชาญ วงศ์สำมัญ. (2543). การวางแผนการสอน. ขอนแก่น : ขอนแก่นการพิมพ์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2537). ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐรุณี กิจรุ่งเรือง และคณะ. (2545). ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์.
- ทีศนา แคมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทิตินา เขมมณี. (2554). “ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์และการคิดอย่างมี
 วิจารณ์ญาณ : การบูรณาการในการจัดการเรียนรู้,” **วารสารราชบัณฑิตยสถาน**. 36(2) ;
 188-204 : (เมษายน – มิถุนายน).
- _____. (2545). “การใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน,” **ครุศาสตร์**. 6(2) : 41-42
 พฤษภาคม, 2545.
- ธูปทอง กว้างสวาสดี. (2549). **คู่มือการสอนภาษาอังกฤษ**. มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
 มหาสารคาม.
- นิคม ชมภูหลง. (2545). **วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตร
 สถานศึกษา**. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- บวรจิต พลจันทร์. (2551). **การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 2 โดยใช้สถานการณ์จำลอง**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การวิจัยสำหรับครู**. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- _____. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเอื้อ เดชชัย. (2545). **ฝึกตั้งคำถาม หัดโต้ตอบบทสนทนาภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ :
 สารสาระ มาร์เก็ตติ้ง.
- ปาริชาติ เตชะ. (2553). **การพัฒนาทักษะการพูด-ฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 5**. ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2546). **สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กาลสินธุ์ : ประสาร
 การพิมพ์.
- เผชญิ กิจระการ. (2544). **ดัชนีประสิทธิผล**. มหาสารคาม : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ. (2542). **จิตวิทยาทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- พรรณี ชูทัย เจนจิต. (2550). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. นนทบุรี : เกรท เอ็ดดูเคชั่น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นาน
 มีบุ๊คส์พับลิชิ่ง.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2545). **การเขียนแผนการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- ฤทัยพัฒน์ พุดลา. (2553). **การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
 ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ**. วิทยานิพนธ์
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ละเอียต จุฑานันท. (2543). **แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตร ภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).** กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ (พว.).

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.

วันเพ็ญ ไชยหงส์ (2551). **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). **นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design.** มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศศิภา ไชยวงศ์. (2553). **การใช้การสอนแบบชักชวนร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเพิ่มพูนการฟัง พูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและลดความวิตกกังวลของนักเรียนในชมรมมัคคุเทศก์น้อย.** วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ. (2528). **จิตวิทยาธุรกิจ.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สงบ ลักษณะ. (2534). **จากหลักสูตรสู่แผนการสอน.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สมนึก ภัททิยธนี. (2546). **การวัดผลการศึกษา.** กภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

สมาคมสร้างสรรค์ไทย. (2548). **การใช้บทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอน.** กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). **แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2545). **การเขียนแผนการสอนแนวปฏิรูปการศึกษาตาม พ.ร.บ. แห่งชาติ.** ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). **วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2540). **วิธีสอนภาษาอังกฤษ.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2546). **การวิจัยการสอนภาษาอังกฤษ.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวัฒน์ชัย ฤณาพรรณ. (2555). **การพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2551). **19 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- อดิศา เบญจรัตน์านนท์. (2552). **การสอนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษแบบเข้มให้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อวยชัย ผกามาศ. (2542). **วาทกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. ภูเก็ต : สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- อ้อม ประนอม. (2540). **วิทยาการสำหรับวิทยากร**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- อัจฉรา วงษ์โสธร. (2535). **การพัฒนาข้อสอบภาษาอังกฤษให้เป็นมาตรฐาน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2539). **แนวการสร้างข้อสอบทางภาษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). **การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540). **หลักการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อารี พันธุ์มณี. (2546). **จิตวิทยาสร้างสรรคการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ : ไยไหม.
- Brown, M. (2001). **Teaching by principles**. 2nded. San Francisco : San Francisco State University.
- Bygate, M. (1995). "Speaking," in **Language Teaching**. Oxford : Oxford University Press.
- Celce – Murcai, Marianne and Olsain. (2000). **Elite. Discourse and Context in Language Teaching**. Cambridge : Cambridge University Press.
- Cheng, Han-Yin. (2008). **The effects of the role play instructional model on Taiwanese ESL students' learning attitude, social skill and oral performance** . DAI-A 78/07(E),
- Finochiaro, M. and Brmfit. (1986). **The functional – Notional Approach : From Theory To Practice**. Oxford : Oxford University Press.
- Hatcher-Keene, Caralyn . (2010). "Hablamos Espanol : An Inquiry into the use of Role-Plays in a Spanish Middle School Classroom," **Masters Abstracts International**. 48(01) : unpagged ; February.

- Harmer, J. (1992). **The Practice of English Language Teaching**. New York : Longman.
- Harris, D. (1988). **Testing English as a Second Language**. New York : McGraw Hill.
- Heaton, J. B. (1988). **Writing English Language Test**. New York : Longman.
- Hilsdon. (1991). "The Group Exam Advantages and Limitations," in **Review of ELT Language Testing in the 1990s**. s.l. : The Communicative Legacy.
- Johnson, M. (1981). **Communication in The Classroom Application and Methods for a Communicative Approach**. New York : Longman.
- Kotler, P., & Armstrong, G. (2002). **Principles of marketing**. (9th ed.). New Jersey : Prentice-Hall.
- Ladousse, G. (1998). **Role Play**. Oxford : Oxford University Press.
- Lynch, T. (1996). **Communication in English Classroom**. Oxford : Oxford University Press.
- Ments, V. M. (1986). **The Effective Use of Role Play : Practical Techniques for Improving Larning**. London : Kogan Page.
- Moorwood, Helen. (1998). **Section from modern English teacher**. (3rd ed). London : Lowe and Brydon.
- Paulston, C. B. (1978). **Developing Communication Skills**. N.P.,
- Richards, J. and Rodgers, T. (2002). **Approaches and Methods in Language Teaching**. Cambridge : Cambridge University Press.
- Searle, J. R. (1978). **Speech Acts**. New York : Cambridge University Press.
- Shaftel, F. R. and Shaftel, G. (1967). **Role Playing for Social Value : Decision Marking in the Social Studies**. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.
- Su, Pi-Chong. (1990). The effectiveness of role-play activities in learning English as a Foreign Language by Chinese college students. **Dissertation Abstracts International**. DAI-A 68/07(E).
- Tran, Hung Ngoc. (2016). EFL students' and teachers' perspectives on the use of role-play in teaching English in the Vietnamese context. **Dissertation Abstracts International**. DAI-A 76/07(E).
- Underhill, N. (2000). **Testing Spoken Language**. Oxford : Oxford University Press.
- Weir, C. (1990). **Communicative Language Testing**. New York : Prentice Hall.

_____. (1993). **Understanding & Developing Language Tests**. New York : Prentice Hall.

Widdowson, H. (1983). **Teaching Language as Communication**. Oxford : Oxford University Press.

Zhou, Yanling. (2012). An Investigation of Cognitive, Linguistic and Reading Correlates in Children Learning Chinese and English as a First and Second Language. **Dissertation Abstracts International**. DAI-B 74/07(E).

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การทักทาย (The greeting)

สาระสำคัญ

การทักทายหรือสวัสดีในภาษาไทย (Greeting) เมื่อเราพบกันจะมีการทักทายพูดคุย เริ่มต้นด้วยประโยค

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนพูดคำศัพท์ที่ใช้ในการทักทายได้
2. นักเรียนพูดสนทนาและซักถามข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นได้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนแสดงบทบาทสมมติพูดทักทายได้

สาระการเรียนรู้

การกล่าวทักทาย Greeting

Words : Hi , Hello , just , fine , sick , see , tomorrow ,glad , meet, well , thank.

Conversation: Hi, Hello, Good morning /afternoon / evening. Good bye,

See you tomorrow. How are you ? , I'm fine . Thank you . He

/She/ We / They / is / are fine .

Grammar S + Verb to be + adjective

กระบวนการเรียน

Warm up

1. ครู นักเรียนสนทนา ทักทาย Good morning , Good afternoon, Good
bye

2. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง Good morning

เพลง Good morning

Good morning. Good morning
Good morning and how are you ?
I'm fine. Thank you. And you ?
I'm fine. Thank you. Good bye.
See you again next time.

Presentation

2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้ในการทักทายโดยใช้บัตรคำ
3. สนทนากับนักเรียนโดยใช้แถบประโยคบอกเล่าและประโยคคำถามเกี่ยวกับการ
ทักทาย
4. นักเรียนจับคู่ศึกษาใบความรู้ การทักทาย Greeting ในใบความรู้ที่ 1
5. ครูแนะนำการพูดออกเสียงคำศัพท์และประโยคที่ถูกต้อง

Practice

1. นักเรียนฟังบทสนทนาจากครูสาธิตการอ่าน แล้วฝึกกล่าวคำทักทาย และกล่าว
ลาด้วยประโยคต่อไปนี้

Sam : Hello, Manop. How are you today ?

Manop : Hello, Sam . I'm fine, thank you, and you ?

Sam : Fine, thank you.How is your mother ?

Manop : She's fine. Thank you.

Sam : Good bye, Manop.

Manop : Good bye, Sam. See you again tomorrow.

Sam : See you again tomorrow.

2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมติ

2.1 ชั้นเตรียมการ

ครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียน โดยสมมติเป็นเหตุการณ์ในโรงเรียน ให้นักเรียน

คนหนึ่งเป็นครูและที่เหลือเป็นนักเรียน สถานการณ์คือให้นักเรียนเดินมาโรงเรียนในตอนเช้าและเจอกับคุณครูจึงเกิดการทักทายกัน

2.2 การเลือกผู้แสดง

นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกกันเองใครจะแสดงเป็นครูหรือเป็นนักเรียน เมื่อได้ผู้แสดงแล้ว ครูให้เวลานักเรียนในการเตรียมการแสดง และฝึกซ้อมก่อนจะแสดงจริง

2.3 การเตรียมผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม

ครูชี้แจงกับนักเรียนที่เข้าชมให้เข้าใจว่าการแสดงบทบาทสมมตินี้ไม่ใช่มุ่งเพื่อความสนุก สนานเท่านั้น แต่ยังมีให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เป็นสำคัญ ดังนั้น ต้องคอยชมด้วยความสังเกต และครูก็ให้คำแนะนำว่าควรสังเกตอะไร และควรจดบันทึกอย่างไร

2.4 การแสดง

ก่อนการแสดงจริงครูให้นักเรียนจัดฉากการแสดงให้สมจริง อาจเป็นฉากง่ายๆ ที่ใช้เวลาไม่มากนัก เมื่อพร้อมแล้วก็เริ่มการแสดง โดยมีครูคอยสังเกตการณ์อย่างใกล้ชิดเพื่อไม่ให้เกิดการขัดการแสดง ยกเว้นว่าการแสดงนั้นจะไม่เป็นไปตามเนื้อเรื่อง ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือการแสดงเริ่มยืดเยื้อ

2.5 การวิเคราะห์อภิปรายผลการแสดง

จากการแสดงกิจกรรมบทบาทสมมติเรื่องการทักทาย ครูเสนอประเด็นให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นดังนี้

2.5.1 การพูดทักทายในชีวิตประจำวันมีความสำคัญอย่างไร?

2.5.2 วัตถุประสงค์ของการทักทายคืออะไร?

2.5.3 ลักษณะท่าทางและน้ำเสียงในการพูดทักทายควรเป็นอย่างไร?

2.5.4 การประเมินผลการพูด เป็นผลดีต่อผู้แสดงและผู้สังเกตอย่างไร?

2.5.4 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมาย ความสำคัญ และวัตถุประสงค์

ของการทักทาย

Production

1. นักเรียนทำกิจกรรมในใบงาน

Wrap up

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประโยคคำถามและประโยคบอกเล่าที่ใช้ในการพูดทักทาย

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. บัตรคำศัพท์

2. แถบประโยค
3. ใบงาน
4. เพลง Good morning

การวัดและประเมินผล

1. การทำใบงาน
2. การประเมินการพูดโดยใช้แบบประเมินการพูดระหว่างเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้ที่ 1

การทักทาย Greeting

การพบปะกันในชีวิตประจำวันตามปกติแล้วจะมีการทักทายกันตามธรรมเนียม สำหรับประชาชนที่พูดภาษาอังกฤษ มักจะใช้คำหรือข้อความที่มีความหมายว่า “สวัสดี” ในช่วงเวลาและกับบุคคลที่แตกต่างกันดังนี้

1. Good morning

Good morning แปลว่า สวัสดี (ตอนเช้า) ใช้กับบุคคลโดยทั่วไปตั้งแต่เวลาเช้าหรือหลังเที่ยงคืนถึงเวลาเที่ยงวัน หรือเวลาอาหารกลางวัน การออกเสียง Good มักจะเบาจนบางครั้งได้ยินแต่ morning สำหรับผู้ตอบนั้นก็กล่าวว่า Good morning ในทำนองเดียวกัน

ตัวอย่าง

A : “Good morning.....”

B : “Good morning.....”

2. Good afternoon

Good afternoon แปลว่า สวัสดี (ตอนบ่าย) ใช้กับบุคคลโดยทั่ว ๆ ไปตั้งแต่หลังเวลาเที่ยงวันหรือเวลาอาหารกลางวันจนถึงเวลาพระอาทิตย์ตกดินหรือราวหกโมงเย็น การออกเสียงคำทักทายนี้ออกเสียงเบาที่ Good เช่นเดียวกับ Good morning สำหรับผู้ตอบนั้นก็กล่าวคำว่า Good afternoon เช่นเดียวกับผู้ทักทาย

ตัวอย่าง

A : “Good afternoon.....”

B : “Good afternoon”

3. Good evening

Good evening แปลว่า สวัสดี (ตอนค่ำ) ใช้กับบุคคลโดยทั่ว ๆ ไปตั้งแต่เวลาหลังหกโมงเย็นไปแล้ว คำทักทายนี้ออกเสียงเบาที่ Good เช่นเดียวกับ Good morning และ Good afternoon สำหรับผู้ตอบนั้นก็กล่าว Good evening เช่นเดียวกับผู้ทักทาย

ตัวอย่าง

Joe : “Hello, Jack.....”

Jack : “Hello.....”

4. Hello / Hi

Hello และ Hi แปลว่า สวัสดี ใช้กับบุคคลที่สนิทเป็นกันเองหรือในการทักทายที่มีได้เป็นพิธีการ เราจะไม่ใช่กับผู้ใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามอาจใช้กับพ่อแม่ หรือผู้ที่สนิทกันได้ในบางโอกาส สำหรับการตอบนั้น ผู้ตอบก็กล่าวเช่นเดียวกับผู้ทักทาย

5. How do you do?

How do you do? เป็นข้อความที่ใช้ทักทายกันเฉพาะกับคนที่พบหรือรู้จักกันเป็นครั้งแรกใช้ทั้งกลางวันและกลางคืน ข้อความนี้เป็นรูปคำถามที่มีความหมายว่า“สวัสดี” ซึ่งไม่ต้องการคำตอบ ดังนั้นผู้ตอบจึงต้องกล่าวตอบโดยใช้ How do you do? เช่นเดียวกับผู้ทักทาย

ตัวอย่าง

A : “How do you do?”

B : “How do you do?”

6. How are you? (การถามเกี่ยวกับทุกข์สุข)

หลังจากการกล่าวทักทายกันด้วยคำว่า “สวัสดี” แล้ว ประชาชนที่พูดภาษาอังกฤษมักจะถือเป็นเรื่องนียมที่จะต้องถามทุกข์สุขของอีกฝ่ายหนึ่งติดตามมา โดยกล่าวข้อความต่อไปนี้

How are you? (คุณเป็นอย่างไร)

How are you.....?

(today)

(this morning)

(this afternoon)

(this evening)

How have you been? ใช้ในกรณีไม่ได้พบกันนาน ๆ ซึ่งมีความหมายเดียวกันกับ How are you? บางครั้งก็มีการเพิ่มข้อความแสดงเวลาที่ถามเช่นเดียวกัน สำหรับการตอบนั้น ตอบได้หลายอย่าง เท่าที่นิยมมีดังนี้

I'm fine.

(very well)

(quite well)

(O.K)

} บางครั้งอาจไม่ต้องมีประธานหรือกิริยากรบก็ได้
คือกล่าวเฉพาะข้อความข้างหลัง

ผู้ตอบอาจเพิ่มข้อความแสดงการขอบคุณ และถามตอบผู้ทักทาย

I'm fine, thank you and you?

Fine, thank you and you?

(Thank you and how are you?)

(Thank you and how have you been?)

(ผมสบายดี ขอขอบคุณครับ แล้วคุณล่ะเป็นอย่างไรบ้าง)

ในบางครั้งผู้ตอบอาจไม่สบาย ก็ควรตอบด้วยข้อความต่อไปนี้

Not so well.

Not very well.

(ไม่ค่อยสบาย)

ผู้ตอบอาจบอกเหตุผลหรืออาการเจ็บป่วยเพิ่มเติม เช่น

Not so well. I have a cold.

ไม่ค่อยสบาย เป็นหวัด

เมื่ออีกฝ่ายหนึ่งทราบว่าคุณที่เรากำลังคุยด้วยไม่สบาย ควรแสดงน้ำใจด้วยการพูดให้กำลังใจ
ดังนี้

I hope you are better soon.

ฉันหวังว่าคุณจะสบายขึ้นในเร็ว ๆ นี้

I'm sorry to hear it.

ผมเสียใจด้วยที่ทราบเช่นนั้น

ตัวอย่างที่ 1

A : "Good morning."

B : "Good morning. How are you?"

A : "Fine, thanks and you?"

B : "Very well, thank you."

ตัวอย่างที่ 2

Joe : "Hello, Joy."

Joy : "Hi, Joe. How are you?"

Joe : "Not so well. I have headache."

Joy : "I hope you feel better soon."

Joe : “Thank you.”

ความรู้เกี่ยวกับ Verb to be (is/am/are)

Verb to be (is/am/are)

มีหลักการใช้นี้ นะหนู พี่มาจะบอก

He / She / It / Sam / Susan / (เอกพจน์บุรุษที่ 3) ใช้ is

We / They / You / Students / Sam and Susan (ไม่ใช่เอกพจน์บุรุษที่ 3) ใช้ are

I (เอกพจน์บุรุษที่ 1) ใช้ am

Is/am/are ถ้าเป็นกริยาสำคัญในประโยค แปลว่า เป็นอยู่ คือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนเติมคำศัพท์ลงในบทสนทนาต่อไปนี้

Suda : Good morning. _____ ?

Marcha : I'm fine, thank you. And you ?

Suda : I'm fine. May I _____ myself ?

Marcha : Yes, please.

Suda : My name is Suda. I'm pleased to _____ you.

What's your _____ ?

Marcha : My name is Marcha. I'm pleased to meet you too.

What's your _____ ?

Suda : I'm Thai, and you ?

Marcha : I'm English.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบกิจกรรมที่ 2

ให้นักเรียนจับคู่แสดงบทบาทสมมติการทักทาย (Greeting)

กิจกรรมที่ 1

A : "Good morning."

B : "Good morning. How are you?"

A : "Fine, thanks and you?"

B : "Very well, thank you."

กิจกรรมที่ 2

Joe : "Hello, Joy."

Joy : "Hi, Joe. How are you?"

Joe : "Not so well. I have headache."

Joy : "I hope you feel better soon."

Joe : "Thank you."

แบบทดสอบย่อย เรื่อง Greeting

Choose the correct answer.

A : ____ (1) ____ morning. How ____ (2) ____ you?

B : ____ (3) ____ thanks. And ____ (4) ____ ?

A : Fine, ____ (5) ____ .

1. a. good	b. hello	c. hi	d. hey
2. a. is	b. are	c. am	d. was
3. a. find	b. fly	c. fine	d. fry
4. a. you	b. he	c. I	d. she
5. a. tang	b. tank	c. take	d. thanks

Oven : Hello, my ____ (6) ____ Oven.

Christina : ____ (7) ____ I'm Christina.

Oven : It's nice to ____ (8) ____ you, Christina.

Christina : It's ____ (9) ____ to meet you too.

6. a. name's	b. name	c. is	d. are
7. a. hi	b. good morning	c. hello	d. what's up
8. a. meet	b. met	c. find	d. see
9. a. good	b. nice	c. great	d. fine

Speaking Test

1. Find your partner. And acts follow the conversation below.

A : Good morning. What's your name ?

B : Good morning. My name's _____ and you ?

A : My name's _____. Where are you from?

B : I come from _____. And you?

A : I come from _____.

Nice to meet you.

B: Nice to meet you too.

แบบประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ

ครูผู้ประเมิน

คำชี้แจง กำหนดให้ผู้ประเมินให้คะแนนระดับความสามารถที่ตรงกับความสามารถในการพูดของนักเรียนมากที่สุด โดยพิจารณาจากเกณฑ์แสดงระดับความสามารถ ดังนี้

รายชื่อ นักเรียน	ระดับคะแนน					หมายเหตุ
	ดีมาก (9-10)	ดี (7-8)	พอใช้ (5-6)	เกือบพอใช้ (3-4)	อ่อน (1-2)	

เกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ

ระดับ	คะแนน	รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนน
ดีมาก	9-10	พูดคล่องได้ทุกเรื่อง ถึงแม้ยังไม่ราบรื่นในการพูดและออกเสียงถูกต้อง เข้าใจได้ทั้งหมดใช้ศัพท์และไวยากรณ์ถูกต้อง
ดี	7-8	พูดช้าไม่คล่องในบางครั้ง ต้องพูดซ้ำใหม่พูดและออกเสียงผิดน้อยมาก ผู้ฟังเข้าใจได้เป็นส่วนใหญ่ใช้ศัพท์และไวยากรณ์ผิดน้อยมาก
พอใช้	5-6	พูดช้าและไม่คล่องบ่อยครั้ง บางประโยคพูดได้ไม่จบพูดและออกเสียงผิดในบางครั้ง แต่สื่อให้ผู้ฟังพอเข้าใจได้ใช้ศัพท์และไวยากรณ์ผิดในบางครั้ง
เกือบพอใช้	3-4	พูดช้ามากและตะกุกตะกักพูดและออกเสียงผิดบ่อยครั้ง สื่อให้ผู้ฟังพอเข้าใจได้เล็กน้อยใช้ศัพท์และไวยากรณ์ผิดบ่อยครั้ง
อ่อน	1-2	พูดตะกุกตะกักและไม่ปะติดปะต่อ จนพูดคุยกันไม่รู้เรื่องเกือบทั้งหมดพูดและออกเสียงผิดมาก ไม่สามารถสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจได้เลยใช้ศัพท์และไวยากรณ์ผิดมาก

ปรับจากหนังสือ “แนวการสร้างข้อสอบทางภาษา” ของ อัจฉรา วงษ์โสธร (2538: 44-45) และ
 วิธีสร้างเครื่องมือจากหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ วิเชียร เกตุสิงห์
 (2530 : 79-80)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษ

Directions : Choose the most appropriate choice.

1. A : How are you ?

B : _____.

a. Thank you.

b. How are you.

c. I am a boy.

d. I am fine.Thank you.

2. A : _____ ?

B : My name is Somsak.

a. What are you doing ?

b. Where do you come from ?

c. What is your name ?

d. What is your surname ?

3. A : What is your nationality ?

B : _____.

a. I am in Prathom 6.

b. I am a boy.

c. I am Thai.

d. I am a student.

4. A : Do you have a brother ?

B : _____.

a. yes,I am.

b. Yes, I do.

c. No,I am.

d. No, I do.

5. A: I'm a student. I study at _____.

a. the police station

b. the post office

c. the university

d. the hospital

6. Anon : What about you, Jimmy?

Jimmy :

a. Glad to meet you

b. Very well, thanks.

c. See you later.

d. Good – bye.

7. A: I must go now. Bye.

B: I have to go, too. Bye _____.

a. That's all

b. Of course

c. I'm all right

d. See you later

8. I'm from Malaysia. I'm
- a. Thai
b. Cambodian
c. Malaysian
d. Filipino
9. A: What do your parents do?
B: _____.
- a. They are teachers.
b. They are teaching.
c. We are doctors.
d. He is a dentist.
10. A: _____?
B: I am sixteen years old.
- a. What do you do ?
b. Where do you live?
c. When do you study English?
d. How old are you ?
11. A: were you born?
B: I was born on 7th October 1971.
- a. What
b. Why
c. When
d. Where
12. A: I'd like a pizza.
B: Whatwould you like?
- a. size
b. color
c. shape
d. month
13. would you like a drink?
B: Yes, I like a _____, please.
- a. pizza
b. hamberger
c. French Fries
d. big Coca Cola
14. A: Can you come to my birthday party?
B: Sure, _____.
- a. I'd love too.
b. Thank you
c. You're welcome
d. That's okay
15. A: _____. Are you Cambodian?
B : Yes, I come from Cambodia.
- a. sorry
b. Excuse me
c. please
d. Thank you

16. I work in a hospital. _____?

A: I'm a student. I study at university.

a. How are you?	b. How do you do
c. How about you?	d. How are you doing?

17. A: Are you an engineer?

B: _____.

a. No, you're not	b. No, I'm not.
c. Yes, you are.	d. Yes, we are.

18. A: Where are you from?

B: _____.

a. I am Singaporean.	b. I am a doctor.
c. I am from Thailand.	d. I am on the phone.

19. A: _____?

B: I was born on 7th October 1971.

a. When were you born?	b. Where were you born?
c. When did you born?	d. Why did you born?

20. A: What is your nickname?

B: _____ is Chai.

a. Your nickname	b. Her nickname
c. My nickname	d. His nickname

21. Suda and Mana are friends. Suda got the first prize in English Contest. What should Mana say to Suda?

a. Good luck.
b. Congratulations.
c. It's nice to meet you.
d. You're welcome.

22. At the office.

A : Hello! Is that 081-9321715?

B : Yes, it is.

A : , please?

B : Yes, I'm speaking.

a. Is that Tim

b. Can I talk to B

c. Can I give a message

d. What's your telephone number

23. Malee : Can I borrow your pencil?

Malai :

a. Yes, you will.

b. Yes, here you are.

c. No, not at all.

d. No, not at all. Please help yourself.

24. Nick : Thank you for your help.

Mary :

a. Good night.

b. Don't worry.

c. You're welcome.

d. See you tomorrow.

25. Tom : I'm sorry. I must go now.

Tum : Good bye.

a. Okey.

b. Good night.

c. Good bye.

d. It's all right.

28. What is the girl like?

- a. Kind.
- b. Naughty.
- c. Sad.
- d. Strong.

29. A : How long has she been a nurse?

B : _____

- a. She has been a nurse for three years.
- b. She has two sons.
- c. She's ten years old.
- d. She lives in 473 Green Town, America.

30. A :?

B : No, you're going in the opposite direction. Go back straight down this road for about five minutes you'll see the Mall.

A : Thank you.

- a. Can you tell me how to get to the Mall?
- b. Pardon me, but can you direct me to the Mall?
- c. Is this the right way to the Mall?
- d. Where is the nearest way to the Mall?

ภาคผนวก ข

1. แบบประเมินกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
3. แบบวัดความพึงพอใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

แบบประเมินกิจกรรมบทบาทสมมติ ใช้เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการพูด ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ โดยให้ประเมินทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ ด้านลักษณะของกิจกรรม ด้านการแสดงบทบาทสมมติ ด้านเนื้อหาและด้านการใช้ภาษา

โดยพิจารณาคุณภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย/ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็น” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เกณฑ์การประเมิน มี 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ลักษณะของกิจกรรม					
1.1 ประเภทของกิจกรรม					
1.2 จำนวนผู้ร่วมกิจกรรม					
1.3 สาระกิจกรรม (สอดคล้องกับเนื้อหา)					
1.4 เวลาในการประกอบกิจกรรม					
1.5 ศิลปะในการให้คะแนนกิจกรรม					
1.6 ประโยชน์ของกิจกรรม					
2. ด้านการแสดงบทบาทสมมติ					
2.1 เนื้อหา					
2.2 คุณภาพของเนื้อหา					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
2.3 ความสอดคล้องของเนื้อหากับหลักสูตร					
2.4 ความต่อเนื่องของเนื้อหา					
2.5 ความสามารถอธิบายเนื้อเรื่องเข้าใจง่าย					
2.6 คำอธิบายประกอบเนื้อหา					
2.7 ความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน					
3. ด้านเนื้อหา					
3.1 การวางโครงเรื่อง					
3.2 วิธีการนำเสนอเรื่อง					
3.3 ความสอดคล้องกับหลักสูตรและจุดมุ่งหมายการสอน					
3.4 เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัย					
3.5 ความสอดคล้องถูกต้องกับเหตุการณ์					
3.6 สอนองความต้องการของผู้เรียน					
3.7 ความสามารถในการจัดกิจกรรมตามเนื้อเรื่อง					
4. ด้านการใช้ภาษา					
4.1 การวางวรรคตอน ความถูกต้องของไวยากรณ์					
4.2 การใช้คำศัพท์สอดคล้องกับหลักสูตร					
4.3 ระดับของภาษาเหมาะสมกับวัย					
4.4 ความชัดเจนในการใช้ภาษา					
4.5 การใช้บทสนทนาและบรรยากาศในการดำเนินเรื่อง					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

.....

วันที่เดือน.....พ.ศ.

แบบประเมินคุณภาพของแผนการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

แบบประเมินแผนการเรียนรู้ ใช้เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียน เพื่อพัฒนาการพูด ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ โดยให้ประเมินทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ด้านเนื้อหา ด้านกระบวนการจัดกิจกรรม ด้านสื่อการสอน อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

โดยพิจารณาคุณภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย/ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็น” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เกณฑ์การประเมิน มี 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1. สาระสำคัญของแผนการเรียนรู้					
1.1 สาระสำคัญของแผนมีความถูกต้อง					
1.2 สาระสำคัญมีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
2.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
2.2 มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
2.3 มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้					
2.4 สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้					
3. ด้านเนื้อหา					

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.1 เนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชาและทันสมัย					
3.2 เนื้อหาเหมาะสมกับระดับผู้เรียน					
3.3 เนื้อหาสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
3.4 เนื้อหา มีความชัดเจนเข้าใจง่าย น่าสนใจ					
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้					
4.1 ได้รับความสนใจ					
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา					
4.3 เรียงลำดับขั้นตอนการดำเนินการชัดเจน					
4.4 ส่งเสริม พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยกิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
4.5 เน้นการแสดงออกเพื่อการเรียนรู้					
4.6 เหมาะสมกับเวลาที่สอน					
4.7 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยและสภาพแวดล้อมของผู้เรียน					
5. สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้					
5.1 มีความเหมาะสมกับเนื้อหา ระดับชั้นและ สอดคล้องสาระการเรียนรู้					
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน					
5.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้					
5.4 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน					
6. การวัดประเมินผล					
6.1 วิธีวัดและเครื่องมือวัดสอดคล้องกับพฤติกรรมและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
6.2 วิธีวัดและเครื่องมือวัดสอดคล้องกับสาระและกิจกรรมการเรียนรู้					

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6.3 มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน					
6.4 ครอบคลุมทุกด้านทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ					
6.5 วิธีวัดและเครื่องมือวัดมีความเหมาะสมเที่ยงตรง					

สรุปผลการประเมิน เหมาะสม ไม่เหมาะสม

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามความพึงพอใจ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อวัดความพึงพอใจที่ผู้เรียนมีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความคิดเห็นต่อการเรียนภาษาอังกฤษของท่านลงในแต่ละช่องๆละ 1 เครื่องหมาย ตามประเด็นที่ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักศึกษาตามข้อความต่อไปนี้

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3= ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1= ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ตัวอย่าง:

ความคิดเห็นของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. การเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่เรียนรู้ไม่ยาก			/		

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามกาเครื่องหมายในช่องหมายเลข 3 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่เรียนรู้ได้ยากหรือไม่

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
1. ข้าพเจ้าชอบวิธีการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพราะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดีขึ้น					
2. หลังจากที่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแล้วข้าพเจ้ารู้สึกอยากพูดภาษาอังกฤษมากขึ้นกว่าเดิม					
3. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในความรู้ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของตัวเองที่ได้จากกิจกรรมบทบาทสมมติของครูผู้สอน					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
4. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นอยากรู้คำศัพท์และ สำนวนภาษาอังกฤษ					
5. ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ ที่ทำให้ผู้เรียนฝึกพูดภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม					
6. หลังจากที่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม บทบาทสมมติแล้วข้าพเจ้าอยากฝึกฝนการพูด ภาษาอังกฤษมากขึ้นกว่าเดิม					
7. หลังจากที่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม บทบาทสมมติแล้วข้าพเจ้ารู้สึกว่าการพูด ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์และน่าฝึกฝน ต่อไป					
8. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการทำการบ้านหรือ งานในวิชาภาษาอังกฤษที่ครูผู้สอนสั่ง					
9. ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษมีวิธีการช่วยเหลือ นักเรียนเมื่อมีปัญหา หรือติดขัดเมื่อใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสารได้เป็นอย่างดี					
10. ข้าพเจ้าตั้งใจจะหาโอกาสฝึกพูดภาษาอังกฤษให้ มากขึ้นหลังจากได้เรียนกิจกรรมบทบาทสมมติ					
11. ในช่วงเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษครูผู้สอนมักเปิด โอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ					
12. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานกับการเรียนเมื่อได้ปฏิบัติ กิจกรรมบทบาทสมมติ					
13. กิจกรรมบทบาทสมมติส่งเสริมให้ข้าพเจ้าได้ฝึก แสดงออกท่าทาง และสีหน้าในลักษณะที่เป็น ธรรมชาติ ได้อย่างเหมาะสม					
14. การทำงานกลุ่มในกิจกรรมบทบาทสมมติทำให้ ข้าพเจ้ามีความมั่นใจและรู้สึกปลอดภัยในการเรียน					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
15. การปฏิสัมพันธ์ และความร่วมมือกันระหว่างกลุ่มเพื่อนช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเนื้อหาการเรียน					
16. ข้าพเจ้าสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่วและมีความถูกต้องเมื่อเรียนโดยกิจกรรมบทบาทสมมติ					
17. ข้าพเจ้าคิดว่าการนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้ในการเรียนทำให้ข้าพเจ้าพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ					
18. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในการพูด และกล้าสื่อสารกับชาวต่างชาติเมื่อเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ					
19. ข้าพเจ้าสามารถเลือกใช้คำพูดได้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ได้ดีขึ้น เมื่อเรียนโดยกิจกรรมบทบาทสมมติ					
20. กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจเนื่องจากได้แสดงความสามารถในการพูดอย่างแท้จริง					

ภาคผนวก ค

วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ผลการประเมินกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินกิจกรรมบทบาทสมมติ ใช้เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการพูด ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ โดยให้ประเมินทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ ด้านลักษณะของกิจกรรม ด้านการแสดงบทบาทสมมติ ด้านเนื้อหาและด้านการใช้ภาษา โดยนำค่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง น้อยที่สุด

ตารางภาคผนวกที่ 1 ผลการประเมินกิจกรรมบทบาทสมมติผู้เชี่ยวชาญ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ลักษณะของกิจกรรม			
1.1 ประเภทของกิจกรรม	4.33	0.49	มาก
1.2 จำนวนผู้ร่วมกิจกรรม	4.60	0.51	มากที่สุด
1.3 สาระกิจกรรม (สอดคล้องกับเนื้อหา)	4.67	0.49	มากที่สุด
1.4 เวลาในการประกอบกิจกรรม	4.20	0.86	มาก
1.5 ศิลปะในการให้คะแนนกิจกรรม	4.40	0.51	มาก
1.6 ประโยชน์ของกิจกรรม	4.60	0.51	มากที่สุด
รวม	4.47	0.58	มาก
2. ด้านการแสดงบทบาทสมมติ			
2.1 คุณภาพของเนื้อหา	4.13	0.64	มาก
2.2 ความสอดคล้องของเนื้อหากับหลักสูตร	4.73	0.46	มากที่สุด
2.3 ความต่อเนื่องของเนื้อหา	4.33	0.62	มาก
2.4 สามารถอธิบายเนื้อเรื่องเข้าใจง่าย	4.53	0.64	มาก

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
2.5 คำอธิบายประกอบเนื้อหา	4.20	0.56	มาก
2.6 ความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน	4.60	0.51	มากที่สุด
รวม	4.42	0.60	มาก
3. ด้านเนื้อหา			
3.1 การวางโครงเรื่อง	4.20	0.56	มาก
3.2 วิธีการนำเสนอเรื่อง	4.13	0.64	มาก
3.3 ความสอดคล้องกับหลักสูตรและจุดมุ่งหมายการสอน	4.73	0.46	มากที่สุด
3.4 เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับวัย	4.33	0.82	มาก
3.5 ความสอดคล้องถูกต้องกับเหตุการณ์	4.13	0.52	มาก
3.6 สอนองความต้องการของผู้เรียน	4.20	0.56	มาก
3.7 ความสามารถในการจัดกิจกรรมตามเนื้อเรื่อง	4.29	0.62	มาก
รวม	4.33	0.49	มาก
4. ด้านการใช้ภาษา			
4.1 การวางวรรคตอน ความถูกต้องของไวยากรณ์	4.20	0.68	มาก
4.2 การใช้คำศัพท์สอดคล้องกับหลักสูตร	4.20	0.77	มาก
4.3 ระดับของภาษาเหมาะสมกับวัย	4.73	0.46	มากที่สุด
4.4 ความชัดเจนในการใช้ภาษา	4.33	0.82	มาก
4.5 การใช้บทสนทนาและบรรยากาศในการดำเนินเรื่อง	4.07	0.46	มาก
รวม	4.31	0.65	มาก
รวมทุกด้าน	4.37	0.60	มาก

ผลการประเมินคุณภาพของแผนการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ

โดยนำค่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตารางภาคผนวกที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพของแผนการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. สาระสำคัญของแผนการเรียนรู้			
1.1 สาระสำคัญของแผนมีความถูกต้อง	4.33	0.49	มาก
1.2 สาระสำคัญมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.60	0.51	มากที่สุด
รวม	4.47	0.51	มาก
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง			
2.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.13	0.64	มาก
2.2 มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.73	0.46	มากที่สุด
2.3 มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	4.33	0.62	มาก
2.4 สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้	4.53	0.64	มากที่สุด
รวม	4.43	0.62	มาก
3. ด้านเนื้อหา			
3.1 เนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชาและทันสมัย	4.67	0.49	มากที่สุด
3.2 เนื้อหาเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.20	0.86	มาก
3.3 เนื้อหาสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.40	0.51	มาก
3.4 เนื้อหาที่มีความชัดเจนเข้าใจง่าย น่าสนใจ	4.60	0.51	มากที่สุด
รวม	4.45	0.60	มาก

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้			
4.1 ได้รับความสนใจ			
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.20	0.68	มาก
4.3 เรียงลำดับขั้นตอนการดำเนินการชัดเจน	4.20	0.77	มาก
4.4 ส่งเสริม พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยกิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.73	0.46	มากที่สุด
4.5 เน้นการแสดงออกเพื่อการเรียนรู้	4.33	0.82	มาก
4.6 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.20	0.56	มาก
4.7 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยและสภาพแวดล้อมของผู้เรียน	4.60	0.51	มากที่สุด
รวม	4.20	0.56	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้			
5.1 มีความเหมาะสมกับเนื้อหา ระดับชั้นและ สอดคล้องสาระการเรียนรู้	4.35	0.65	มาก
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	4.13	0.64	มาก
5.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	4.73	0.46	มากที่สุด
5.4 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน	4.33	0.82	มาก
รวม	4.13	0.52	มาก
6. การวัดประเมินผล			
6.1 วิธีวัดและเครื่องมือวัดสอดคล้องกับพฤติกรรมและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.33	0.66	มาก
6.2 วิธีวัดและเครื่องมือวัดสอดคล้องกับสาระและกิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.56	มาก
6.3 มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน	4.07	0.46	มาก
6.4 ครอบคลุมทุกด้านทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	4.33	0.49	มาก

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
6.5 วิธีวัดและเครื่องมือวัดมีความเหมาะสมเที่ยงตรง	4.73	0.46	มากที่สุด
รวม	4.33	0.60	มาก
โดยรวม	4.38	0.62	มาก

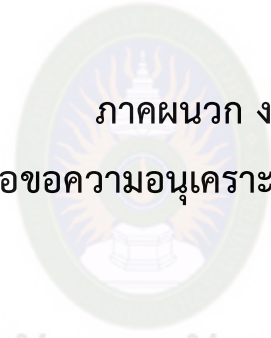

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 3 ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยาก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัด
ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ

ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจ จำแนก	ข้อที่	ค่า ความยาก	ค่าอำนาจ จำแนก
1	0.67	0.40	16	0.53	0.53
2	0.33	0.40	17	0.30	0.35
3	0.43	0.33	18	0.53	0.60
4	0.37	0.33	19	0.53	0.53
5	0.60	0.40	20	0.35	0.53
6	0.77	0.33	21	0.37	0.35
7	0.70	0.33	22	0.63	0.47
8	0.63	0.33	23	0.40	0.35
9	0.40	0.33	24	0.30	0.37
10	0.57	0.33	25	0.80	0.40
11	0.53	0.53	26	0.63	0.35
12	0.27	0.33	27	0.35	0.35
13	0.30	0.33	28	0.47	0.40
14	0.63	0.60	29	0.93	0.37
15	0.47	0.53	30	0.57	0.35

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.81

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๑๙๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการวิจัย

เรียน นายวีรศักดิ์ ดอนละคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือแบบสอบถามการวิจัย

ด้วย นางสาวพิชญาภา กล้าวิจารณ์ รหัสประจำตัว ๕๒๑๒๓๐๔๑๐๐๒ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๑๙๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการวิจัย

เรียน ดร. ปณณพงศ์ ฤณาพรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือแบบสอบถามการวิจัย

ด้วย นางสาวพิชญาภา กล้าวิจารณ์ รหัสประจำตัว ๕๒๑๒๓๐๔๑๐๐๒ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๑๙๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการวิจัย

เรียน นายมณฑล อินทรสันติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือแบบสอบถามการวิจัย

ด้วย นางสาวพิชญาภา กล้าวิจารณ์ รหัสประจำตัว ๕๒๑๒๓๐๔๑๐๐๒ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๑๙๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดใหญ่โพหัก

ด้วย นางสาวพิชญภา กล้าวิจารณ์ รหัสประจำตัว ๕๒๑๒๓๐๔๑๐๐๒ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดโพหัก เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรวรณ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวพิชญภา กล้าวิจารณ์
วันเกิด	วันที่ 24 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด	164 ม. 3 ตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	164 ม. 3 ตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบึงสว่างวิทยาคม ตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
ตำแหน่ง	ตำแหน่งครู อันดับ คศ.1

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551	ศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2554	ประกาศนียบัตรบัณฑิต (วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2560	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ศศ.ม. (ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY